

Toni Jäntti

TYÖPAIKKAVÄKIVALTA ENSIHOIDOSSA

Opinnäytetyö

Sosiaali- ja terveysalan ylempi ammattikorkeakoulututkinto
Ensihoidon kehittämisen ja johtamisen koulutus (ylempi amk)

2021

**Kaakkois-Suomen
ammattikorkeakoulu**

Tutkintonimike	Ensihoitaja (ylempi AMK)
Tekijä	Toni Jäntti
Työn nimi	Työpaikkaväkivalta ensihoidossa
Vuosi	Toukokuu 2021
Sivut	103 sivua, liitteitä 62 sivua
Työn ohjaaja	Hilla Nordquist

TIIVISTELMÄ

Työpaikkaväkivalta on yleistä sosiaali- ja terveydenhuoltoalalla, jossa väkivaltaiset tilanteet voivat tulla yllättäen ja tilanteissa, joissa niihin ei ole kyetty varautumaan riittävästi. Erityisesti tämä korostuu esimerkiksi päivystystyyppisessä toiminnassa tai mielenterveys- ja päihdehoitotyössä, joissa potilas voi olla arvaamaton olemassa olevan sairauden tai päihtymyksen takia. Ensihoidossa kohdataan paljon tällaisia tilanteita.

Tämän tutkimuksen tarkoituksena oli selvittää ensihoitajien kokemaa työpaikkaväkivaltaa koko Suomen laajuudella ensihoitopalvelua järjestävissä organisaatioissa. Tutkimuksen tavoitteena oli tuottaa tietoa ensihoitajien kohtaaman työpaikkaväkivallan eri muodoista, syistä ja työntekijälähtöisistä eroista, jotta työpaikkaväkivallan ilmenemistä olisi mahdollista ennaltaehkäistä entistä paremmin.

Tutkimuksen teoreettinen viitekehys perustui aiempiin kansainvälisiin tutkimuksiin työpaikkaväkivallasta eri maiden ensihoitopalveluissa. Tutkimus oli kvantitatiivinen tutkimus ja aineistonkeruumenetelmänä käytettiin Webropol-kyselyä. Tutkimustulokset analysoitiin kvantitatiivisin menetelmin. Työpaikkaväkivalta jaettiin teoreettisen viitekehyyksen perusteella ja sitä mukailleen kuuteen eri kategoriaan, joita olivat verbaalinen väkivalta, omaisuuden vahingoittaminen tai varastaminen, uhkailu, fyysinen väkivalta, seksuaalinen häirintä ja seksuaalinen väkivalta.

Tutkimukseen osallistui yhteensä 314 ensihoidossa työskentelevää henkilöä 11 eri sairaanhoitopiiristä tai pelastuslaitoksesta eri puolilta Suomea. Tulokset osoittavat, että työpaikkaväkivalta on varsin yleistä ja sitä on kokenut liki 89 % vastaajista. Tutkimuksen tulokset noudattavat pääosin kansainvälisiä tutkimuksia ja niissä tehtyjä havaintoja työpaikkaväkivallasta. Vaikka ensihoidossa koetaan runsaasti väkivaltaa työpaikalla tai työpaikkaa vastaavissa olosuhteissa, ei siitä juurikaan raportoida viranomaisille.

Tutkimus antoi vastauksen tutkimuskysymyksiin sekä tuotti uutta tietoa suomalaisten ensihoitajien kokemasta työpaikkaväkivallasta.

Asiasanat: ensihoito, ensihoitaja, työpaikkaväkivalta, väkivalta, kyselytutkimus

Degree	Master of Health Care
Author	Toni Jäntti
Thesis title	Occupational violence in pre-hospital emergency care
Time	May 2021
Pages	103 pages, 62 pages of appendices
Supervisor	Hilla Nordquist

ABSTRACT

The purpose of this study was to find out occupational violence experienced by paramedics in organizations that provide pre-hospital emergency care services throughout Finland. The aim of this study was to provide information on the different forms, causes and employee-related differences of occupational violence so that the occurrence of occupational violence could be better prevented.

The theoretical framework of this study was based on previous international studies on occupational violence in pre-hospital emergency care services in different countries. The study was a quantitative study and the survey made by using Webropol was used to collect data. Research results were analysed with quantitative methods. Different forms of occupational violence were divided into six different categories based on results in the theoretical framework. Different forms of occupational violence were categorized as verbal abuse, property damage or theft, intimidation, physical abuse, sexual harassment, and sexual assault.

A total of 314 people working as paramedics participated in the study. The study included 11 different hospital districts or rescue departments from all over Finland. The results show that occupational violence is quite common among paramedics and almost 89 % of participants had experienced occupational violence. The results of this study were in line with international studies and findings on occupational violence among paramedics. Although occupational violence is common in pre-hospital emergency care services, only a small percentage of incidents were reported to authorities.

The study provided answers to research questions and produced new information about occupational violence experienced by Finnish paramedics.

Keywords: pre-hospital emergency care, emergency medical service, paramedic, occupational violence, violence, survey research

SISÄLLYS

1	JOHDANTO.....	6
2	KESKEISET KÄSITTEET	6
2.1	Ensihoitopalvelu.....	6
2.2	Ensihoitaja.....	9
2.3	Työpaikkaväkivalta	10
2.4	Työturvallisuus työnantajan näkökulmasta	11
2.5	Työturvallisuus työntekijän näkökulmasta.....	12
3	TYÖPAIKKAVÄKIVALTA ENSIHOITOPALVELUSSA.....	13
3.1	Kirjallisuuskatsaus	13
3.2	Kirjallisuuskatsauksen tulokset	15
4	TUTKIMUKSEN TARKOITUS, TAVOITTEET JA TUTKIMUSKYSYMYKSET	21
5	AINEISTO JA MENETELMÄT	22
5.1	Tutkimuksen kohderyhmä.....	23
5.2	Kyselylomakkeen laatiminen.....	24
5.3	Kyselyn toteuttaminen	27
5.4	Aineiston analysointi	27
6	TUTKIMUKSEN TULOKSET	30
6.1	Työntekijälähtöiset erot työpaikkaväkivallan kokemisessa	31
6.2	Työpaikkaväkivallan muodot, ilmaantuvuus ja seuraukset	39
6.2.1	Verbaalinen väkivalta.....	39
6.2.2	Omaisuu den vahingoittaminen tai varastaminen	48
6.2.3	Uhkailu.....	57
6.2.4	Fyysinen väkivalta	65
6.2.5	Seksuaalinen häirintä.....	75
6.2.6	Seksuaalinen väkivalta	84
7	POHDINTA.....	91
8	LUOTETTAVUUS JA EETTISYYYS.....	95

8.1	Luotettavuus	95
8.2	Eettisyys	97
9	JOHTOPÄÄTÖKSET JA JATKOTUTKIMUSAIHEET	98
	LÄHTEET	100

LIITTEET

LIITE 1. Työpaikkaväkivalta ensihoidossa -kyselylomake

LIITE 2. Tutkimuskyselyn saatekirje

1 JOHDANTO

Työpaikkaväkivalta on yleistä koko sosiaali- ja terveydenhoitoalalla. Väkivaltaiset tilanteet tulevat usein yllättäen ja tilanteissa, joihin hoitohenkilöstö ei ehdi tai pysty varautumaan. Erityisesti tämä korostuu päivystystyyppisessä toiminnassa, vanhustenhuollossa sekä mielenterveys- ja päihdehoitotyössä, joissa potilas voi olla arvaamaton olemassa olevan sairauden takia. (Jylhä & Vuorilehto 2018.) Erityisen haasteen potilaan kohtaamisen luo muuttuva ympäristö, jossa potilas kohdataan, muttei juurikaan pystytä varautumaan, esimerkiksi kun ensihoito kohtaa potilaan tämän kotona. Väkivallan yleisyyttä sosiaali- ja terveydenhuollossa on tutkittu Suomessa viime vuosina varsin runsaasti, mutta ensihoitopalvelun kokema väkivalta on vähemmän tutkittua Suomen olosuhteissa.

Tämän tutkimuksen tarkoitus on selvittää Suomen laajuudella ensihoitopalveluiden ja ensihoitajien kokemaa työpaikkaväkivaltaa. Tutkimuksen tavoitteena on tuottaa tietoa ensihoitajien kohtaaman työpaikkaväkivallan eri muodoista, syistä ja työntekijälähtöisistä eroista, jotta työpaikkaväkivallan ilmenemistä olisi mahdollista ennaltaehkäistä entistä paremmin.

2 KESKEISET KÄSITTEET

2.1 Ensihoitopalvelu

Tässä luvussa käsitellään ensihoitopalvelua, jonka tehtävänä on sairaalan tai hoitolaitoksen ulkopuolella äkisti sairastuneen tai vammautuneen potilaan tilan arviointi sekä kiireellinen hoito. Ensihoitopalvelun tehtävät määritetään tarkemmin Terveydenhuoltolaissa sekä asetuksessa ensihoitopalvelusta.

Ensihoitopalvelulla tarkoitetaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymän järjestämää palvelua, joka tulee suunnitella ja toteuttaa yhteistyössä alueen päivystävien terveydenhuollon toimipisteiden kanssa niin, että ne muodostavat alueellisesti toimivan kokonaisuuden yhdessä muiden sosiaali- ja terveydenhuollon kotiin annettavien palveluiden kanssa. Ensihoitopalvelusta säädetään terveydenhuoltolaissa (Terveydenhuoltolaki 30.12.2010/1326) sekä tarkemmin

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksessa ensihoitopalvelusta (Sosiaali- ja terveysministeriön asetus ensihoitopalvelusta 585/2017).

Ensihoitopalveluun luetaan kuuluvaksi terveydenhuoltolain 40. §:n mukaan:

- 1) *äkillisesti sairastuneen tai loukkaantuneen potilaan hoidon tarpeen arviointi ja kiireellinen hoito ensisijaisesti terveydenhuollon hoitolaitoksen ulkopuolella, eivät kuitenkaan meripelastuslaissa (1145/2001) tarkoitetut tehtävät, tarvittaessa potilaan kuljettaminen lääketieteellisesti arvioiden tarkoituksenmukaisimpaan hoitoyksikköön ja äkillisesti sairastuneen tai vammautuneen potilaan jatkohoitoon liittyvät siirrot, silloin kun potilas tarvitsee siirron aikana vaativaa ja jatkuvaa hoitoa tai seurantaa;*
- 2) *ensihoitovalmiuden ylläpitäminen;*
- 3) *tarvittaessa potilaan, hänen läheisensä ja muiden tapahtumaan osallisten ohjaaminen psykososiaalisen tuen piiriin;*
- 4) *osallistuminen alueellisten varautumis- ja valmiussuunnitelmien laatimiseen suuronnettomuuksien ja terveydenhuollon erityistilanteiden varalle yhdessä muiden viranomaisten ja toimijoiden kanssa; ja*
- 5) *virka-avun antaminen poliisille, pelastusviranomaisille, rajavartiolaitosviranomaisille ja meripelastusviranomaisille niiden vastuulla olevien tehtävien suorittamiseksi.*

Sairaanhoitopiirin kuntayhtymä voi päättää palvelutasopäätöksessä ensivastetoiminnan sisällyttämisestä osaksi ensihoitopalvelua. Ensivastetoiminnalla tarkoitetaan hätäkeskuksen kautta hälytettävissä olevan muun yksikön kuin ambulanssin hälyttämistä äkillisesti sairastuneen tai loukkaantuneen potilaan tavoittamisviiveen lyhentämiseksi ja yksikön henkilöstön antamaa hätäensiapua, joka on määritelty ensihoidon palvelutasopäätöksessä.

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen ensihoitopalvelusta 2. §:n mukaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymän on ensihoitopalvelua järjestäessään:

- 1) *vastattava ensihoitovalmiuden ylläpidosta, johdettava ensihoitopalvelun operatiivista toimintaa ja laadittava ohjeet potilaiden hoidon tarpeen arviosta ja hoitoon ohjauksesta terveydenhuollon järjestämissuunnitelman ja erikoissairaanhoidon järjestämissopimuksen mukaisesti;*
- 2) *vastattava ensihoitopalvelun päivittäistoiminnasta, päivittäistoiminnasta poikkeavista erityistilanteista ja niihin varautumisesta;*
- 3) *laadittava hälytysohjeet ja muut ensihoitopalvelua koskevat ohjeet, jotka erityisvastuualueen ensihoitokeskus sovittaa yhteen Hätäkeskuslaitokselle annettaviksi;*
- 4) *sovittava meripelastusviranomaisten kanssa toimintamalleista, joiden avulla turvataan potilaiden ensihoito meripelastusviranomaisten vastuulla olevissa tehtävissä;*
- 5) *sovittava ensihoitopalvelun toiminnassa tarvittavien erikoisvarusteiden ja -kulkuneuvojen käytöstä muiden viranomaisten ja toimijoiden kanssa;*
- 6) *vastattava alueensa väestön neuvonnasta ja tiedottamisesta ensihoitopalveluun kuuluvissa asioissa;*

- 7) *tarvittaessa tarkastettava ensihoitopalvelun tehtävissä käytettävien ajoneuvojen soveltuvuus tehtävään, mukaan luettuna ensihoitopalveluun kuulumattomat ambulanssit;*
- 8) *seurattava ja tuotettava erityisvastuualueen ensihoitokeskuksen, aluehallintoviraston, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston sekä Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen käyttöön tunnuslukuja ensihoitopalvelun toiminnasta palvelutasopäätöksen toteutumisen ja toiminnan tuloksellisuuden arvioimiseksi;*
- 9) *sovittava poliisilaitosten kanssa siitä, miten yhteistoiminta ensihoitoa edellyttävissä vaativissa poliisin johtamissa tilanteissa järjestetään (taktinen ensihoito).*

Sairaanhoitopiirin kuntayhtymä voi järjestää ensihoitopalvelun toiminta-alueella kokonaan tai osittain itse, yhteistyössä alueen pelastustoimen, toisen kuntayhtymän tai muun palveluntuottajan kanssa. Ensihoidon järjestämistapa sekä palveluiden sisältö, henkilöstön koulutusvaatimukset, potilaiden tavoittamisajat ja muut ensihoitopalvelun kannalta tarpeelliset asiat määritellään ensihoidon palvelutasopäätöksessä, jonka sairaanhoitopiirin kuntayhtymä tekee. Palvelutasopäätöksessä tulee myös määrittää ensihoitopalvelun sisältö siten, että se toteutetaan tehokkaasti ja tarkoituksenmukaisesti. Palvelutasopäätöksessä pitää ottaa myös huomioon erityisvastuualueen resurssit ja ensihoidon ruuhkatilanteet. Lisäksi terveydenhuollon kuntayhtymä voi sisällyttää palvelutasopäätökseen ensivastetoiminnan ensihoitopalvelun osaksi sekä ensivastetoiminnan koulutusvaatimukset. Ensivastetoiminnalla tarkoitetaan hätäkeskuksen kautta hälytettävissä olevaa muuta kuin ensihoitoyksikköä, mikä tavoittaa äkillisesti sairastuneen tai vammautuneen potilaan ensihoitoyksikköä nopeammin. Palvelutasopäätös perustuu ensihoitokeskuksen riskianalyysiin, jossa otetaan huomioon riskialueluokituksen lisäksi alueelliset seikat, kuten liikenteelliset tekijät, alueen erityispiirteet ja niihin liittyvä onnettomuusriski sekä muihin ensihoitopalvelua kuormittaviin tekijöihin. (Terveydenhuoltolaki 39. §.)

Ensihoitokeskus on erityisvastuualueen sairaanhoitopiirien kuntayhtymien järjestämä keskus, mikä terveydenhuoltolain 46. §:n mukaan:

- 1) *valmistella ensihoidon palvelutasopäätökseen kuuluvat tavoitteet ajasta, jossa väestö sen erityisvastuualueella tavoitetaan, ottaen huomioon väestön ennakoitu palvelutarve, alueen sosiaali- ja terveystoimen päivystysrakenne ja erityisvastuualueen ensihoidon voimavarat;*
- 2) *vastata alueensa ensihoitopalvelun lääkäritasoisesta päivystyksestä;*
- 3) *sovittaa yhteen ensihoitopalveluun kuuluvat potilassiirrot;*

- 4) suunnitella ja päättää lääkärihelikopteritoiminnasta erityisvastuualueellaan;
- 5) sovittaa yhteen Hätäkeskuslaitokselle annettavat terveystoimen hälytysohjeet;
- 6) yhdessä muiden erityisvastuualueiden kanssa valmistella ja yhteen sovittaa ensihoitopalvelun toimintaa koskevat lääketieteelliset hoito-ohjeet ja muut ensihoitopalvelua koskevat valtakunnalliset ohjeet;
- 7) vastata sosiaali- ja terveystoimen kansallisten korkean varautumisen viestintä- ja tietojärjestelmien aluepääkäyttötoiminnoista sekä osaltaan järjestelmien ylläpidosta;
- 8) osallistua alueellisten varautumis- ja valmiussuunnitelmien laatimiseen suuronnettomuuksien ja terveydenhuollon erityistilanteiden varalle yhdessä muiden viranomaisten, toimijoiden ja erityisvastuualueiden kanssa siten, että ne muodostavat kansallisen kokonaisuuden.

2.2 Ensihoitaja

Ensihoitaja on terveydenhuollon henkilö, joka työskentelee ensihoitopalvelun yksikössä, joita voi olla ambulanssi, erilaiset ensihoitoajoneuvot, muut tarpeelliset kulkuneuvot sekä lääkäri- ja lääkintähelikopterit. Ensihoidon ruuhka- ja poikkeustilanteissa koulutusvaatimuksista voidaan poiketa tilapäisesti. Ensihoitopalvelun yksikön henkilöstön vähimmäiskoulutusvaatimukset on määritelty STM:n asetuksessa ensihoitopalvelussa 8. §:

1. ensivasteyksikössä vähintään kahdella henkilöllä ensivastetoimintaan soveltuva koulutus;
2. perustason ensihoidon yksikössä:
  - a. ainakin toisen ensihoitajan on oltava terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetussa laissa (559/1994) tarkoitettu terveydenhuollon ammattihenkilö, jolla on ensihoitoon suuntautuva koulutus; ja
  - b. toisen ensihoitajan on oltava vähintään terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetussa laissa tarkoitettu terveydenhuollon ammattihenkilö tai pelastajatutkinnon taikka sitä vastaavan aikaisemman tutkinnon suorittanut henkilö;”
3. Hoitotason ensihoitoyksikössä ainakin toisen on oltava:
  - a. ”ainakin toisen ensihoitajan on oltava ensihoitaja AMK taikka terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetussa laissa tarkoitettu laillistettu sairaanhoitaja, joka on suorittanut hoitotason ensihoitoon suuntaavan vähintään 30 opintopisteen laajuisen opintokokonaisuuden yhteistyössä sellaisen ammattikorkeakoulun kanssa, jossa on opetus- ja kulttuuriministeriön päätöksen mukaisesti ensihoidon koulutusohjelma; ja
  - b. toisen ensihoitajan on oltava vähintään terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetussa laissa tarkoitettu terveydenhuollon ammattihenkilö tai pelastajatutkinnon taikka sitä vastaavan aikaisemman tutkinnon suorittanut henkilö;

4. *yksi tämän momentin 3 a) kohdan tai 11 §:n 2 momentin kelpoisuudet täyttävä henkilö voi muodostaa ensihoitopalvelun yksikön, jonka tehtäviin kuuluu potilaiden hoidon tarpeen arviointi, välittömän hoidon aloittaminen sekä muiden ensihoitopalvelun yksiköiden tukeminen. Tämän yksikön tehtäviin ei kuulu potilaan kuljettaminen.*

Lisäksi asetuksessa ensihoitopalvelusta (Sosiaali- ja terveysministeriön...) todetaan seuraavaa:

Ensihoidon ruuhka- ja erityistilanteissa voidaan 2 momentissa mainituista vaatimuksista tilapäisesti poiketa. Lisäksi 2 momenttia ei sovelleta rajavartiolaitoksen helikopteryksikön kokoonpanoon ja varustukseen sekä miehistön pätevyysiin toiminnassa, josta säädetään meripelastuslaissa (1145/2001).

2.3 Työpaikkaväkivalta

Työpaikkaväkivalta tarkoittaa mitä tahansa sellaista tapahtumaa, jossa henkilö joutuu hyväksikäytetyksi, uhatuksi tai hyökätyksi työpaikallaan tai työpaikkaa vastaavissa olosuhteissa, esimerkiksi ensihoitotilanteessa potilaan kotona tai onnettomuuspaikalla. Työpaikkaväkivaltaa voivat aiheuttaa muun muassa potilaat, asiakkaat, kollegat, esimiehet, lääkärit tai toiset viranomaiset. (Krug ym. 2002.) Asiakasväkivalta on käsitteenä suppeampi ja se tarkoittaa vain asiakkaasta tai potilaasta lähtöisin olevat väkivaltaiset tapahtumat (Sosiaali- ja terveysministeriö 2014).

Väkivalta voi esiintyä erilaisissa muodoissa ja väkivallan voi määritellä usealla tavalla. Esimerkiksi työpaikalla väkivaltaa voi kokea potilas- tai kollegalähtöisesti ja väkivalta voi olla niin fyysistä, psyykkistä kuin henkistä. Maailman terveysjärjestön World Health Organisation mukaan (WHO) on olemassa esimerkiksi nuoriso-, perhe-, seksuaali-, lapsiin tai vanhuksiin kohdistuvaa, itselleen tehtyä ja kollektiivista väkivaltaa. WHO käyttää väkivallasta lisäksi määritelmää, jonka mukaisesti väkivalta on fyysisen voiman tai vallan tahallista käyttämistä tai väkivallalla uhkaamista, joko itseään, muita ihmisiä, ihmisryhmiä tai yhteisöä vastaan. Fyysisen voimankäytön rinnalle lisättynä ”vallan” käyttö laajentaa määritelmää huomattavasti, sillä se lisää määritelmään muun muassa uhkaukset, pelottelun ja teot, jotka johtuvat vallan käyttämisestä, kuten laiminlyönti ja tekemättä jättäminen. Väkivallan määritelmään kuuluu lisäksi myös se, että se johtaa tai suurella todennäköisyydellä voi johtaa kuolemaan, fyysiseen tai psyykkiseen vammaan, kehityksen häiriintymiseen tai perustarpeiden

tyyydyttämättä jäämiseen. Väkivallan ajatellaankin olevan entistä enemmän sellaista toimintaa, mikä ei aina johda fyysiseen vammautumiseen tai kuolemaan, mutta joka kuitenkin aiheuttaa haittaa sitä kokeneelle esimerkiksi psyykkisten tai sosiaalisten ongelmien kautta. Työpaikkaväkivalta on määritetty miksi tahansa tapahtumaksi, jossa henkilö joutuu hyväksikäytetyksi, uhatuksi tai hyökätyksi työpaikallaan tai työpaikkaa vastaavissa olosuhteissa. (Krug ym. 2002.)

2.4 Työturvallisuus työnantajan näkökulmasta

Työnantajalla on työntekoa ajatellen yleinen huolehtimisvelvoite (Työturvallisuuslaki 8. §), joka velvoittaa työnantajan huolehtimaan työntekijöidensä turvallisuudesta ja terveydestä arvioimalla työ, työolosuhteet sekä työntekijän henkilökohtaiset ominaisuudet. Työnantajan tulee myös selvittää ja arvioida työn vaara- ja haittatekijät sekä tunnistettava ne. Mikäli vaara- ja haittatekijöitä ei ole mahdollista poistaa, tulee huomioida niiden mahdollinen vaikutus työntekijän turvallisuudelle ja terveydelle. (Työturvallisuuslaki 10. §.) Mikäli työnantajan selvityksessä esiintyy tekijöitä, jotka osoittavat työn olevan erityistä tapaturmaa tai sairastumisen vaaraa edesauttavia, tulee työnantajan ohjata kyseisiin työtehtäviin vain pätevä ja soveltuva työntekijä (Työturvallisuuslaki 11. §).

Työturvallisuuslain mukaisesti työnantajan on noudatettava seuraavia periaatteita mahdollisuuksien mukaan:

- 1) *vaara- ja haittatekijöiden syntyminen estetään;*
- 2) *vaara- ja haittatekijät poistetaan tai, jos tämä ei ole mahdollista, ne korvataan vähemmän vaarallisilla tai vähemmän haitallisilla;*
- 3) *yleisesti vaikuttavat työsuojelutoimenpiteet toteutetaan ennen yksilöllisiä; ja*
- 4) *tekniikan ja muiden käytettävissä olevien keinojen kehittyminen otetaan huomioon.*

Työnantajan tulee työturvallisuuslain mukaan (Työturvallisuuslaki 15. §) tarjota työntekijälle tarkoituksen mukaiset henkilösuojaimet, mikäli vaara- ja haittatilanteita ei kyetä välttämään työolosuhteisiin vaikuttamalla. Lisäksi työturvallisuuslain mukaan (Työturvallisuuslaki 14. §) työnantajan tulee tarjota riittävä koulutus ja ohjeistus työn vaara- ja haittatekijöistä ja huomioitava, että:

- 1) *työntekijä perehdytetään riittävästi työhön, työpaikan työolosuhteisiin, työ- ja tuotantomenetelmiin, työssä käytettäviin työvälineisiin ja niiden*

- oikeaan käyttöön sekä turvallisiin työtapoihin erityisesti ennen uuden työn tai tehtävän aloittamista tai työtehtävien muuttuessa sekä ennen uusien työvälineiden ja työ- tai tuotantomenetelmien käyttöön ottamista;*
- 2) *työntekijälle annetaan opetusta ja ohjausta työn haittojen ja vaarojen estämiseksi sekä työstä aiheutuvan turvallisuutta tai terveyttä uhkaavan haitan tai vaaran välttämiseksi;*
  - 3) *työntekijälle annetaan opetusta ja ohjausta säätö-, puhdistus-, huolto- ja korjaustöiden sekä häiriö- ja poikkeustilanteiden varalta; ja*
  - 4) *työntekijälle annettua opetusta ja ohjausta täydennetään tarvittaessa.*

Mikäli työhön liittyy selkeä väkivallan uhka, on työ ja työolosuhteet järjesteltävä siten, että väkivaltilanteet ennakoidaan ja estetään jo ennalta. Lisäksi työnantajan pitää järjestää väkivallan estämiseen asianmukaiset turvallisuusjärjestelyt- ja laitteet sekä mahdollisuus avun hälyttämiseen. Työnantajan tulee myös laatia menettelytapaohjeet, jossa väkivaltilanteen vaikutukset arvioidaan. (Työturvallisuuslaki 23.8.2002/738, 27. §.) Mikäli työssä on mahdollisuus häirinnän esiintymiseen työntekijää kohtaa, josta on haittaa terveyteen tai se aiheuttaa vaaraa, tulee työnantajan ryhtyä toimiin kyseisen epäkohdan poistamiseksi häirinnän tultua ilmi (Työturvallisuuslaki 28. §). Työntekijän työskennellessä yksin sellaisessa työssä, johon liittyy vaara- tai haittatekijöitä kohdistuen turvallisuuteen tai terveyteen, tulee työnantajan huolehtia siitä, että vaara- tai haittatapahtuma on mahdollisimman vähäinen tai se vältetään kokonaan (Työturvallisuuslaki 29. §).

2.5 Työturvallisuus työntekijän näkökulmasta

Työturvallisuuslain mukaan (Työturvallisuuslaki 18. §) työntekijän tulee noudattaa työnantajan antamia määräyksiä ja ohjeistuksia sekä muutoinkin noudatettava työnsä vaatimaa turvallisuutta, terveyden ylläpitämistä, siisteyttä, huolellisuutta ja varovaisuutta itsensä ja muiden työntekijöiden puolesta. Työntekijän tulee käyttää työnantajan tarjoamia henkilösuojaimia ja sellaista vaatetusta, joka ei aiheuta vaaraa (Työturvallisuuslaki 20. §).

Mikäli työnantaja ei kykene poistamaan vaara- ja haittatekijöitä riittävästi, voi työntekijä pidättäytyä työn tekemisestä, mikäli se aiheuttaa vakavaa vaaraa työntekijän omaa tai muiden terveydelle tai hengelle. Vaaratekijästä on välittömästi ilmoitettava ja työntekijän oikeus pidättäytyä työntekemisestä jatkuu, kunnes vaaratekijä on poistettu. Työtä ei kuitenkaan saa tarpeettomasti keskeyttää pidemmäksi aikaa, kuin on tarpeellista

työturvallisuuden ja terveyden kannalta välttämätöntä. (Työturvallisuuslaki 23. §.)

3 TYÖPAIKKAVÄKIVALTA ENSIHOITOPALVELUSSA

3.1 Kirjallisuuskatsaus

Opinnäytetyön tiedonhaku suoritettiin hakulauseilla kolmesta eri tietokannasta. Tietokannat olivat ulkomaiset PubMed ja Cinahl sekä kotimainen Medic. Hakulauseista muodostui mahdollisimman laajat, jotta tietokannat eivät jättäisi mahdollisia soveltuvia hakutuloksia pois. Hakulauseet rakentuivat varsinaiseen muotoonsa testihakujen sekä Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun informaation avulla. Hakuehdoiksi rajautuivat vertaisarvioidut artikkelit, jotka olivat julkaistu viimeisen 10 vuoden ajalta ja joiden kokoteksti (full text) oli saatavilla tiivistelmän lukemisen jälkeen käytettävissä olevilla lisensseillä. Lisäksi tiedonhaku laajennettiin manuaalisesti tehdyllä haulla muun muassa hakukone Google:sta, Google Scholarista ja alan ei-tutkimuksellisesta kirjallisuudesta tietokantojen ulkopuolelle jäävien tulosten ja lähdemateriaalien löytämiseksi. Manuaalisen haun perusteella soveltuvia lähteitä löytyi yksi kappale.

Tietokannoista etsittiin varsinkin ensihoidossa, mutta myös päivystyspoliklinikoilla tehtyjä tutkimuksia hoitohenkilöstön kokemasta väkivallasta. Kyseisiä tutkimuksia on viime vuosina tehty eri puolilla maailmaa varsin runsaasti.

Kirjallisuuskatsaukseen etsittyjen lähteiden kriteeristö esitetty kuvassa 1, hakulauseet ja mahdolliset rajaukset kuvassa 2 sekä kirjallisuuskatsauksen ja manuaalihaun lopullinen polku kuvassa 3:

Mukaanottokriteerit

- Vertaisarvioitu
- Julkaisu vuosi 2010 tai uudempi
- Julkaistu suomeksi tai englanniksi
- Full text saatavissa (käytettävissä olevilla lisensseillä)
- Ensihoidon toimintaympäristöön liittyvä väkivalta

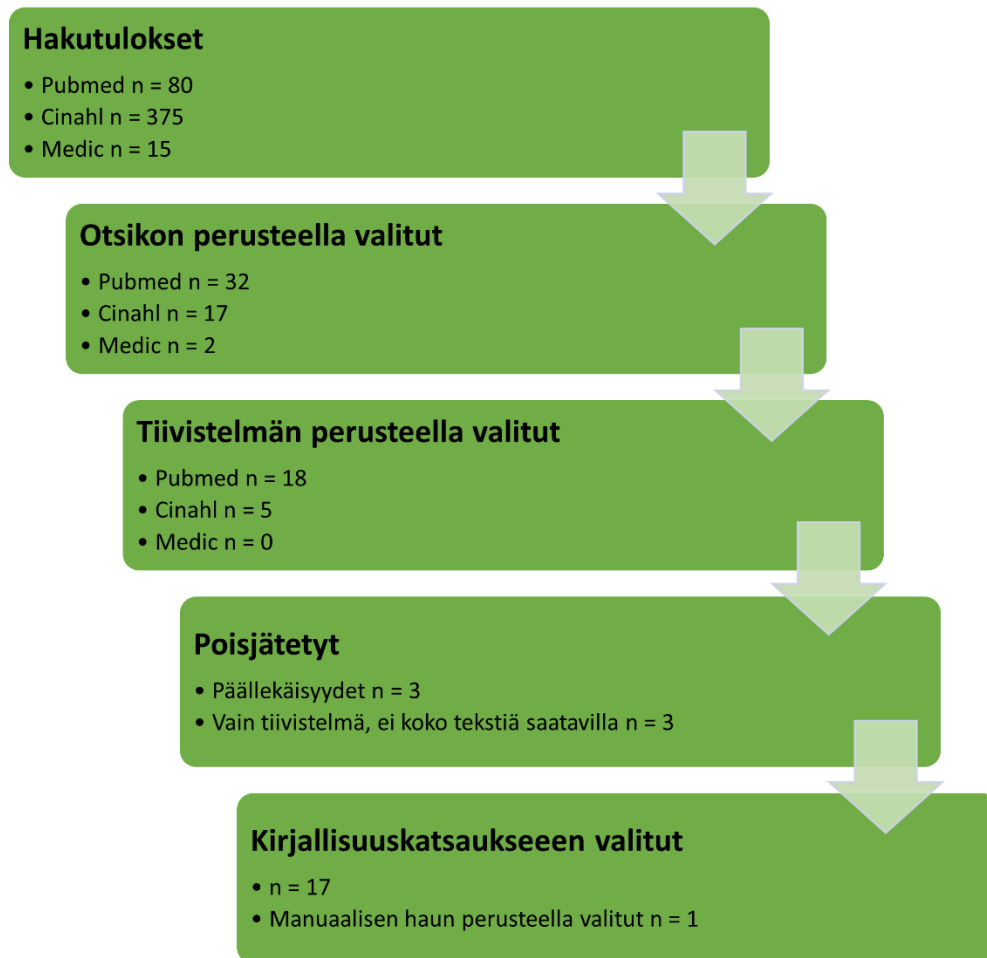
Poisjättökriteerit

- Ei tieteellisesti vertaisarvioitu
- Julkaistu ennen vuotta 2010
- Julkaistu muulla kielellä, kuin suomi tai englanti
- Full text ei saatavissa (käytössä olevien lisenssien ulkopuolinen)
- Ensihoidon toimintaympäristöön liittymätön väkivalta

Kuva 1. Tutkimusten mukaanotto- ja poisjättökriteerit

PubMed	Cinahl	Medic
<ul style="list-style-type: none"> • Hakulause: • ("emergency medical" OR ambulance OR ems OR paramedic OR pre-hospital OR emt OR "out-of-hospital" OR "emergency medical services") AND (safety OR "work safety" OR "occupational safety" OR "accident prevention" OR "workplace violence") AND violence OR "patient assault" AND prevention • Aikarajaus: • 2010 ja uudemmat • Kielet: • Suomi tai englanti • Muut myöhemmät rajaukset: • Full text saatavissa tiivistelmän perusteella 	<ul style="list-style-type: none"> • Hakulause: • ("emergency medical*" OR ambulance OR ems OR paramed* OR pre-hospital OR emt OR "out-of-hospital" OR "emergency medical services") AND (safety OR "work safety" OR "occupational safety" OR "accident prevention" OR "workplace violence") AND violen* OR "patient assault" AND prevention • Aikarajaus: • 2010 ja uudemmat • Kielet: • Suomi tai englanti • Muut rajaukset: • Peer reviewed • Muut myöhemmät rajaukset • Full text saatavissa tiivistelmän perusteella 	<ul style="list-style-type: none"> • Hakulause: • Ensihoi* AND väkival* • Aikarajaus: • 2010 ja uudemmat • Kielet: • Suomi tai englanti • Muut rajaukset: • Ei muita rajauksia

Kuva 2. Tietokantojen hakulauseet

Kuva 3. Tiedonhakuprosessi

3.2 Kirjallisuuskatsauksen tulokset

Työpaikkaväkivalta terveydenhuoltoalalla on yleistä. Ensihoitajat sekä sairaalan ulkopuolella työskentelevät hoitajat kohtaavat jatkuvasti ja koko ajan lisääntyvässä määrin väkivaltaa työtehtävillään. Ensihoitajan työympäristö on ainutlaatuinen, ajoittain haastava sekä ennalta-arvaamaton. Nämä tekijät saattavat aiheuttaa stressiä, jota mahdollinen väkivallan uhka vielä pahentaa. Väkivalta ensihoitajia kohtaan on todettu jo 1990-luvulla ja sen määrän on huomattu olevan jatkuvassa kasvussa. Väkivallan määrän alentamiseen ei ole kuitenkaan tehty paljoakaan. (Murray ym. 2019.) Viime vuosikymmenien aikana Yhdysvalloissa väkivaltaan liittyvät vammat ovat kolminkertaistuneet ja ensihoitajilla on muihin ammattialoihin verrattuna moninkertainen riski työpaikkatapaturmiin ja -kuolemiin. Yleistyneeseen väkivallan uhkaan ovat mahdollisesti vaikuttaneet mielenterveysongelmat, poliisien vähäinen resurssi, käsiaseiden yleistyminen sekä yleiset haasteet kommunikoinnissa. (Maguire ym. 2018.)

Tutkimusten perusteella ei olla päästy konsensukseen siitä, ketkä eniten kokevat työpaikkaväkivaltaa ensihoidossa, ja tätä tulisikin jatkossa selvittää, ketkä ovat suurimmassa riskissä työpaikkaväkivallan kokemiselle (Maguire 2017). Tutkimuksesta ja tutkimusasetelmasta riippuen työpaikkaväkivaltaa eniten ovat kokeneet esimerkiksi työuraansa vasta aloittavat nuoret ensihoitajat (Coskun Kenk 2018), naisensihoitajat (Furin ym. 2015), ilta- ja yövuoroissa työskentelevät ensihoitajat (Furin ym. 2015), tai sitten selvytyteen työntekijän taustamuuttujien vaikutuksesta väkivallan kokemiseen ei ole päästy (Murray 2020). Seksuaalinen häirintä ja seksuaalinen väkivalta on kuitenkin yleisempää naisensihoitajia kohtaan (Bigham ym. 2014; Murray 2020). Yksimielisyyteen on myös päädytty siitä, että mitä pidempi työura ensihoitajalla on takanaan, sitä todennäköisemmin hän on joutunut kohtaamaan väkivaltaa työtehtävissään (Furin ym. 2015).

Työpaikkaväkivallan muodot ensihoitopalvelussa

Murrayn tekemässä tutkimuksessa (Murray ym. 2019) havaittiin, että ensihoitajien kohtaamaa työpaikkaväkivaltaa ja sen yleisyyttä on hankala kuvata, sillä yksiselitteistä määritelmää eri työpaikkaväkivallan muodoille ei ole. Kuvaavimmat määritelmät oli luotu Boylen tutkimuksessa (Boyle ym. 2007). Boylen (2007) tutkimuksessa työpaikkaväkivallan eri muodot on jaettu kategorioihin, joita ovat verbaalinen väkivalta, omaisuuden vahingoittaminen tai varkaus, uhkailu, fyysinen väkivalta, seksuaalinen häirintä ja seksuaalinen väkivalta. (Boyle ym. 2007; Murray ym. 2019.) Eri kategorioiden määritelmät on avattu tarkemmin kuvassa 4.

Työpaikkaväkivallan muodot	
Verbaalinen väkivalta	<ul style="list-style-type: none"> • Kasvotusten tai puhelimen välityksellä tehty loukkaava kielenkäyttö tai huutaminen, jonka tarkoituksena on loukata tai saada aikaiseksi pelkoa. Ei sisällä seksuaalista häirintää tai väkivaltaa.
Omaisuu den vahingoittaminen tai varkaus	<ul style="list-style-type: none"> • Ajoneuvojen, kaluston, hoitovälineistön, henkilökohtaisen omaisuuden, toimistotarvikkeiden ja kalusteiden rikkominen tai varastaminen sekä edellä mainittuihin kohdistunut varkauden yritys.
Uhkailu	<ul style="list-style-type: none"> • Uhkailu, seuraaminen, tarkkailu tai eleellinen ilmaisu, jonka tarkoituksena on loukata tai saada aikaiseksi pelkoa.
Fyysinen väkivalta	<ul style="list-style-type: none"> • Fyysinen hyökkäys tai sen yritys, esimerkiksi lyöminen, potkiminen tai ase en käyttö, jonka tarkoituksena on saada aikaan fyysistä vahinkoa.
Seksuaalinen häirintä	<ul style="list-style-type: none"> • Seksuaalinen ehdottelu tai epätoivottu huomio, joka voi sisältää esimerkiksi ehdottelevat katseet, epäsopivat fyysiset eleet tai sopimattomat lahjat.
Seksuaalinen väkivalta	<ul style="list-style-type: none"> • Pakotettu seksuaalinen teko, raiskaus tai genitaalialueiden koskettelu sekä edellä mainittujen tekojen yritys.

Kuva 4. Työpaikkaväkivallan muodot (Boyle ym. 2007; Murray ym. 2019)

Yleisin ensihoidossa koettu työpaikkaväkivallan muoto eri puolilla maailmaa on verbaalinen väkivalta ja toiseksi eniten koetaan fyysistä väkivaltaa. Tutkimusten perusteella yleisimmin työpaikkaväkivallan aiheuttajana on potilas, potilaan omainen, sivullinen tai kollega. (Ks. Bigham ym. 2014; Maguire ym. 2017; Coskun Kenk 2018; Hosseinikia ym. 2018; Lindquist ym. 2019; Van Reemst ym. 2019; Wang ym. 2019.)

Potilas- ja asiakastyö on luonteeltaan sellaista, jossa toimitaan potilaan henkilökohtaisella alueella, jolloin tilanteet voivat kehittyä äkisti arvaamattomiksi ja väkivaltaisiksi (Maguire 2018). Ensihoitajat itse kokivat ongelmallisiksi tilanteet, joihin liittyivät alkoholi, huumeet,

mielenterveysongelmat tai tietyt asuinalueet (Maguire ym. 2018). Tutkimusten perusteella väkivaltaisia tilanteita raportoidaan eniten ilta- ja yövuoroissa (Furin ym. 2015; Wang ym. 2019). Väkivaltaisia tilanteita kohdataan runsaasti alkoholi-intoksikaatioiden yhteydessä sekä käsiteltäessä alkoholin vaikutuksen alaisuudessa olevia nuoria miehiä (Coomber ym. 2019). Muita väkivallan ilmenemiseen yhteydessä olevia tekijöitä ovat mielenterveysongelmat sekä esimerkiksi hypoglykemian tai kouristuksen takia tajunnaltaan alentuneet henkilöt (Taylor ym. 2016). Väkivallan uhri on yleensä tekijälle tuttu, esimerkiksi perheenjäsen tai sukulainen, mutta suuressa riskissä ovat myös tekijälle täysin tuntemattomat ihmiset, kuten intoksikaatioita kohtaavat ja hoitavat henkilöt. Etenkin alkoholin käyttö voi lisätä aggressiota ja laskee impulssikontrollia. (Coomber ym. 2019.)

Työpaikkaväkivallan yleisyys

Kaikkiaan jopa 90 % kaikista ensihoitajista on kokenut jollain tavoin väkivallan muotoa edeltävän 12 kuukauden aikana (Drew ym. 2018). Väkivaltaa koskeviin kyselyihin ja tutkimuksiin osallistuvat yleensä sellaiset henkilöt, joita asia henkilökohtaisesti koskettaa. Väkivaltaa kohdanneet henkilöt todennäköisesti vastaavat herkemmin väkivaltaa koskeviin kyselyihin ja tutkimuksiin, kuin väkivaltaa kokemattomat henkilöt. (Maguire ym. 2017.) Tämä voi aiheuttaa tilastollista vääristymää tuloksiin.

Ensihoitajien kokemaa väkivaltaa ja sen yleisyyttä sairaalan ulkopuolella on tutkittu laajalti ympäri maailmaa, mutta tarkkaa selvyyttä koetusta väkivallasta ei ole kuitenkaan saatavilla, sillä kaikkia väkivaltatapauksia ei raportoida. Raportoinnin vähäisyys johtuu laajalti väkivallan näkemisestä osana työtä, väkivaltaista tapahtumaa pidetään vähäpätöisenä tai pelko lisäseuraamuksista estää ilmoittamisen (Maguire 2017).

Yksinkertaisen ja tehokkaan raportointityökalun puute voi hankaloittaa raportointia (Bigham ym. 2014; Hosseinikia ym. 2018; Pourshaikhian ym. 2016; Wang ym. 2019). Monesti olettamuksena myös on, että väkivalta kuuluu työhön ja siitä raportointi kuvastaa, että työ on tehty jollain tapaa väärin (Murray ym. 2019). Väkivaltaisista tapahtumista jää ilmoittamatta jopa 90 % (Hosseinikia ym. 2018). Raportoinnin vähäisyyden takia soveltuvia

toimintamalleja on hankala luoda (Maguire ym. 2018). Naiset kuitenkin ilmoittavat väkivaltaisista tapahtumista jopa kuusi kertaa herkemmin kuin miehet. Miehet voivat kokea olevansa heikkoja kertoessaan tapahtuneesta ja kokevat raportoinnin olevan erityisen vaikeaa, mikäli väkivallan aiheuttajana on ollut vastakkaista sukupuolta oleva henkilö. (Taylor ym. 2016.) Monesti suullista väkivaltaa ei pidetä varsinaisena väkivaltana, josta pitäisi ilmoittaa ja miehet eivät välttämättä pidä tönimistä tai läpsimistä väkivaltana (Bigham ym. 2014; Taylor ym. 2016). Lisäksi raportoinnista ei ajatella olevan hyötyä, jos kukaan ei ole loukkaantunut tilanteessa (Murray ym. 2019).

Työpaikkaväkivaltaa ei välttämättä osata myöskään tunnistaa, jonka takia siitä ei osata raportoida eteenpäin (Lindquist ym. 2019). Monesti myös selkeät ohjeet väkivaltatilanteiden raportoinnista puuttuvat (Maguire ym. 2018).

Esimiesten tuen puute on tärkeä tekijä raportoimatta jättämiseen, sillä raportoinnista ei koeta olevan hyötyä, jos tukea ei ole tai sitä ei saa.

Raportointia myös pelätään, sillä sen voi ajatella aiheuttavan rangaistuksia ja kostotoimenpiteitä. Mahdollisia oikeustoimenpiteitä pidetään usein uhria syyllistävinä sekä lakiongelmia pelätään. (Taylor ym. 2016; Dadashzadeh ym. 2019.)

Työpaikkaväkivallan seuraukset

Väkivallan kokemisella on havaittu olevan selvä yhteys psyykkisiin haittoihin ja oireiluun (Gómez-Gutiérrez ym. 2016). Väkivaltaa työpaikallaan kokenut ensihoitaja voi altistua suurelle määrälle stressiä ja kärsiä lukuisista eri psyykkisistä oireista tapahtuneen jälkeen. Oireina voivat olla esimerkiksi ahdistuneisuus, masennus, itsemurha, burnout, uniongelmat, henkilökohtaisen elämän ongelmat, avio- tai avoero, pelkotilat, viha ja syyllisyys tapahtuneesta. (Bigham ym. 2014; Gómez-Gutiérrez ym. 2016; Coskun Cenk ym. 2018; Wang ym. 2019.) Varsinkin burnoutiin sairastumisen riskiä lisää ensihoitajien nuoruus sekä kokemattomuus (Coskun Cenk ym. 2019). Oireilla voi olla runsaasti myös pitkäaikaisvaikutuksia (Pourshaikhian ym. 2016). Moni väkivaltaa kokenut saa hoitoa vaativan psyykkisen vamman sekä tämän takia voi kärsiä esimerkiksi alkoholiongelmista (Coskun Cenk ym. 2018; Dadashzadeh ym. 2019;). Jatkuva altistuminen väkivallalle ei välttämättä aiheuta reaktioita heti sitä kokeneessa henkilössä, vaan stressi ja haittaoireet kertyvät vuosien mittaan ja aiheuttavat oireita vasta vuosien

päästä altistumisesta (Murray ym. 2019). Murray ym. 2019 mukaan jopa 20 % vakaviin väkivallan tekoihin joutuneista työntekijöistä saa diagnoosin posttraumaattisesta stressireaktiosta, joka voi johtaa pitkittyneisiin sairauspoissaoloihin. Pitkät sairauspoissaolot vaikuttavat negatiivisesti koko yhteiskuntaan taloudellisten menetyksien takia (Maguire 2018). Myös varhaista eläköitymistä sekä työpaikan tai alan vaihtamista esiintyy (Drew ym. 2018; Hosseinikia ym. 2018). Kaikki nämä oireet edesauttavat saamaan vähemmän tyydytystä työstään ja osaltaan laskevat työhyvinvointia, jolla voi olla vaikutusta potilaan saamaan hoitoon ja sen laatuun (Wang ym. 2019). Vaikka väkivallalla tiedetään olevan paljon vaikutuksia työntekijän psyykkiseen vointiin sekä työhyvinvointiin, ei strategioita väkivallan vähentämiseksi juurikaan ole (Bigham ym. 2014). Tutkimusta väkivallasta terveydenhuoltoalalla ja ensihoidossa on tehty sangen paljon, mutta tilanteiden jälkipurkua ja psyykkisen kuorman keventämistä on käsitelty vain yksittäisissä ensihoitoa koskevissa tutkimuksissa. Ensihoitajat itsekään eivät sitä ole osanneet tuoda esille tai toivoa. Avun saaminen oikea-aikaisesti on tärkeää. (Gómez-Gutiérrez ym. 2016.)

Pelon tunteminen väkivaltatilanteessa ja välittömästi sen jälkeen voi jättää jäljen tilanteessa olleeseen hoitajaan. Joutuessaan uudestaan vastaavaan väkivaltaiseen tilanteeseen hoitaja voi peilata aiempiin kokemuksiinsa, jolloin potilaan hoidon laatu voi heikentyä. (Furin ym. 2015; Wang ym. 2019.) Pelon tunteminen vaikuttaa myös omaan mielialaan ja vaikuttaa suuresti siviilielämässä selviytymiseen (Wang ym. 2019). Pelon tai avuttomuuden tunteminen väkivaltaisessa tilanteessa lisäksi enteili vahvempaa yhteyttä posttraumaattisiin stressireaktioihin (Gómez-Gutiérrez ym. 2016).

Työpaikkaväkivaltaan varautuminen

Vaikka tutkimusta on tehty laajasti, ei selvää yksimielisyyttä ole siitä, miten väkivaltaa voitaisiin vähentää ja millaisia tehokkaita keinoja sen vähentämiseen olisi (Maguire ym. 2017). Erilaisia keinoja työpaikkaväkivallan estämiseksi on kuitenkin useita. Tehokkaimpia niistä on ennakointi, tilannetietoisuus ja riskien tunnistaminen (Drew ym. 2018; Coskun Cenk ym. 2019; Wang ym. 2019). Organisaatiossa olisi tärkeää luoda toimintamalli väkivallan kohtaamiseen ja kaikkien riskien ennakointiin (Maguire 2018).

Väkivaltaisista potilaista tulisi pitää rekisteriä, jolloin mahdolliseen väkivallan uhkaan pystyisi reagoimaan ennen potilaan kohtaamista (Wang ym. 2019). Myös alkoholin myyntiajan rajoittamisella ja yleensäkin alkoholia kontrolloimalla voisi olla hyötyä alkoholista johtuvien väkivaltatapausten vähentämisessä (Coomber ym. 2019).

Ensihoitajia kehoitetaan käyttäytymään asiallisesti ja välittämään kehonkielellään kunnioitusta hoitotilanteeseen. Kommunikaatio ja aktiivinen kuuntelu on nähty oleellisena osana väkivallan ja sen riskin vähentämiseksi. (Maguire ym. 2018.) Poliisin resursseihin toivotaan lisäystä, jotta lisäapua ja taustatukea olisi saatavissa nopeasti (Furin ym. 2015). Ensihoitajat itse haluaisivat saada välineitä ja keinoja suoraa väkivallan uhkaa vastaan; esimerkiksi pippurisumutteet, etälamauttimet, kemialliset lamauttimet ja suojaliivit on koettu eri puolilla maailmaa tarpeellisiksi. (Furin ym. 2015; Taylor ym. 2016; Murray 2018.) Niiden hyödyistä ei kuitenkaan ole tehty tutkimusta ja ne voivat saada kyseenalaistamaan auttajan roolin (Murray 2018). Valtaosa ensihoitajista haluaisi saada lisää koulutusta väkivaltatilanteista sekä itsepuolustuksesta, ja koulutus ylipäättään koetaan tärkeäksi (Hosseinikia ym. 2018; Lindquist 2019; Maguire 2018; Wang ym. 2019). Ensihoitajan taito kontrolloida väkivaltaiseksi edennyttä tilannetta on tärkeä estävä tekijä väkivallan vähentämiseksi (Hosseinikia ym. 2019).

Suurena ongelmana terveydenhuoltoalalla on työpaikkaväkivallan normalisointi. Väkivallan ajatellaan olevan osa työtä, niin sanotusti ”part of the job”, jolloin sitä siedetään ja hyväksytään. (Coskun Cenk ym. 2019; Murray ym. 2019.) Näin ei kuitenkaan pitäisi olla. Väkivallan uhan voi olettaa olevan osa työtä, mutta sitä ei pidä sietää sekä sen vähentämiseksi tai kokonaan poistamiseksi tulee tehdä jatkuvasti töitä.

4 TUTKIMUKSEN TARKOITUS, TAVOITTEET JA TUTKIMUSKYSYMYKSET

Tämän tutkimuksen tarkoitus on selvittää Suomen laajuudella ensihoitopalveluiden ja ensihoitajien kokemaa työpaikkaväkivaltaa. Tutkimuksen tavoitteena on tuottaa tietoa ensihoitajien kohtaaman työpaikkaväkivallan eri muodoista, syistä ja työntekijälähtöisistä eroista, jotta

työpaikkaväkivallan ilmenemistä olisi mahdollista ennaltaehkäistä entistä paremmin.

Tutkimuskysymykset:

1. Onko työpaikkaväkivallan kokemisessa havaittavissa työntekijälähtöisiä eroavaisuuksia?
2. Millaista työpaikkaväkivaltaa Suomen ensihoitopalveluissa on ja miten usein ensihoitajat kokevat työpaikkaväkivaltaa?
3. Millaisissa tilanteissa työpaikkaväkivaltaa ilmaantuu ja millaisia seurauksia koetulla työpaikkaväkivallalla on ensihoitajaan?

5 AINEISTO JA MENETELMÄT

Tämä tutkimus toteutettiin kvantitatiivisena vakioituna kyselytutkimuksena. Kvantitatiivisella tutkimuksella mitataan muuttujia, tarkastellaan muuttujien välisiä yhteyksiä ja analysoinnissa käytetään tilastollisia menetelmiä. Kvantitatiivisen tutkimuksen ominaispiirre on tilastollisen merkitsevyyden arvioiminen ja siksi tarkasteltavat tiedot ovat numeraalisessa muodossa (Kankkunen & Vehviläinen-Julkunen 2013). Tutkimuksen tulokset raportoidaan numeroina, esimerkiksi tunnuslukuina tai prosentteina, jotka selvitetään ja tulkitaan sanallisesti (Vilkkä 2007).

Vakioitu kyselytutkimus on aineiston keräämisen tapa, jossa kaikille osallistujille esitetään aina samat kysymykset samassa järjestyksessä sekä kysymysten muoto on standardoitu. Kyselytutkimus soveltuu käytettäväksi erityisesti silloin, kun osallistujia on paljon ja he sijaitsevat fyysisesti kaukana toisistaan. Kyselytutkimuksen toteuttamisessa ajoitus on tärkeää, sillä esimerkiksi vuodenajalla voi olla suurikin vaikutus vastausprosenttiin. (Vilkkä 2007.)

Tutkimuskysymykset luotiin työn teoriaosuuden pohjalta.

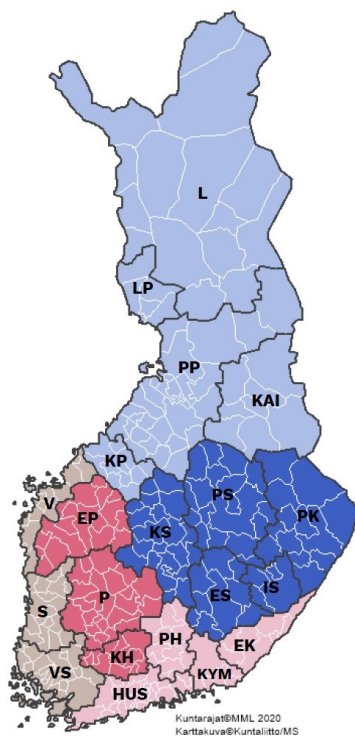
Tutkimuskysymyksien tarkoituksena oli saada selvyys tutkittavaan asiaan, jolloin tutkimuskysymysten asettelu ei voinut olla liian lavea tai epäselvä.

Tutkimuskysymykset mukailivat kirjallisuuskatsauksessa esiin tulleita huomioita kansainvälisten tutkimusten pohjalta.

5.1 Tutkimuksen kohderyhmä

Tutkimuksen kohderyhmänä olivat suomalaiset ensihoitajat, jotka työskentelevät aktiivisesti ensihoidon kenttätöissä koulutustasosta tai työskentelynimikkeestä riippumatta. Tutkimukseen toivottiin mukaan mahdollisimman laajaa vastaajajoukkoa, joten tutkimus kohdistettiin ensihoitajille, jotka työskentelevät eri ensihoidon palveluntuottajilla jokaisella erityisvastuualueella (ERVA-alue). ERVA-alueita on yhteensä viisi: HYKS, KYS, OYS, TAYS ja TYKS (Kuntaliitto 2020). ERVA-alueet ja niihin kuuluvat sairaanhoitopiirit esitetty kuvassa 5. Laaja vastaajajoukko mahdollistaisi tutkimustulosten yleistettävyyden (Vilkkä 2007).

Tutkimusta varten haettiin tutkimuslupaa kuudeltatoista eri sairaanhoitopiiriltä ja pelastuslaitokselta eri puolilta Suomea. Yksi organisaatio jätti osallistumatta vastaavan päällekkäisen kyselyn takia, kaksi organisaatiota ei vastannut yhteydenottoon ja kahden organisaation tutkimuslupakäsittely ei edennyt organisaation kiireiden vuoksi. Yksitoista organisaatiota myönsi tutkimusluvan ja osallistui tutkimukseen. Yksitoista tutkimukseen osallistuvaa aluetta edustivat HYKS-, KYS-, OYS- ja TAYS-ERVA-alueita.

Kuva 5. Erityisvastuualueet (ERVA) ja sairaanhoitopiirit vuonna 2020 Suomessa (Kuntaliitto 2020). OYS vaaleansinisellä, KYS tummansinisellä, TAYS punaisella, HYKS vaaleanpunaisella ja TYKS vaaleanruskealla väritettynä.

5.2 Kyselylomakkeen laatiminen

Työpaikkaväkivalta jaettiin kuuteen eri kategoriaan noudattaen Boylen ym. (2007) tekemää työpaikkaväkivallan kategoriointia: verbaalinen väkivalta, omaisuuden vahingoittaminen tai varastaminen, uhkailu, fyysinen väkivalta, seksuaalinen häirintä ja seksuaalinen väkivalta (kuva 4). Kyselylomake noudatti samaa kysymysjärjestystä ja -logiikkaa jokaisen työpaikkaväkivallan kategorian osalta. Kyselylomake luotiin Webropol-alustalle.

Kyselylomake esitettiin Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu Xamk:n ylemmän ammattikorkeakoulun ensihoidon opiskelijoilla (N = 23) hyödyntäen Lawshen menetelmää (Sally ym. 2015; Gilbert ym. 2016). Lawshen menetelmässä koko kysely arvioidaan Lawshen Content Validity Index (CVI)-mittarilla ja yksittäisiin kysymyksiin käytetään Lawshen Content Validity Ratio (CVR)-mittaria. Kyseisillä mittareilla selvitetään, onko kyselylomake kokonaisuudessaan hyödyllinen tutkimuksen kannalta ja onko yksittäinen kysymys esitestaajien mielestä hyödyllinen tutkimuksen kannalta. (Sally ym. 2015.) Kyselylomakkeen esitestaukseen osallistuneet henkilöt olivat kokeneita ensihoitoalan ammattilaisia, joilla on runsaasti kokemuksia ja näkemyksiä ensihoidotyöstä. CVR lasketaan käyttämällä kaavaa:

$$CVR = \frac{n_e - (N / 2)}{N / 2} \quad (1)$$

missä CVR on Content Validity Ratio, n_e on niiden vastaajien määrä, joka arvioi kysymyksen ”oleelliseksi” sekä N on vastaajien kokonaismäärä. CVI on CVR-lukujen keskiarvo. (Sally 2015.)

Jokaiselle kysymykselle annettiin arvot ”olennainen kysymys”, ”tärkeä, muttei olennainen kysymys” ja ”epäolennainen kysymys”, joista esitestaaja valitsi mielestään soveltuvimman vaihtoehdon. Mikäli jokin kysymys ei saavuttanut esitestaajien mielestä tarvittavaa arviota hyödyllisyydestä, sen hyödyllisyys arvioitiin uudestaan. (Ks. Sally 2015.)

Sallyn (2015) selvityksen mukaan CVI arvon tulisi olla välillä 0,70 - 0,80 tai enemmän, jotta kysely olisi hyödyllinen ja vastaisi tarkoitustaan.

Esitestauksessa mukana olleen kyselylomakkeen CVI-arvo oli 0,668815 ilman

muokkauksia. Esitestauksen läpikäyneen ja muokatun kyselylomakkeen CVI-arvo ilman taustatietokysymyksiä oli 0,7785, mikä noudattaa Scallyn (2015) selvitystä kyselyn hyödyllisestä CVI-arvosta. CVI-arvo olisi noussut vieläkin korkeammaksi, mutta kyselyyn päätettiin jättää alhaisia CVR-lukemia saaneet kysymykset, sillä ne pohjautuivat kirjallisuuskatsauksessa esille nousseisiin havaintoihin ja Boylen (2007) luomaan kategorisointiin. CVR-lukujen pohjalta varsinkin taustatietokysymykset eivät saavuttaneet haluttua arviota hyödyllisyydestä, mutta ne sisällytettiin silti varsinaiseen kysymyslomakkeeseen, jotta vastaajia voidaan vertailla. Esimerkiksi esitestauksessa vastaajan toimenkuvan ja pääasiallisen työympäristön arvioitiin olevan tutkimuksen kannalta epärelevantteja, mutta ne auttavat selvittämään, onko työpaikkaväkivallan kokemisessa työntekijälähtöisiä eroavaisuuksia. Taustatietokysymykset auttavat tulkitsemaan alueellisia tuloksia ja havaitsemaan mahdollisia eroavaisuuksia vastaajajoukosta (Vilka 2007).

Kyselylomakkeen esitestauksen kysymykset ja CVR-arvot on esitetty taulukossa 1, jossa taustatietokysymykset ovat 1 - 6 ja yleinen kysely työpaikkaväkivallan kokemisesta kysymyksissä 7 - 10 sekä kysymykset 11 - 16 ovat varsinaisia pääotsikoita koetun työpaikkaväkivallan muodoista. Jokaisen pääotsikon alaisuudessa oli strukturoitu kysymysjoukko, joka esitestaukseen oli lyhennetty XXXXX. Esimerkiksi kysymys 17: ”Kuinka usein koet XXXXX väkivaltaa työssäsi?” oli eri pääotsikkojen alla erilainen: ”kuinka usein koet verbaalista väkivaltaa työssäsi?”, ”kuinka usein koet fyysistä väkivaltaa työssäsi?” tai ”kuinka usein koet uhkailua työssäsi?”.

Taulukko 1. Kyselylomakkeen esitestauksen content validity ratio-arvot (CVR)

Kysymys	Content Validity Ratio (CVR)
1. Sukupuoli?	0,913
2. Ikä vuosina?	0,478
3. Työkokemus vuosina?	0,304
4. Erityisvastuualue (ERVA-alue), jolla työskentelet?	0,217
5. Työympäristön pääasiallinen sijainti?	0,130
6. Toimenkuva?	-0,304
7. Oletko kokenut väkivaltaa työssäsi tai työpaikallasi?	0,913

8. Oletko kokenut väkivaltaa työssäsi asiakkailta tai potilailta?	0,99
9. Oletko kokenut väkivaltaa työssäsi kollegoilta?	0,913
10. Oletko huolissasi työturvallisuuden puolesta?	0,913
11. Oletko kokenut verbaalista väkivaltaa?	0,99
12. Oletko kokenut omaisuutesi vahingoittamista tai varastamista?	0,391
13. Oletko kokenut uhkailua?	0,913
14. Oletko kokenut fyysistä väkivaltaa?	0,99
15. Oletko kokenut seksuaalista häirintää?	0,826
16. Oletko kokenut seksuaalista väkivaltaa?	0,739
17. Kuinka usein koet XXXXX väkivaltaa työssäsi?	0,826
18. Kuinka useasti olet arviolta kokenut XXXXX väkivaltaa viimeisen vuoden sisällä?	0,913
19. Onko XXXXX väkivalta vähentynyt tai lisääntynyt viimeisen vuoden aikana?	0,565
20. XXXXX Väkivallan aiheuttaja?	0,99
21. Liittyikö XXXXX väkivaltaan?	0,826
22. Missä XXXXX väkivallan tekoja tapahtuu useimmiten?	0,826
23. Väkivaltaiseen tilanteeseen useimmiten liittyvä vuorokaudenaika?	0,217
24. Väkivaltaisesta tilanteesta aiheutuneet seuraukset?	0,565
25. Onko XXXXX väkivalta aiheuttanut sairauspoissaolon?	0,565
26. Oletko saanut henkistä jälkipurkua XXXXX väkivallan jälkeen?	0,826
27. Oletko tehnyt XXXXX väkivallasta virallisen raportin tai ilmoituksen viranomaisille?	0,652

Lopullinen kyselylomake noudatti taulukon 1 ja kuvan 4 mukaista rakennetta ja kysymysten asettelua. Kyselylomakkeella vastattiin ensin esitietoihin ja yleisiin kysymyksiin työpaikkaväkivallan kokemisesta. Mikäli vastaaja vastasi esitietojen jälkeen kieltävästi työpaikkaväkivallan kokemiseen, kysely päättyi. Myöntävän vastauksen jälkeen vastaaja siirrettiin vastaamaan kuvan 4 mukaisiin pääotsikoihin. Vastaamalla myöntävästi pääotsikoiden kategorioihin, sai kyseisen pääotsikon kysymykset vastattavaksi ja kieltävästi vastaamalla kyseisen pääotsikon kysymykset jäivät kyselystä pois. Lyhimmillään kyselylomakkeella kysymyksiä oli seitsemän kappaletta ja pisimmillään 82

kappaletta. Lopullinen kyselylomake kysymyshyppyineen ja -sääntöineen liitteenä 1.

5.3 Kyselyn toteuttaminen

Kyselylomake (liite 1) Webropolin kautta sekä tutkimuksen saatekirje (liite 2) jaettiin ensihoitajille sähköisesti jokaisen organisaation ensihoidosta vastaavan henkilön kautta. Ensihoidosta vastaava henkilö toimi samalla kontaktihenkilönä organisaatioon, tai välitti kyselylomakkeen toiselle henkilölle kyseiseen organisaatioon viestimisen mahdollistamiseksi. Kontaktihenkilö jakoi linkin kyselylomakkeeseen ensihoidon henkilöstölle käyttäen oman organisaationsa työ sähköpostia. Lisäksi kontaktihenkilöiltä pyydettiin arvio organisaatiossaan ensihoidossa työskentelevien lukumäärästä, mikäli kyseistä tietoa ei ollut saatavissa organisaation internetsivustolla. Kyselylomake välitettiin sähköpostitse karkeasti arvioituna 2 100:lle ensihoidossa aktiivisesti toimivalle henkilölle tammi-helmikuun vaihteessa 2021.

Kyselylomakkeen vastausaika oli pääsääntöisesti kolme viikkoa. Yhden organisaation tutkimuslupaprosessi valmistui kyselylomakkeen ollessa avoinna, jolloin tämä organisaatio liittyi mukaan viikon myöhemmin kuin muut. Kyseisen organisaation kohdalla vastausaika oli kaksi viikkoa. Kontaktihenkilöiden kautta ensihoitohenkilöstölle välitettiin kahden viikon vastausajan jälkeen muistutusviesti kyselyyn osallistumisesta, pois lukien myöhemmin mukaan osallistunut organisaatio. Kyselyyn osallistui yhteensä 314 henkilöä (N = 314). Karkeasti arvioitu vastausprosentti oli 15 %.

5.4 Aineiston analysointi

Tutkimuksen nollahypoteesina oli, ettei sukupuolten välillä ole tilastollista eroavaisuutta työpaikkaväkivallan kokemisessa, jolloin kaikkien vastaajien kokemukset olisivat yhteneväiset. Vastahypoteesi oli, että sukupuolten välillä oli havaittavissa tilastollisesti merkitsevä ero. Merkitsevyytason riskirajaksi määriteltiin 5 % eli $p \leq 0,05$, joka on tieteellisessä tutkimuksessa yleisesti käytetty riskitaso. Mikäli tutkimuksen yhteydessä käytetään riskitasoa 5 %, tarkoittaa se, että perusjoukosta satunnaisesti poimituista sadasta otoksesta 95:n kohdalla nollahypoteesi hylätään ja viiden kohdalla nollahypoteesi jää voimaan, eli virheen mahdollisuus on 5 %. (Tietoarkisto 2021). Tilastollisten

testien tuloksena päätelmille lasketaan p-arvoja, joilla ilmoitetaan todennäköisyys virheelliselle päätelmälle. P-arvojen sopimuksenvaraiset riskitasot ja taulukoinnissa yleisimmin käytetyt tähtisymboloinnit (Tietoarkisto 2021) esitetty taulukossa 2.

Taulukko 2. P-arvojen riskitasot

P-arvo	Selite
$p \leq 0,05$	Tilastollisesti melkein merkitsevä *
$p \leq 0,01$	Tilastollisesti merkitsevä **
$p \leq 0,001$	Tilastollisesti erittäin merkitsevä ***

Kaikki kysymykset ja niistä saadut vastaukset analysoitiin SPSS-ohjelmistolla mahdollisten tilastollisten eroavaisuuksien havaitsemiseksi tarkastelemalla frekvenssien määriä, ristiintaulukoimalla ja Khiin neliö -testillä.

Ristiintaulukoinnin tarkoituksena on tarkastella muuttujien jakaumaa ja niiden välillä mahdollisesti olevia riippuvuuksia. Tarkastelun tavoitteena on tutkia, onko selitettävän muuttujan jakauma erilainen, kuin selitettävän muuttujan jakauma ja näin saada selville, onko muuttujien välillä riippuvuus- vai riippumattomuustekijä. (Tietoarkisto 2021.)

Tilastollisten eroavaisuuksien testaamiseen käytettiin Khiin neliö -testiä. Khiin neliö -testi soveltuu tulosten analysointiin, jos esimerkiksi vertaillaan sukupuolten, eli miesten ja naisten välistä eroavaisuutta. Sukupuoli muodostaa nominaali- eli luokitteluasteikon. (Valli 2015.) Khiin neliö -testi on riippumattomuustesti, jonka oletuksena on nollahypoteesin jääminen voimaa, eli vertailtavien muuttujien välillä todetaan riippumattomuus toisistaan. Vertailu muuttujien välillä tapahtuu todettujen frekvenssien ja odotettujen frekvenssien erotuksen suuruuden määrään. Mikäli muuttujien välillä on riittävän suurta eroa, voidaan olettaa, että havaitut erot eivät ole pelkästään sattumaa, vaan ovat havaittavissa myös suuremmassa mittakaavassa perusjoukosta. (Tietoarkisto 2021.)

Khiin neliö -testi (χ^2) lasketaan kaavalla:

$$\chi^2 = \sum_{i=1}^R \sum_{j=1}^C \frac{(O_{ij} - E_{ij})^2}{E_{ij}} \quad (2)$$

missä E_{ij} on i:nneen rivin ja j:nneen sarakkeen odotettu frekvenssi, O_{ij} on i:nneen rivin ja j:nneen sarakkeen havaittu frekvenssi, R on rivien määrä ja C on sarakkeiden määrä. Käytännössä ristiintaulukoinnissa jokaisessa solussa lasketaan ensin odotetun ja havaitun frekvenssin erotus, jonka jälkeen tulos korotetaan toiseen ja jonka jälkeen tulos jaetaan vielä odotetun frekvenssin arvolla. Lopuksi jokainen solukohtainen arvo lasketaan yhteen, jolloin lopputuloksena on ristiintaulukon Khiin neliö, eli χ^2 -luku. Khiin neliö -testin käyttöehdot edellyttävät lisäksi, että tuloksen saamiseksi pystytään laskemaan vapausasteiden määrä. Ristiintaulukoinnissa vapausasteiden määrän voi laskea kaavalla $df = (\text{rivien määrä} - 1) * (\text{sarakkeiden määrä} - 1)$, esimerkiksi taulukon 2 kuvitteellinen vapausaste laskettaisiin kaavalla $df = (3 - 1) * (2 - 1) = 2$. Tarvittava p:n arvo saadaan erillisestä χ^2 -jakaumasta tarkastelemalla, mutta tilasto-ohjelmistot laskevat sen automaattisesti. (Tietoarkisto 2021.) Esimerkiksi Khiin neliö -testin tulos $df = 2$; $\chi^2(2) = 25,353$; $p < 0,001$ tarkoittaa sitä, että vapausasteiden määrä on 2, testimuuttujan arvo χ^2 on 25,353 ja p:n arvo on pienempi kuin 0,001, joten nollahypoteesin voi hylätä testin ollessa tilastollisesti erittäin merkitsevä.

Kaikkia tilastollisesti merkitseviä eroavaisuuksia ei kuitenkaan pystytty havaitsemaan Khiin neliö -testillä, sillä joidenkin kysymysten kohdalla testin käyttöehdot eivät täytyneet vastausmäärien takia. Osa vastausvaihtoehdoista ei saanut yhtään vastausta, jolloin vapausasteiden määrää ristiintaulukoinnissa ei pystytty laskemaan (Tietoarkisto 2021). Tällöin vastaukset kuvailtiin sanallisesti tulosten raportoinnin yhteydessä. Mikäli jokin kysymys ei saanut vastauksia, eli vastausmäärä oli nolla, ei vastausvaihtoehtoa sisällytetty mahdolliseen kuvaajaan.

Aineiston analysoinnin yhteydessä osa taustatietokysymyksiä vastausvaihtoehdoista yhdistettiin isommiksi kokonaisuuksiksi tilastollisten

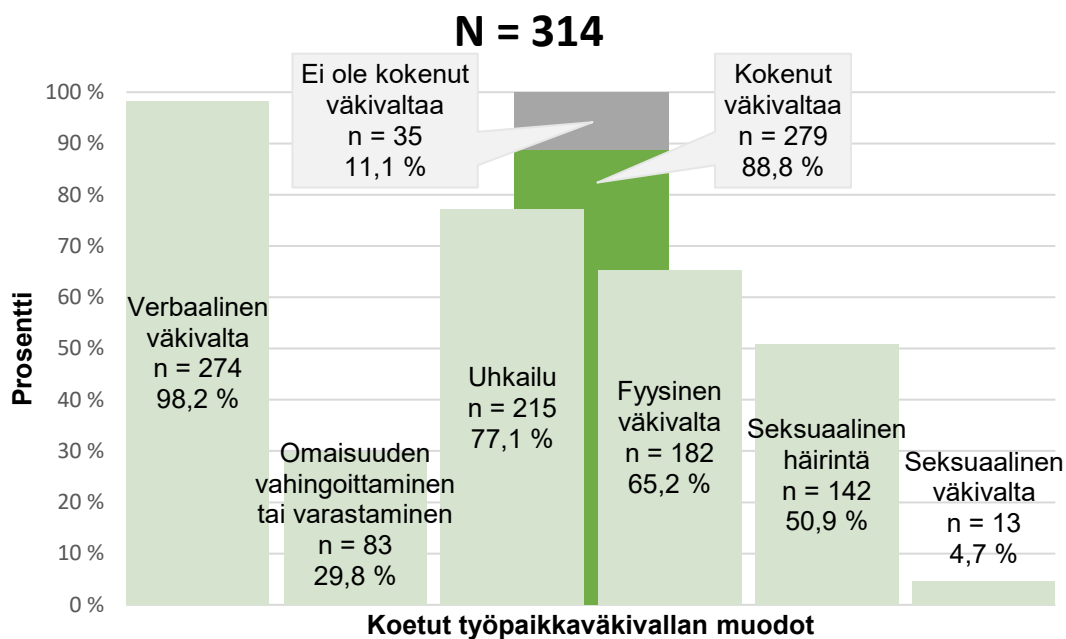
testien käyttöehtojen saavuttamiseksi. Ikäluokkia yhdisteltiin isommiksi kokonaisuuksiksi seuraavasti: vastausvaihtoehto "alle 25-vuotias" yhdistettiin "26 - 35-vuotias" kanssa ja "yli 56-vuotias" ryhmä yhdistettiin "46 - 55-vuotias" kanssa, jolloin uudet ikäluokkia kuvaavat luokat olivat "alle 35-vuotiaat", "36 - 45-vuotiaat" sekä "yli 46-vuotiaat" henkilöt. Lisäksi työkokemus yhdisteltiin suuremmiksi kokonaisuuksiksi seuraavasti: "työkokemus 0 - 2 vuotta" yhdistettiin "työkokemus 3 - 5 vuotta" vastausvaihtoehdon kanssa, "työkokemus 6 - 10 vuotta" yhdistettiin "työkokemus 11 - 15 vuotta" kanssa ja "työkokemus 16 - 20" yhdistettiin "työkokemus 21 vuotta tai enemmän" kanssa samaksi. Uudet työkokemusta kuvaavat luokat olivat "työkokemus 0 - 5 vuotta", "työkokemus 6 - 15 vuotta" ja "työkokemus yli 16 vuotta".

Kaikki tulokset esitettiin vastausmäärien prosenttiosuuksina. Lisäksi tutkimuksen tuloksia tulkittiin sukupuolten välisinä mahdollisina eroavaisuuksina, koska aiempien tutkimuksien perusteella tutkimuksen kohteena olevassa ilmiössä esiintyy sukupuolieroja (Ks. Taylor ym. 2016; Maguire ym. 2017; van Reemst ym. 2019). Tutkimuksen tulokset esitettiin tutkimuskysymysten ja kyselylomakkeen mukaisessa järjestyksessä.

6 TUTKIMUKSEN TULOKSET

Kyselyyn osallistuneista miehiä oli 53,5 % (n = 168) ja naisia 46,5 % (n = 146). Kyselyyn osallistujan tyypillisimmät piirteet olivat sukupuoleltaan mies (53,5 %), joka oli iältään 26 - 53 vuotias (50 %), joka omasi työkokemusta 6 - 10 vuotta (28,7 %), työskenteli HYKS-eritysvastuualueella (42 %), jonka työympäristö oli kaupungissa (57,6 %) sekä työskenteli hoitotason ensihoitajana (72,3 %).

Kaikista vastaajista (N = 314) väkivaltaa työssään tai työpaikallaan oli kokenut 88,9 % (n = 279). Kuvassa 6 on esitetty koetut työpaikkaväkivallan eri muodot prosenttiosuuksin. Yleisin työpaikkaväkivallan muoto oli verbaalinen väkivalta, jota kertoi kokeneensa lähes jokainen, eli 98,2 % vastaajista.

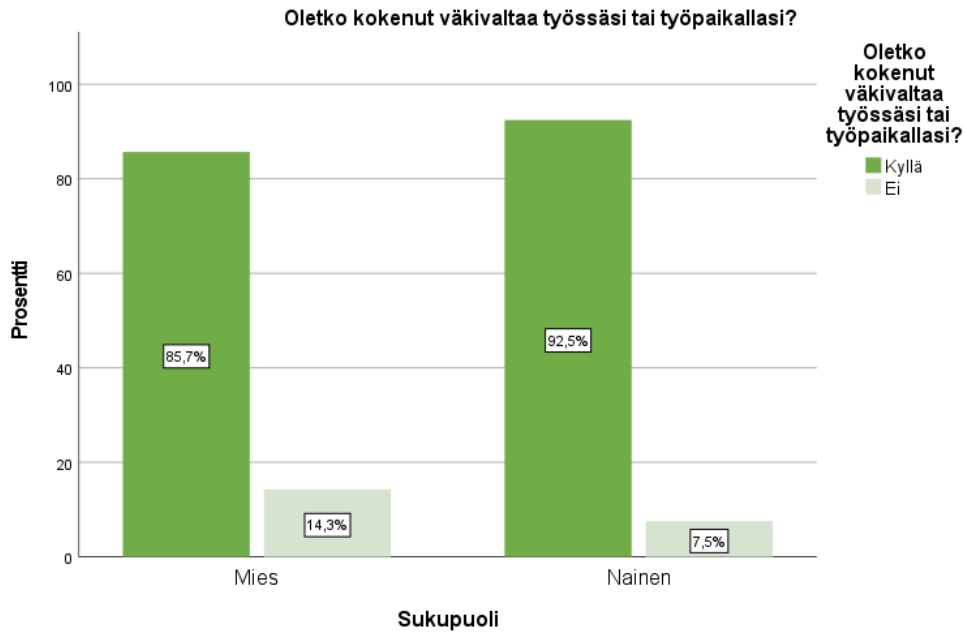

Kuva 6. Koettu työpaikkaväkivalta ja sen eri muodot. Taulukossa vastaajien kokemukset työpaikkaväkivallasta (N = 314) ja väkivaltaa kokeneiden prosenttiosuus (n = 279) eri työpaikkaväkivallan muodoista.

6.1 Työntekijälähtöiset erot työpaikkaväkivallan kokemisessa

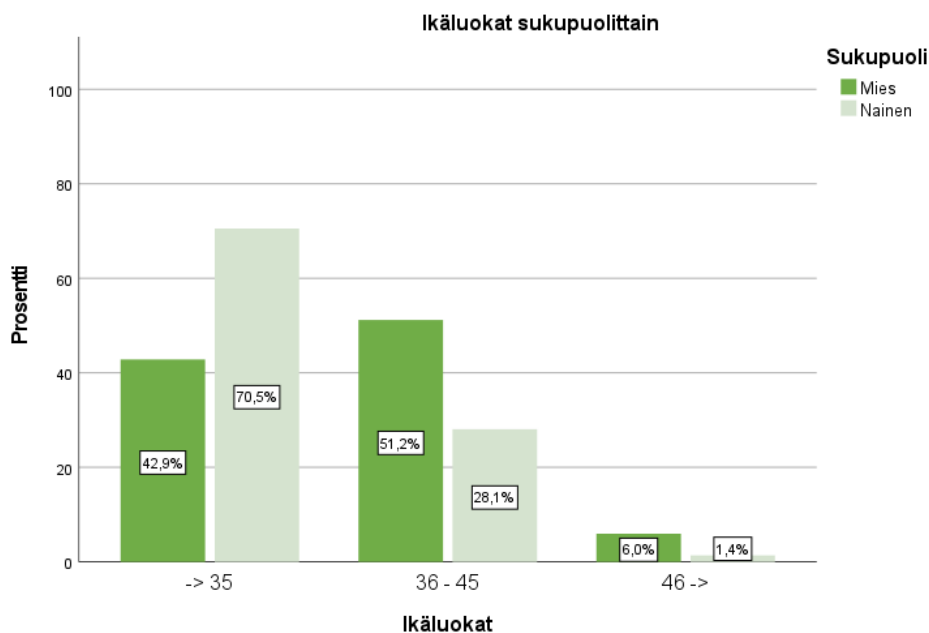
Kyselylomakkeella selvitettiin vastaajien taustatietoja kymmenellä kysymyksellä.

Miehistä väkivaltaa työssään tai työpaikallaan oli kokenut 85,7 % (n = 144) ja naisista 92,5 % (n = 135). Khiin neliö -testin mukaan miesten ja naisten välillä ei ollut havaittavissa tilastollisesti merkitsevää eroa työpaikkaväkivallan kokemisessa ($df = 1$; $\chi^2(2) = 3,595$; $p = 0,058$). Kuvassa 7 on esitetty sukupuolten vastausmäärät työpaikkaväkivallan kokemisessa.

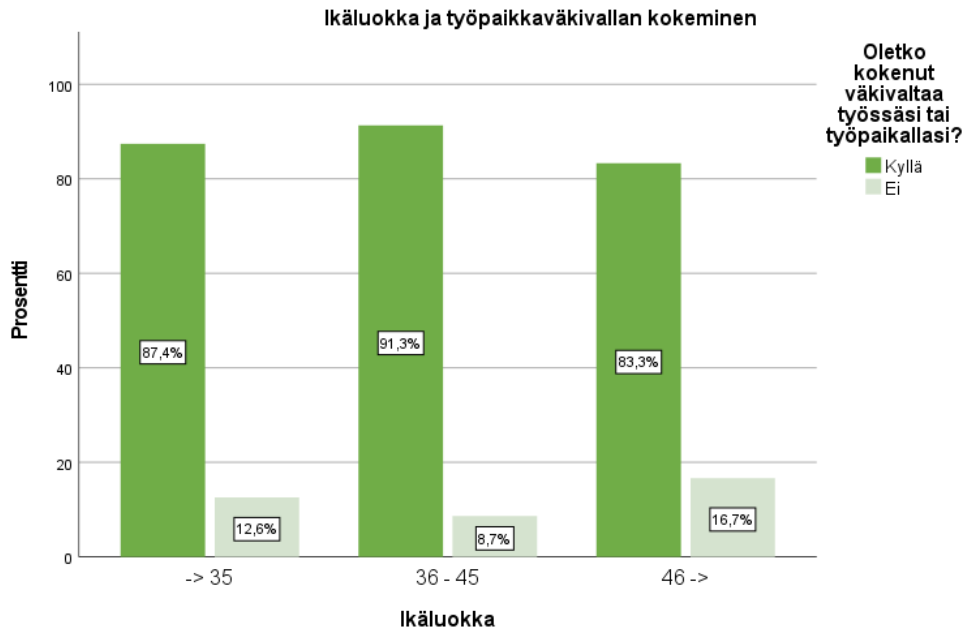

Kuva 7. Sukupuolten kokemukset työpaikkaväkivallasta (%).

Vastaajista 55,7 % (n = 175) oli iältään alle 35-vuotiaita (kuva 8). Khiin neliö -testin mukaan sukupuolten välillä oli havaittavissa tilastollisesti erittäin merkitsevä ero kyselyyn osallistuneiden sukupuolen ja ikäluokkien välillä (df = 2; $\chi^2(2) = 25,353$; $p < 0,001$). Vastaajien sukupuolet jakautuivat siten, että naisista suurin osa oli alle 35-vuotiaita ja miehistä yli puolet 36 - 45-vuotiaita. Tilastollista eroa työpaikkaväkivallan kokemiseen ikäluokkien välillä ei pystytty havainnoimaan, sillä tilastollisen Khiin neliö -testin käyttöehdot eivät täyttyneet. Kuvassa 9 on esitetty työpaikkaväkivallan kokemista ikäluokittain.

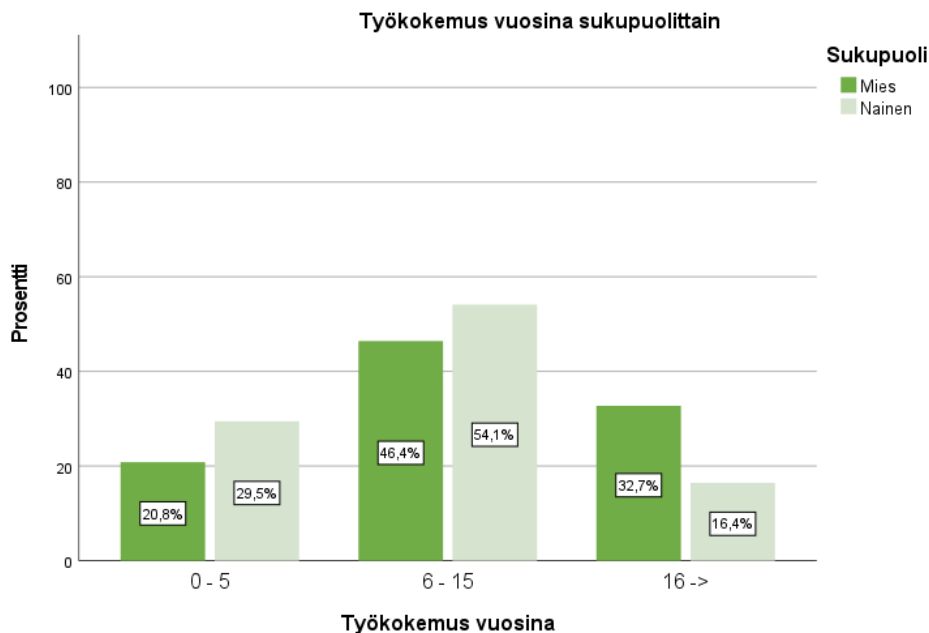

Kuva 8. Vastaajien ikäjakauma sukupuolittain jaettuna (%).

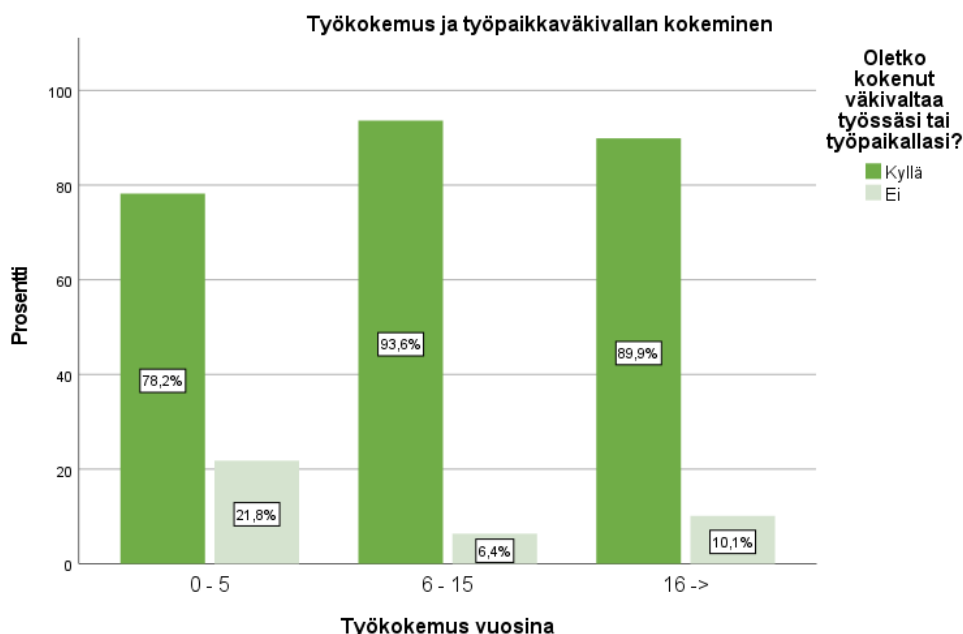

Kuva 9. Työpaikkaväkivallan kokeminen ikäluokittain (%).

Vastaajista 50 %:lla (n = 157) oli työkokemusta 6 - 15 vuotta. Khiin neliö - testin mukaan sukupuolen ja työkokemuksen välillä oli havaittavissa tilastollisesti merkitsevä ero (df = 2; $\chi^2(2) = 11,507$; p = 0,003). Miehistä suuremmalla osuudella oli työkokemusta yli 16 vuotta (kuva 10). Khiin neliö - testillä oli havaittavissa tilastollisesti merkitsevä ero työkokemuksen ja työpaikkaväkivallan kokemisen välillä (df = 2; $\chi^2(2) = 12,630$; p = 0,002). Määrällisesti vähiten työpaikkaväkivaltaa olivat kokeneet alle 5 vuotta työkokemusta omaavat vastaajat (kuva 11).

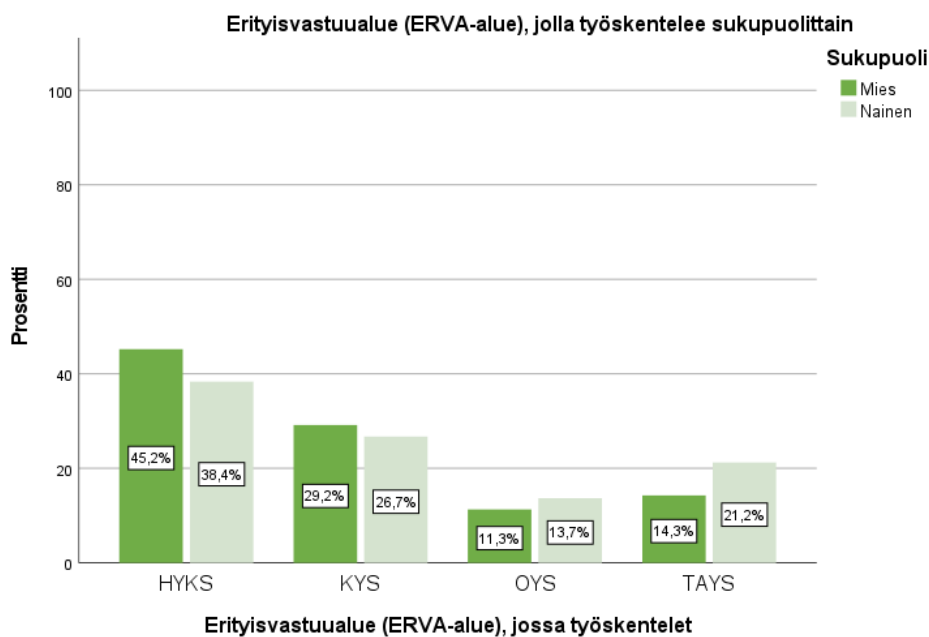

Kuva 10. Vastaajien työkokemus sukupuolittain jaettuna (%).

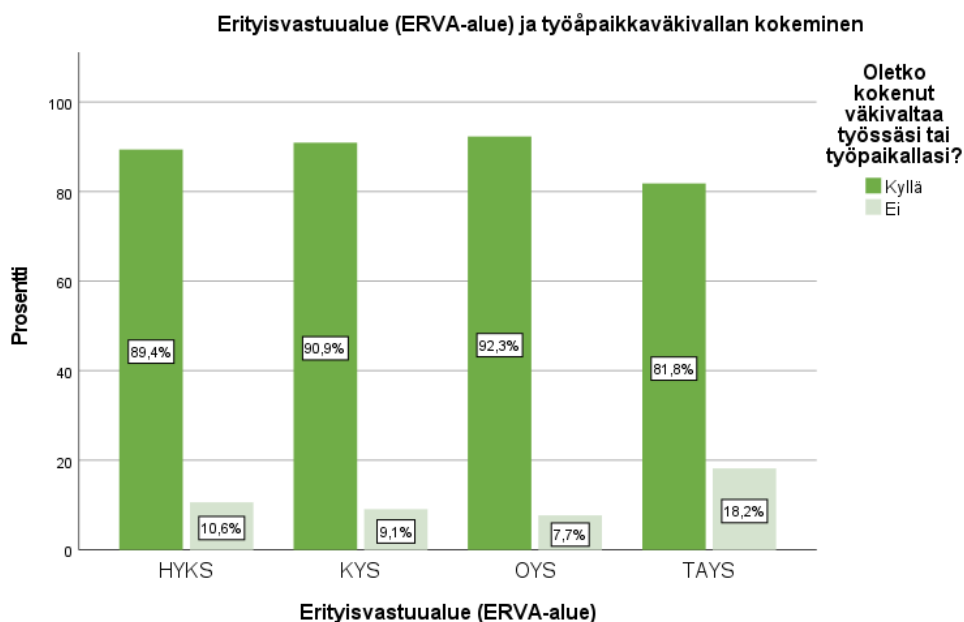

Kuva 11. Työkokemus ja työpaikkaväkivallan kokeminen (%).

Vastaajista 42 % (n = 132) työskenteli HYKS erityisvastuualueella (kuva 12). Khiin neliö -testin mukaan sukupuolten välillä ei ollut havaittavissa tilastollisesti merkitsevää eroa erityisvastuualueiden välillä vastausten määrissä (df = 3; $\chi^2(2) = 3,559$; p = 0,313). Tilastollista eroa työpaikkaväkivallan kokemiseen erityisvastuualueiden välillä ei pystytty havainnoimaan, sillä tilastollisen Khiin neliö -testin käyttöehdot eivät täyttyneet, mutta vastausvaihtoehdot olivat lähes yhtäläiset pois lukien TAYS-erityisvastuualue, jolla työpaikkaväkivaltaa oli koettu vähemmän, kuin muilla erityisvastuualueilla (kuva 13). TYKS-erityisvastuualueelta ei ollut yhtään vastausta, joten kyseinen vastausvaihtoehto on poistettu kuvasta.

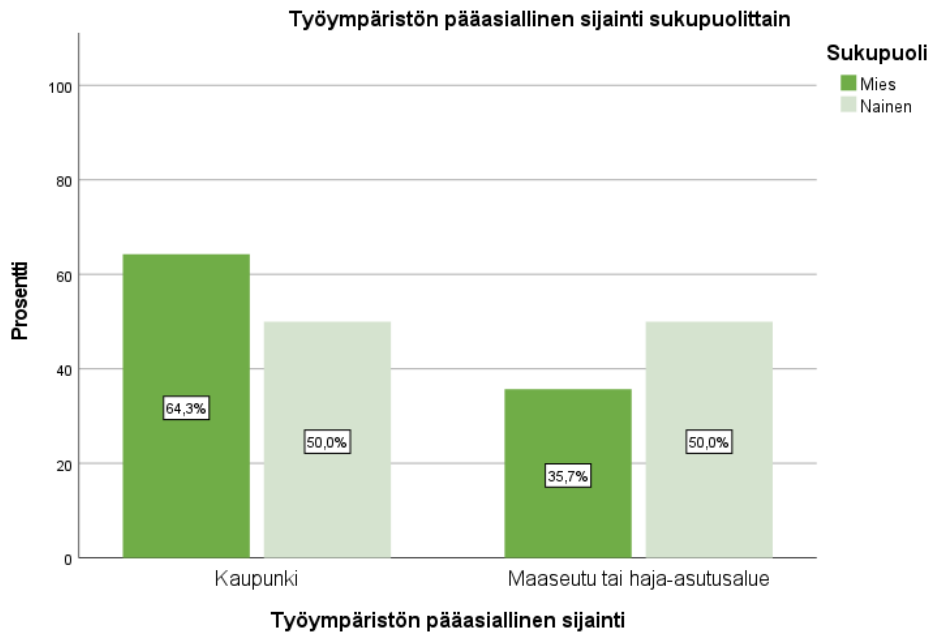
Kuva 12. Vastaajien jakautuminen erityisvastuualueille sukupuolittain jaettuna (%). Vastausvaihtoehto "TYKS" jätetty pois kuvasta vastausmäärän takia.

Kuva 13. Erityisvastuualue ja työpaikkaväkivallan kokeminen (%). Vastausvaihtoehto "TYKS" jätetty pois kuvasta vastausmäärän takia.

Vastaajista 57,6 % (n = 181) työskenteli kaupunkimaisessa työympäristössä. Khiin neliö -testin mukaan työympäristön sijainnissa oli havaittavissa tilastollisesti melkein merkitsevä ero sukupuolten välillä (df = 1; $\chi^2(2) = 6,529$; p = 0,011). Sukupuolten jakaantuminen työympäristöjen välillä poikkesi toisistaan (kuva 14). Khiin neliö -testin mukaan pääasiallisen työympäristön ja työpaikkaväkivallan kokemisen välillä oli havaittavissa tilastollisesti merkitsevä

ero ($df = 1$; $\chi^2(2) = 8,802$; $p = 0,003$). Kaupunkimaisessa työympäristössä koettiin työpaikkaväkivaltaa enemmän (kuva 15).

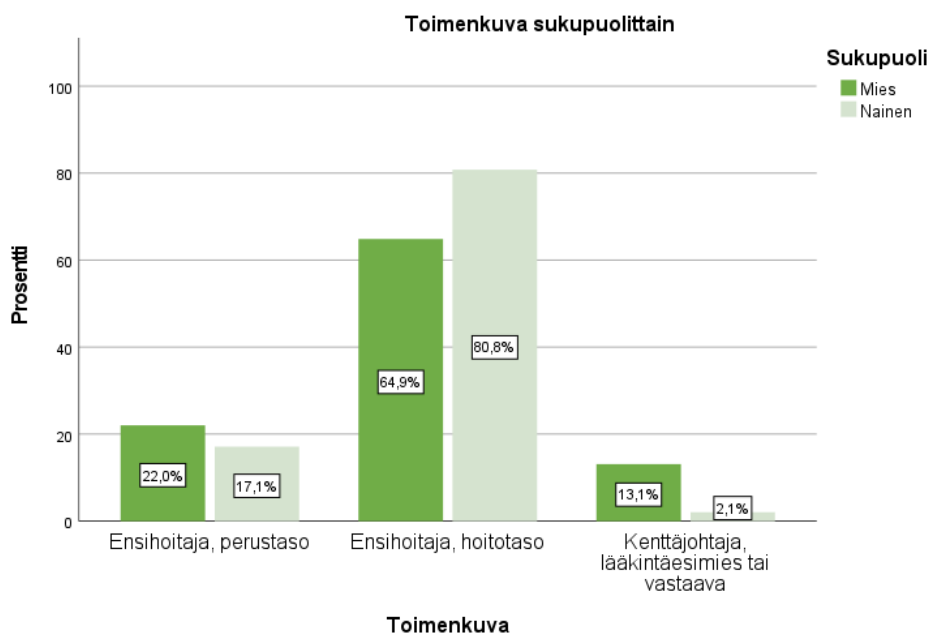
Kuva 14. Pääasiallinen työympäristö sukupuolittain jaettuna (%).

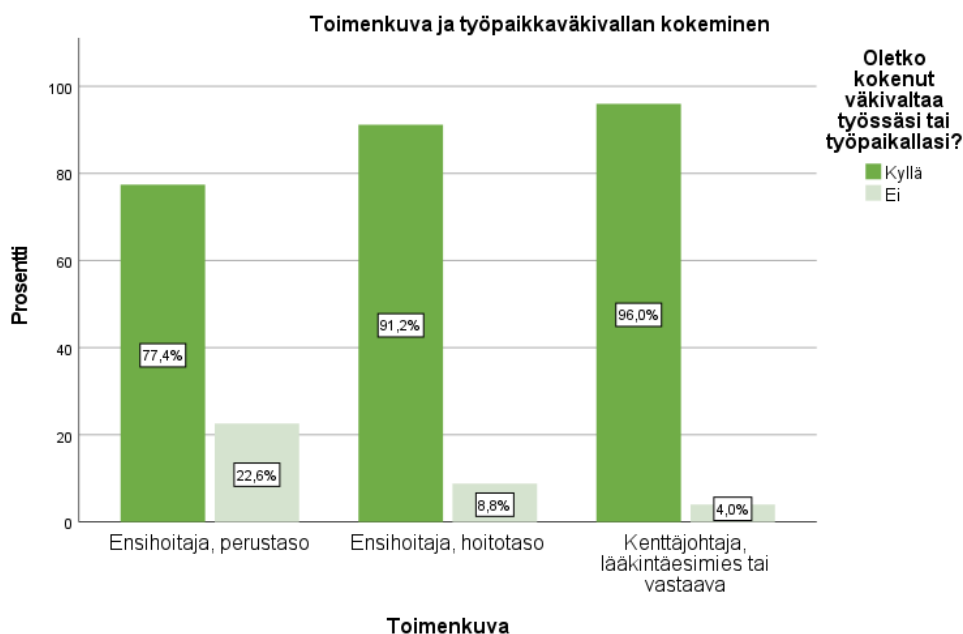
Kuva 15. Työympäristön pääasiallisen sijainnin vaikutus työpaikkaväkivallan kokemiseen (%).

Vastaajista 72,3 % ($n = 227$) työskenteli hoitotason ensihoitajana. Khiin neliö - testin mukaan oli havaittavissa tilastollisesti erittäin merkitsevä ero sukupuolen ja toimenkuvan välillä ($df = 2$; $\chi^2(2) = 15,655$; $p < 0,001$). Naisista useampi toimi hoitotason ensihoitajana kuin perustason ensihoitajana (kuva 16). Tilastollista eroa työpaikkaväkivallan kokemisen ja toimenkuvan välillä ei

pystytty havainnoimaan, sillä tilastollisen Khiin neliö -testin käyttöehdot eivät täyttyneet, mutta vastausmäärät olivat lähes yhtäläiset poikkeuksena perustason ensihoitajana toimineet henkilöt, jotka olivat kokeneet muissa toimenkuissa työskenteleviä vähemmän työpaikkaväkivaltaa (kuva 17).

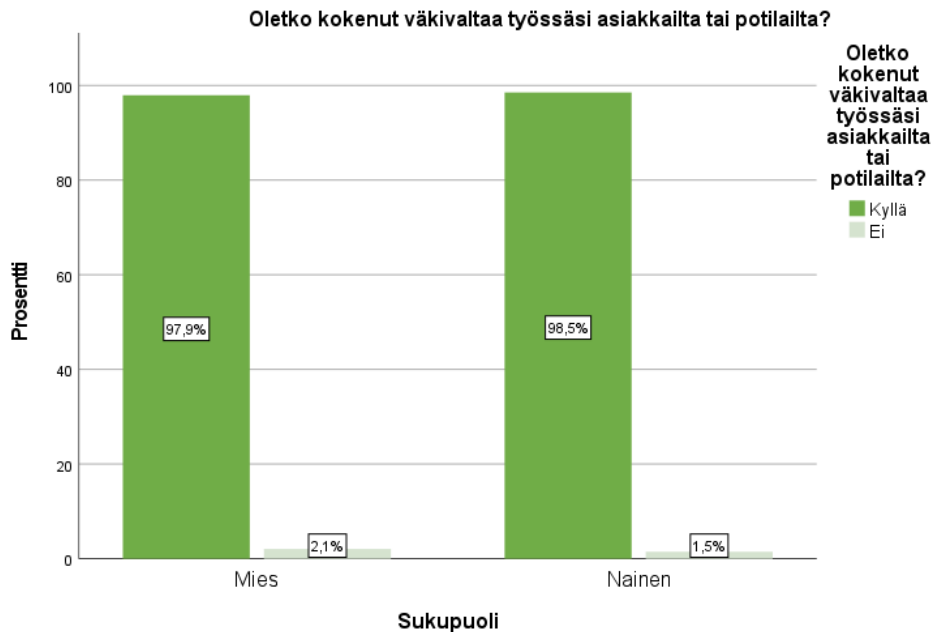
Kuva 16. Toimenkuva sukupuolittain jaettuna (%).

Kuva 17. Toimenkuva ja työpaikkaväkivallan kokeminen (%).

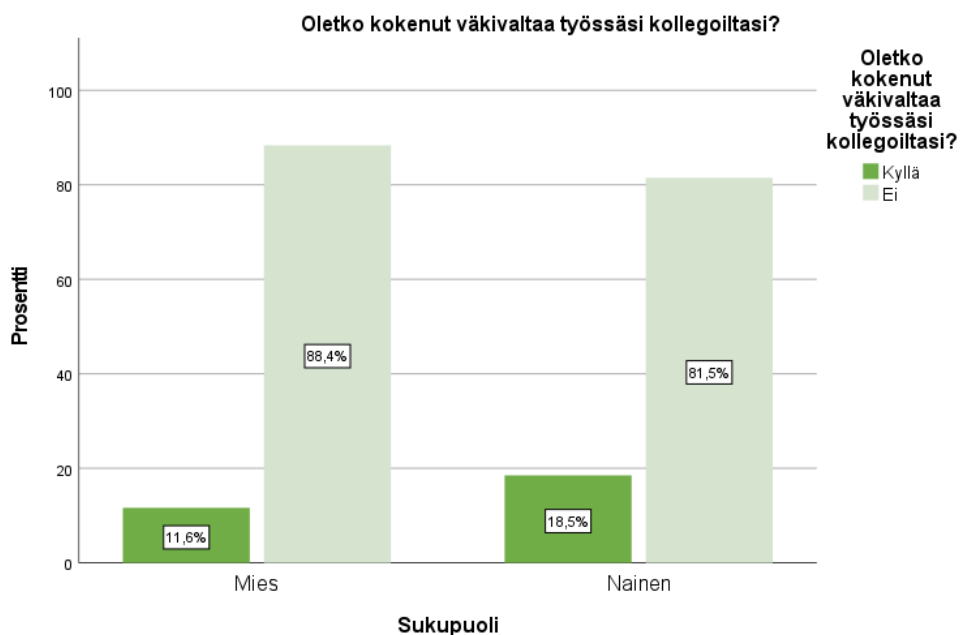
Asiakkaista tai potilaista lähtöisin olevaa työpaikkaväkivaltaa oli kokenut yhteensä 98,2 % vastaajista (n = 276). Sukupuolten välistä tilastollista eroa ei pystytty havainnoimaan, sillä tilastollisen Khiin neliö -testin käyttöehdot eivät

täyttyneet. Kuvassa 18 on esitetty sukupuolten kokemia osuuksia työpaikkaväkivallasta asiakkaiden tai potilaiden aiheuttamana.

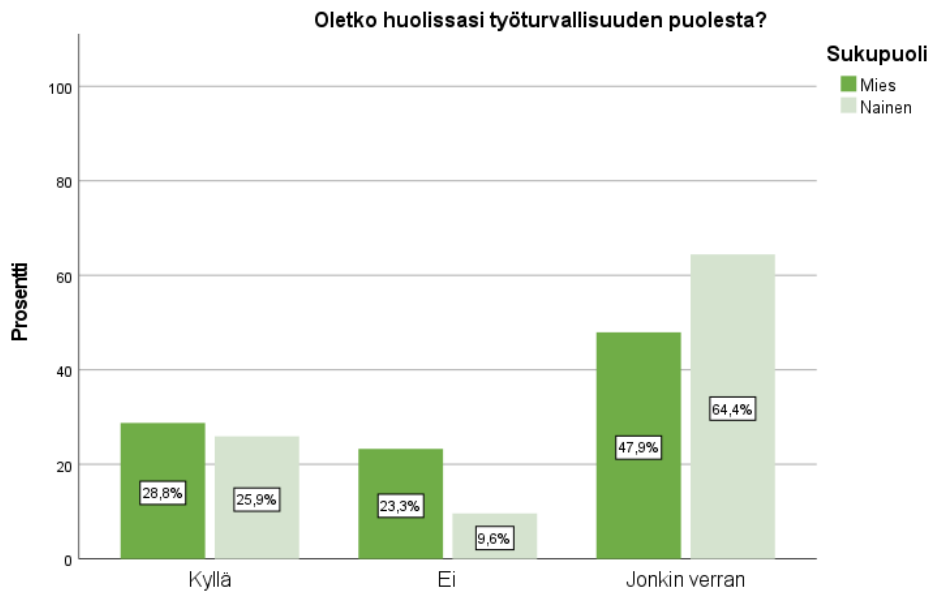
Kuva 18. Asiakkailta tai potilailta koettu työpaikkaväkivalta sukupuolittain jaettuna (%).

Vastaajista 14,9 % (n = 42) oli kokenut työpaikkaväkivaltaa kollegoiltaan. Khiin neliö -testin mukaan sukupuolten välillä ei ollut havaittavissa tilastollisesti merkitsevää eroa kollegoiden aiheuttaman työpaikkaväkivallan välillä (df = 1; $\chi^2(2) = 2,608$; p = 0,106). Kuvassa 19 on esitetty sukupuolten kokemat osuudet kollegoiden aiheuttamasta työpaikkaväkivallasta (n = 281).

Kuva 19. Kollegojen taholta koettu työpaikkaväkivalta sukupuolittain jaettuna (%).

Kaikista vastaajista työturvallisuuden puolesta oli huolissaan 27,4 % (n = 77). Naisista 64,4 % (n = 87) oli jonkin verran huolissaan työturvallisuuden puolesta. Kuvassa 20 on esitetty huolestuneisuus työturvallisuudesta. Khiin neliö -testin mukaan sukupuolten välillä oli havaittavissa tilastollisesti merkitsevä ero huolestuneisuudesta työpaikkaväkivallasta ($df = 2$; $\chi^2(2) = 11,447$; $p = 0,003$). Naiset ilmaisivat useammin olevansa huolissaan tai jonkin verran huolissaan työturvallisuuden puolesta verrattuna miehiin.

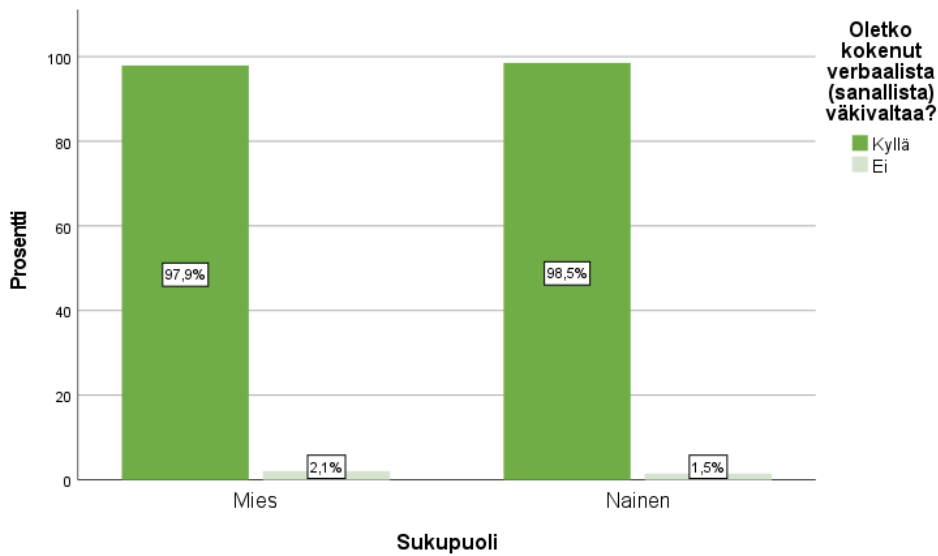
Kuva 20. Huolestuneisuus työturvallisuudesta sukupuolittain jaettuna (%).

6.2 Työpaikkaväkivallan muodot, ilmaantuvuus ja seuraukset

6.2.1 Verbaalinen väkivalta

Lähes tulkoon kaikki vastaajat, eli 98,2 % (n = 274) oli kokenut verbaalista väkivaltaa, jota ovat esimerkiksi kasvotusten tai puhelimen välityksellä tehty loukkaava kielenkäyttö tai huutaminen, jonka tarkoituksena on loukata tai saada aikaiseksi pelkoa, mutta ei kuitenkaan sisällä seksuaalista häirintää. Sukupuolten välistä tilastollista eroa verbaalisen väkivallan kokemisessa ei pystytty havainnoimaan, sillä Khiin neliö -testin käyttöehdot eivät täyttyneet. Sukupuolten väliset vastausmäärät mukailivat toisiaan. Kuvassa 21 on esitetty sukupuolten kokemukset verbaalisesta väkivallasta.

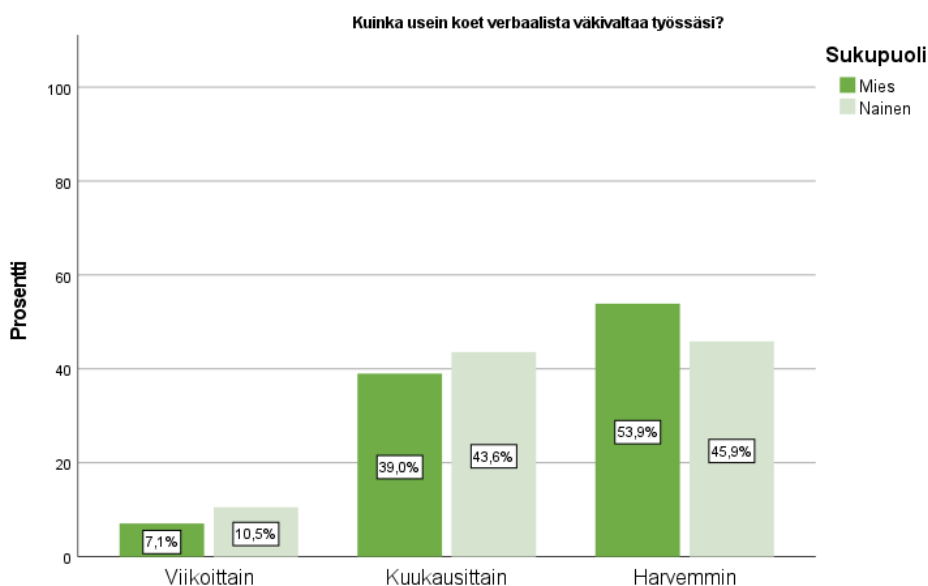
Oletko kokenut verbaalista (sanallista) väkivaltaa? Esimerkiksi kasvojen tai puhelimen välityksellä tehty loukkaava kielenkäyttö tai huutaminen, jonka tarkoituksena on loukata tai saada aikaiseksi pelkoa. Ei sisällä seksuaalista häirintää.

Kuva 21. Verbaalisen väkivallan kokeminen sukupuolittain jaettuna (%).

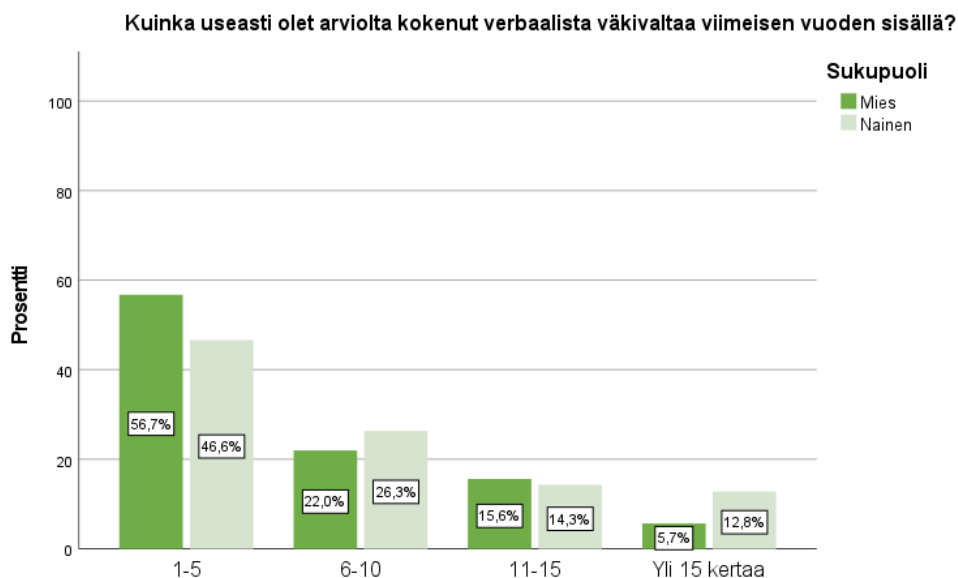
Kuukausittain verbaalista väkivaltaa oli kokenut 41,2 % (n = 113) vastaajista ja harvemmin 50 % (n = 137). Khiin neliö -testin mukaan sukupuolten välillä ei ollut havaittavissa tilastollisesti merkitsevää eroa verbaalisen väkivallan kokemisessa aikamääritettynä (df = 2; $\chi^2(2) = 2,157$, p = 0,340). Kuvassa 22 on esitetty verbaalisen väkivallan kokemista aikamääritettynä.

Vastausvaihtoehto "Jokaisessa työvuorossa" ei saanut yhtään vastausta, joten se jätetty pois kuvasta.

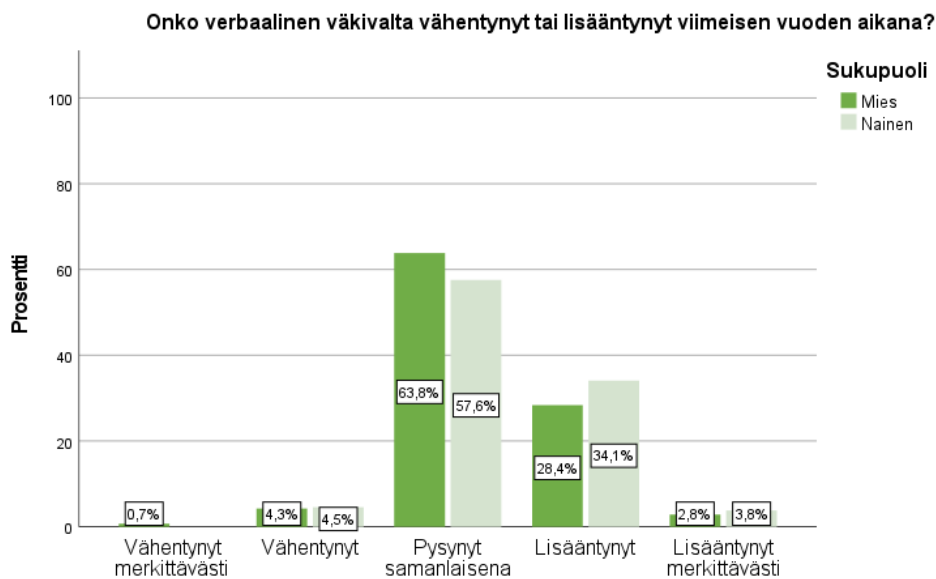
Kuva 22. Verbaalisen väkivallan kokeminen aikamääritettynä ja sukupuolittain jaettuna (%). Vastausvaihtoehto "Jokaisessa työvuorossa" poistettu kuvasta vastausmäärän takia.

Viimeisen vuoden aikana 51,8 % (n = 142) vastaajista oli kokenut verbaalista väkivaltaa 1 - 5 kertaa ja 9,1 % (n = 25) oli kokenut väkivaltaa yli 15 kertaa. Sukupuolten välillä ei ollut havaittavissa tilastollisesti merkitsevää eroa verbaalisen väkivallan kokemisessa viimeisen vuoden aikana (df = 3; $\chi^2(2) = 5,755$; p = 0,124). Kuvassa 23 on esitetty verbaalisen väkivallan kokemista viimeisen vuoden aikana.

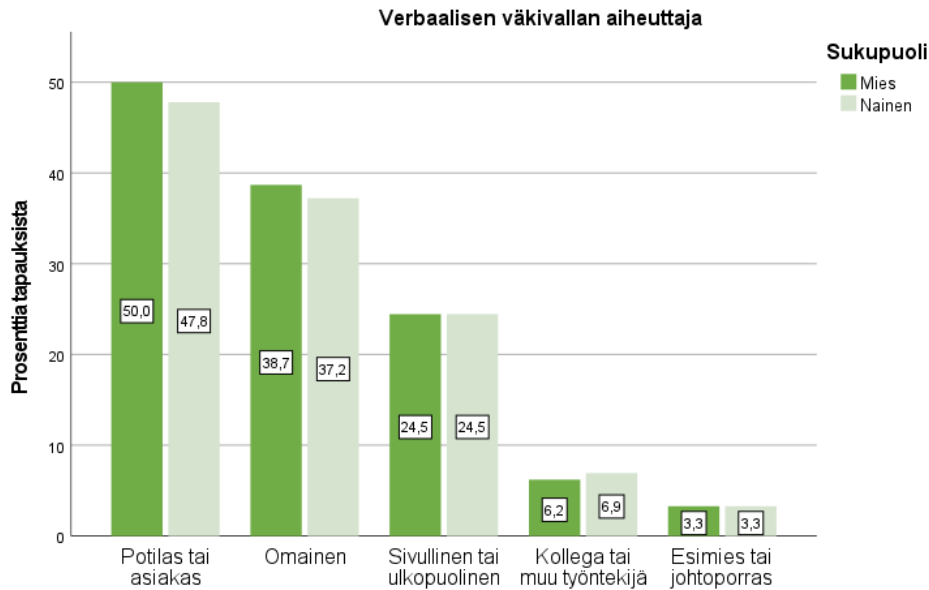
Kuva 23. Verbaalisen väkivallan kokeminen viimeisen vuoden aikana sukupuolittain jaettuna (%).

60,8 % (n = 166) vastaajista koki verbaalisen väkivallan määrän pysyneen samanlaisena ja 31,1 % (n = 85) koki väkivallan lisääntyneen viimeisen vuoden aikana. Tilastollista eroa ei pystytty havaitsemaan sukupuolten välillä, sillä Khiin neliö -testin käyttöehdot eivät täyttyneet näissä vastauksissa, mutta sukupuolten väliset vastausmäärät olivat yhtäläiset (kuva 24).

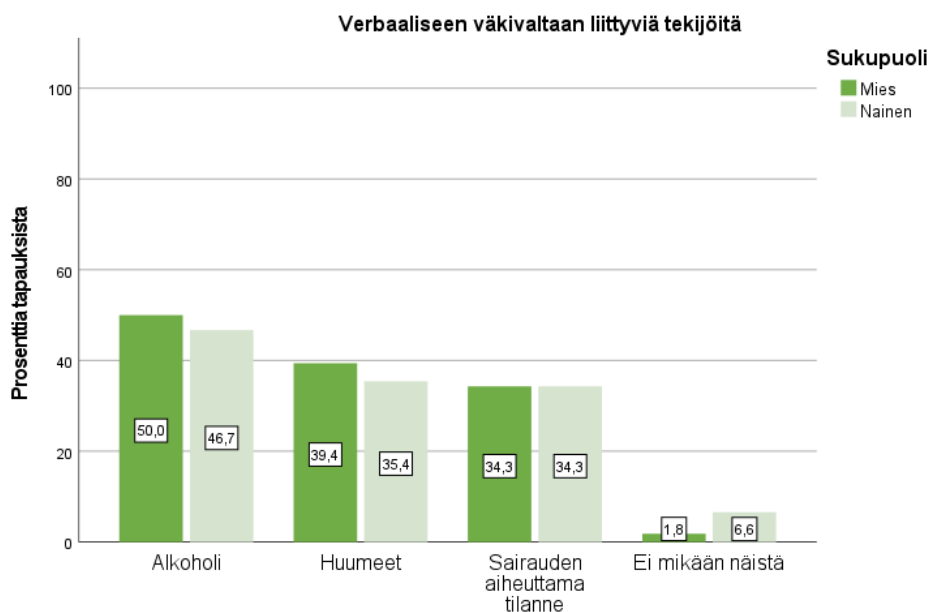
Kuva 24. Sukupuolten kokemus verbaalisen väkivallan määrän muutoksesta viimeisen vuoden aikana (%).

Lähestulkoon kaikki vastaajat (97,8 %, n = 268) ilmaisivat kokeneensa verbaalista väkivaltaa potilaan tai asiakkaan aiheuttamana. Lisäksi 75,9 % (n = 208) oli kokenut omaisten aiheuttamaa verbaalista väkivaltaa. Kuvassa 25 on esitetty verbaalisen väkivallan aiheuttajia prosentiosuuksina vastausmääristä (percent of cases). Khiin neliö -testin mukaan sukupuolten välillä ei ollut havaittavissa tilastollisesti merkitsevää eroa minkään verbaalisen väkivallan aiheuttajan kohdalla. Vastausvaihtoehto ”Muu” ei saanut yhtään vastausta, joten se jätetty pois kuvasta.

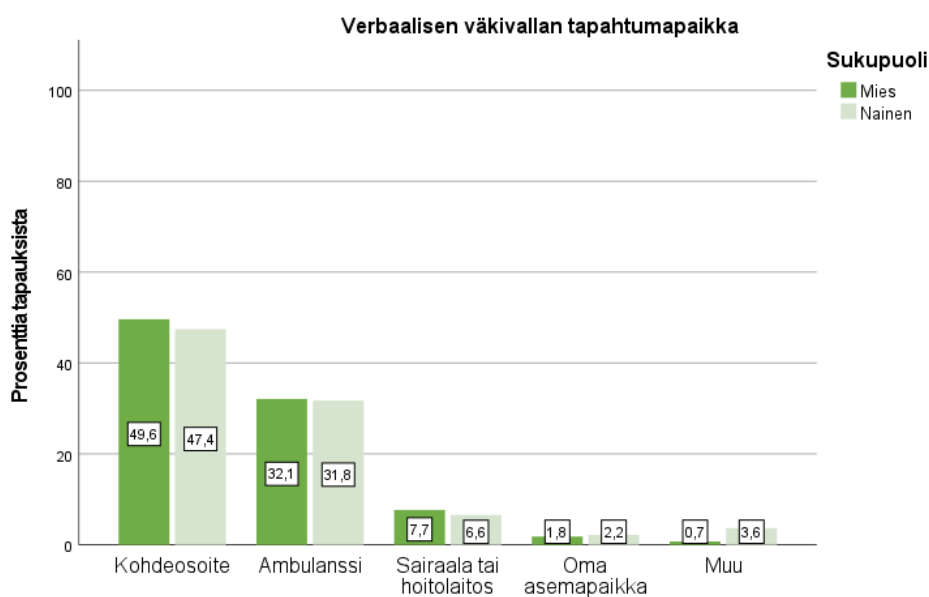
Kuva 25. Verbaalisen väkivallan aiheuttaja sukupuolittain jaettuna (%). Vastausvaihtoehto ”Muu” jätetty pois kuvasta vastausmäärän takia.

Vastaajista 96,7 % (n = 265) oli kokenut alkoholin liittyneen verbaaliseen väkivaltaan. Khiin neliö -testin mukaan sukupuolten välillä oli tilastollisesti merkitsevä ero vastausvaihtoehdon ”Ei mikään näistä” kohdalla (df = 1; $\chi^2(2) = 8,879$; p = 0,003), eli naiset olivat kokeneet miehiä useammin verbaalista väkivaltaa ilman minkään väkivaltaan liittyvän tekijän ollessa osallisena väkivallan kokemisessa. Muissa väkivaltaan liittyvissä tekijöissä sukupuolten välillä ei ollut havaittavissa tilastollisesti merkitsevää eroa Khiin neliö -testillä. Kuvassa 26 on esitetty verbaaliseen väkivaltaan liittyviä tekijöitä prosentiosuuksina vastausmääristä (percent of cases).

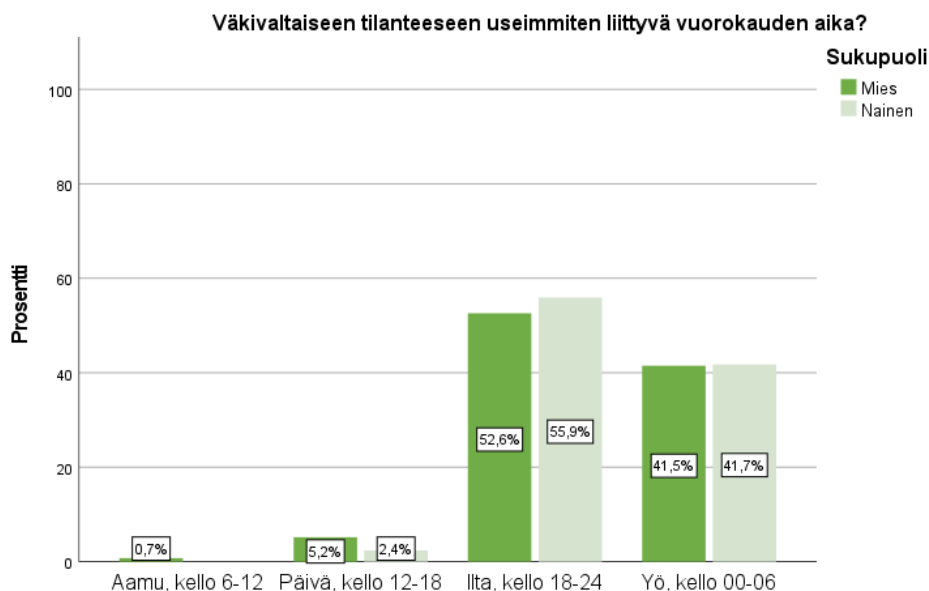
Kuva 26. Verbaaliseen väkivaltaan liittyviä tekijöitä sukupuolittain jaettuna (%).

Yleisimmin verbaalista väkivaltaa koettiin kohdeosoitteessa (97,0 %, n = 266) ja ambulanssissa (63,9 %, n = 175). Vastausvaihtoehdossa ”Muu” tuotiin esille verbaalisen väkivallan kokemista julkisilla paikoilla (n = 4) ja puhelimessa (n = 4), jossa väkivaltaa aiheutti joko potilas tai omainen. Kuvassa 27 on esitetty verbaalisen väkivallan tapahtumapaikkoja prosenttiosuuksina vastausmääristä (percent of cases). Khiin neliö -testin mukaan sukupuolten välillä ei ollut havaittavissa tilastollisesti merkitsevää eroa verbaalisen väkivallan tapahtumapaikoissa.

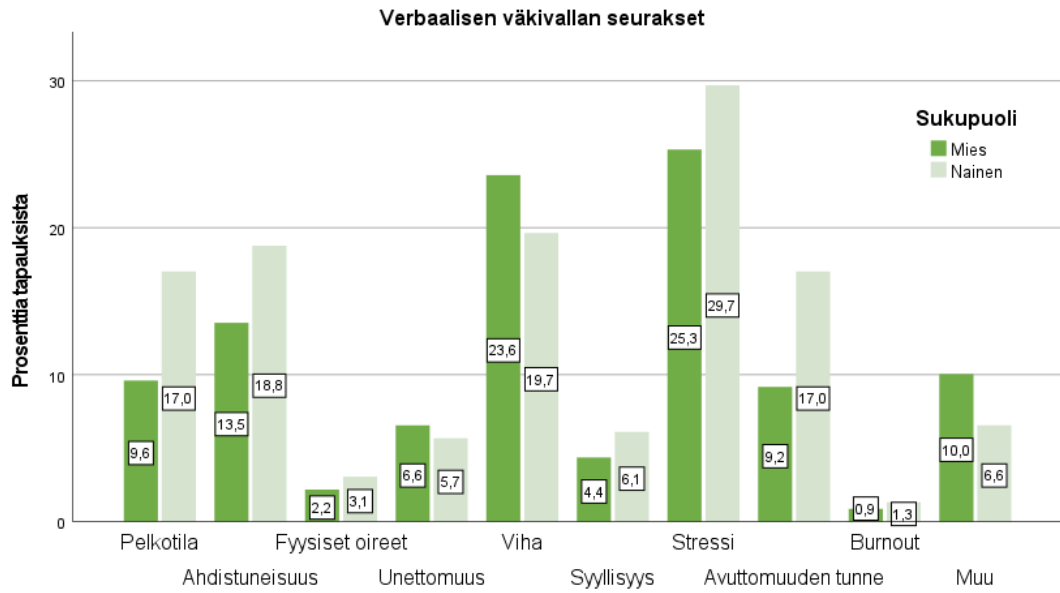
Kuva 27. Verbaalisen väkivallan tapahtumapaikat sukupuolittain jaettuna (%).

Useimmiten vastaajat kokivat verbaalista väkivaltaa iltaisin kello 18 - 24 (54,2 %, n = 142) ja öisin klo 00 - 06 (41,6 %, n = 109). Tilastollista eroa ei pystytty havaitsemaan sukupuolten välillä, sillä Khiin neliö -testin käyttöehdot eivät täytyneet näissä vastauksissa, mutta sukupuolten väliset vastausmäärät mukailivat toisiaan (kuva 28).

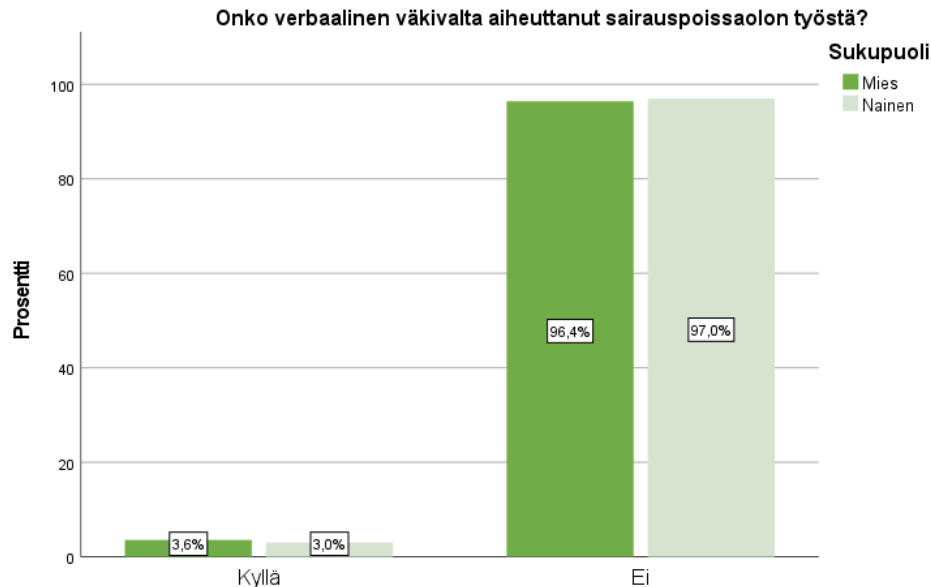
Kuva 28. Verbaaliseen väkivaltaan useimmiten liittyvä vuorokauden aika sukupuolittain jaettuna (%).

Kuvassa 29 on esitetty verbaalisen väkivallan aiheuttamia seurauksia prosentiosuuksina vastausmääristä (percent of cases). 55 % (n = 126) vastaajista oli kokenut stressiä ja 43,2 % (n = 99) oli kokenut vihan tunnetta väkivaltaisesta tilanteesta. Vastausvaihtoehdossa "Muu" tuotiin ilmi esimerkiksi turhautumista (n = 5), ärtymystä (n = 5) ja oireettomuutta tai ei minkäänlaisten tuntemuksien kokemista (n = 8). Khiin neliö -testin mukaan naisten ja miesten välillä oli havaittavissa tilastollisesti merkitsevä ero pelon kokemisessa ($df = 1$; $\chi^2(2) = 6,662$; $p = 0,01$) ja avuttomuuden tunteen kokemisessa ($df = 1$; $\chi^2(2) = 7,532$; $p = 0,006$), joita naiset kokivat miehiä enemmän. Khiin neliö -testillä ei ollut havaittavissa sukupuolten välillä tilastollisesti merkitsevää eroa muissa verbaalisen väkivallan aiheuttamissa seurauksissa.

Kuva 29. Verbaalisesta väkivallasta aiheutuneet seuraukset sukupuolittain jaettuna (%). Mittaasteikko poikkeuksellisesti 0 - 30 %.

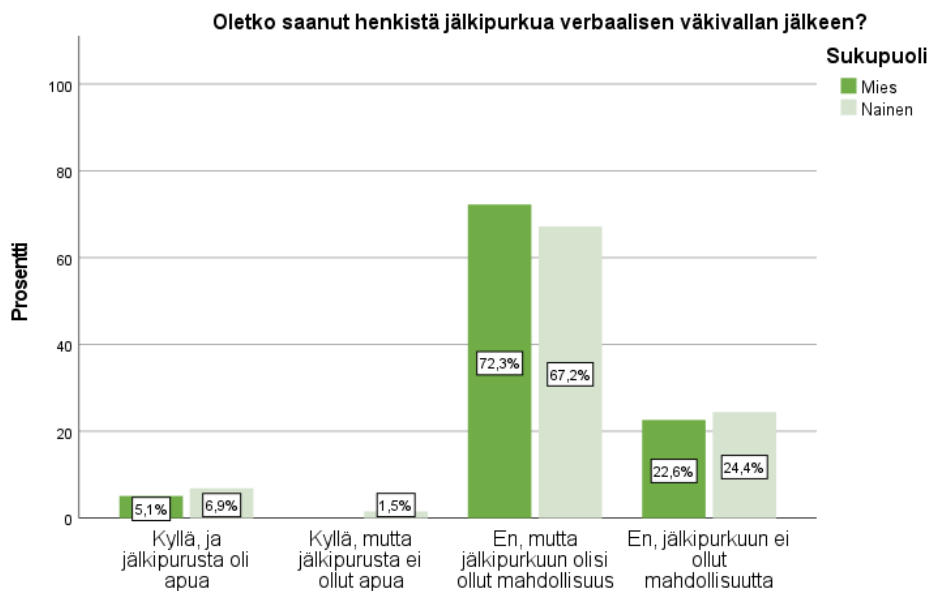
Verbaalinen väkivalta ei ollut aiheuttanut sairauspoissaoloa 96,7 %:lle (n = 264) vastaajista. Tilastollista eroa ei pystytty havaitsemaan sukupuolten välillä, sillä Khiin neliö -testin käyttöehdot eivät täytyneet näissä vastauksissa, mutta sukupuolten väliset vastausmäärät olivat yhtäläiset (kuva 30).

Kuva 30. Verbaalisen väkivallan aiheuttama sairauspoissaolo sukupuolittain jaettuna (%).

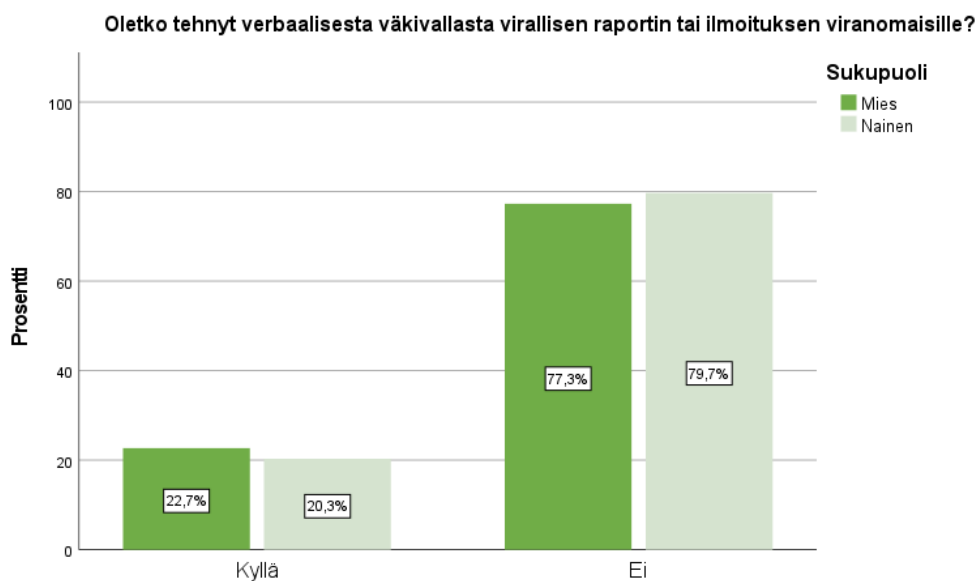
Vastaajista 93,3 % (n = 250) ei ollut saanut henkistä jälkipurkua tapahtuman jälkeen, mutta siihen olisi ollut mahdollisuus 69,8 %:lla (n = 187). 23,5 %:lla (n = 63) jälkipurkuun ei ollut mahdollisuutta. Tilastollista eroa ei pystytty

havaitsemaan sukupuolten välillä, sillä Khiin neliö -testin käyttöehdot eivät täyttyneet näissä vastauksissa, mutta sukupuolten väliset vastausmäärät olivat yhtäläiset (kuva 31).

Kuva 31. Henkisen jälkipurun määrät sukupuolittain jaettuna (%).

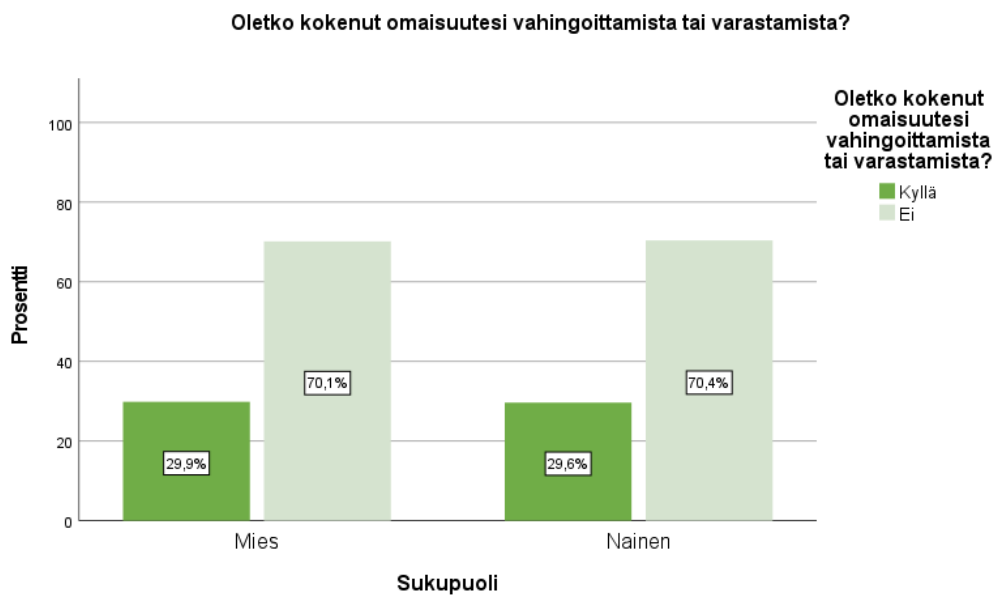
21,5 % (n = 59) oli tehnyt virallisen raportin tai ilmoituksen viranomaisille verbaalisesta väkivallasta. Sukupuolten välillä ei ollut havaittavissa tilastollisesti merkitsevää eroa verbaalisen väkivallan raportoimisessa (df = 1; $\chi^2(2) = 0,232$; p = 0,630). Kuvassa 32 on esitetty verbaalisesta väkivallasta tehtyä raportoinnin määrää.

Kuva 32. Verbaalisesta väkivallasta raportointi viranomaisille sukupuolittain jaettuna (%).

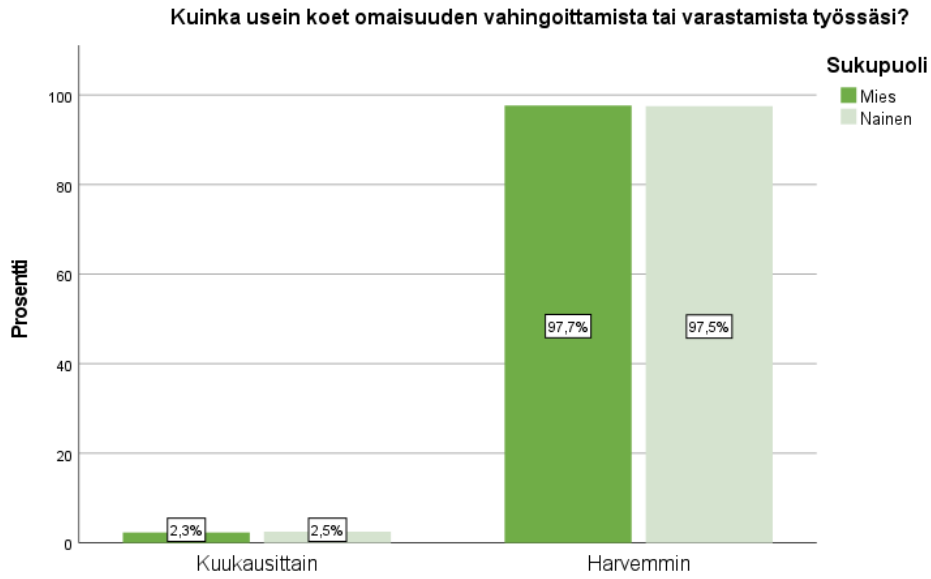
6.2.2 Omaisuuden vahingoittaminen tai varastaminen

Vastaajista liki kolmannes (29,7 %, n = 83) oli kokenut omaisuuden vahingoittamista tai varastamista, jota ovat esimerkiksi ajoneuvojen, kaluston, hoitovälineistön, henkilökohtaisen omaisuuden, toimistotarvikkeiden ja kalusteiden rikkominen tai varastaminen sekä edellä mainittuihin kohdistunut varkauden yritys. Khiin neliö -testin mukaan sukupuolten välillä ei ollut havaittavissa tilastollisesti merkitsevää eroa kyseisen työpaikkaväkivallan kokemisessa ($df = 1$; $\chi^2(2) = 0,002$; $p = 0,966$). Kuvassa 33 on esitetty sukupuolten vastausmäärät omaisuuden vahingoittamisen tai varastamisen kokemisesta.

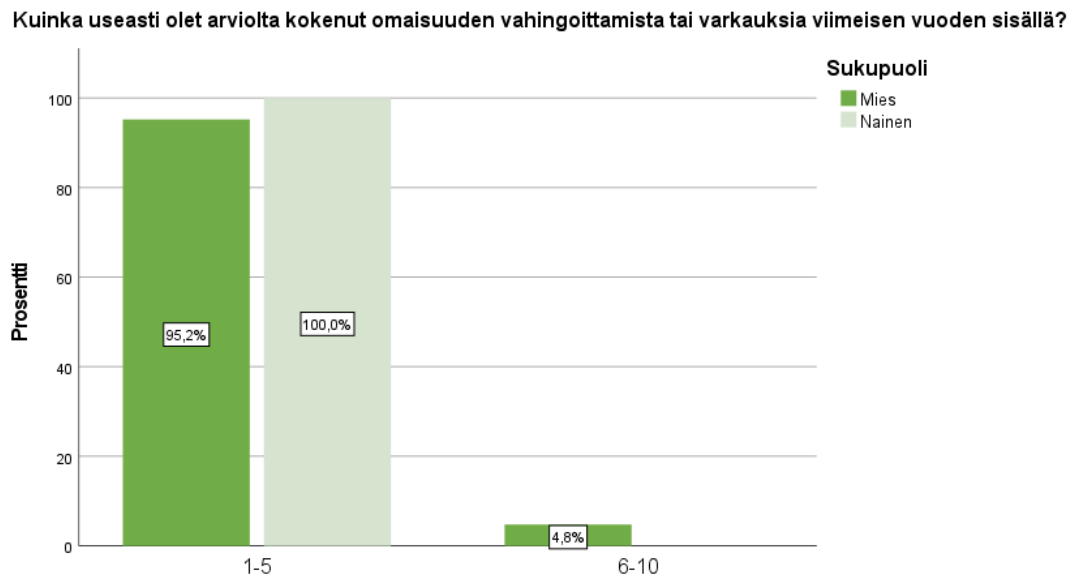
Kuva 33. Omaisuuden vahingoittamisen tai varastamisen kokemukset sukupuolittain jaettuna (%).

Lähestulkoon kaikki vastaajat kokivat omaisuuden vahingoittamista tai varastamista harvemmin kuin kuukausittain (97,6 %, n = 81). Khiin neliö -testin mukaan sukupuolten välillä ei ollut havaittavissa tilastollisesti merkitsevää eroa omaisuuden vahingoittamisen tai varastamisen kokemisessa aikamääritettynä (df = 1; $\chi^2(2) = 0,003$, p = 0,959). Kuvassa 34 on esitetty omaisuuden vahingoittamisen tai varastamisen kokemista aikamääritettynä. Vastausvaihtoehdot ”Jokaisessa työvuorossa” ja ”Viikoittain” ei saanut yhtään vastausta, joten ne jätetty pois kuvasta.

Kuva 34. Omaisuuden vahingoittamisen tai varastamisen kokeminen aikamääritettynä ja sukupuolittain jaettuna (%). Vastausvaihtoehdot "Jokaisessa työvuorossa" ja "Viikoittain" jätetty pois kuvasta vastausmäärien takia.

Viimeisen vuoden aikana 97,5 % (n = 79) vastaajista oli kokenut omaisuuden vahingoittamista tai varastamista 1 - 5 kertaa. Tilastollista eroa ei pystytty havaitsemaan sukupuolten välillä, sillä Khiin neliö -testin käyttöehdot eivät täytyneet näissä vastauksissa, mutta sukupuolten väliset vastausmäärät olivat yhtäläiset (kuva 35).

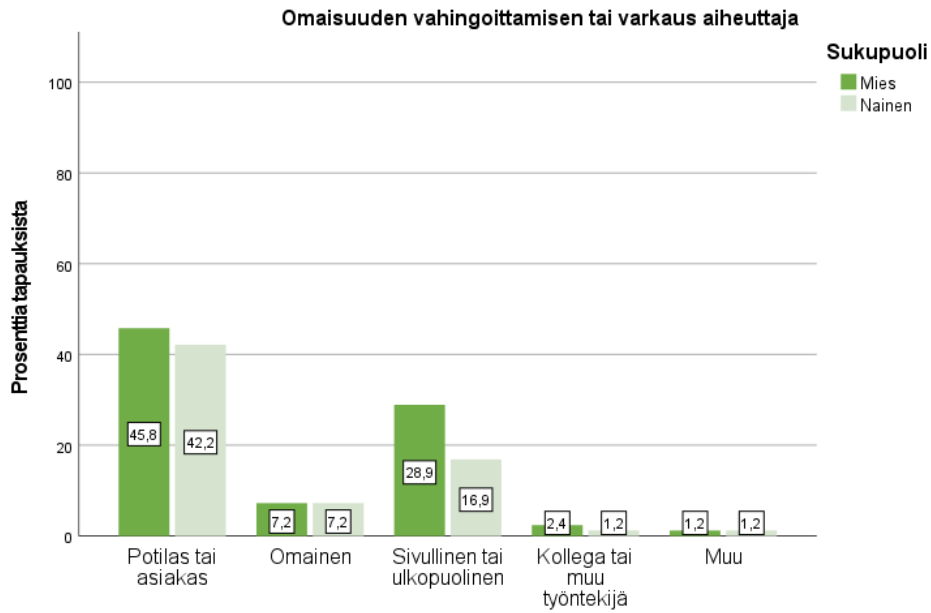
Kuva 35. Omaisuuden vahingoittaminen tai varastaminen viimeisen vuoden aikana sukupuolittain jaettuna (%).

75,6 % (n = 62) vastaajista koki omaisuuden vahingoittamisen tai varastamisen määrän pysyneen samanlaisena ja 14,6 % (n = 12) koki väkivallan lisääntyneen viimeisen vuoden aikana. Tilastollista eroa ei pystytty havaitsemaan sukupuolten välillä, sillä Khiin neliö -testin käyttöehdot eivät täyttyneet näissä vastauksissa, mutta sukupuolten väliset vastausmäärät olivat yhtäläiset (kuva 36).

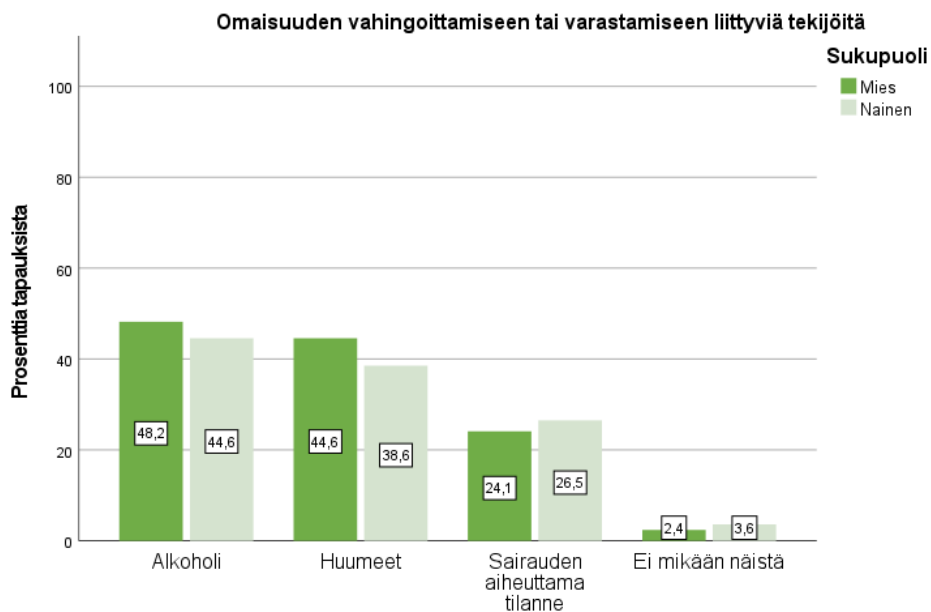
Kuva 36. Omaisuuden vahingoittamisen tai varastamisen kokeminen viimeisen vuoden aikana sukupuolittain jaettuna (%).

Suurin osa vastaajista (87,9 %, n = 73) oli kokenut omaisuuden vahingoittamista tai varastamista potilaan tai asiakkaan aiheuttamana. Lisäksi 45,8 % (n = 38) oli kokenut sivullisten tai ulkopuolisten aiheuttamaa omaisuuden vahingoittamista tai varastamista. Kukaan vastaajista ei ollut kokenut kyseistä väkivallan muotoa esimiehiltä tai johtoportaalta. Khiin neliö -testin mukaan sukupuolten välillä ei ollut havaittavissa tilastollisesti merkitsevää eroa omaisuuden vahingoittamisen tai varastamisen aiheuttajissa. Kuvassa 37 on esitetty omaisuuden vahingoittamisen tai varastamisen aiheuttajia prosentiosuuksina vastausmäärästä (percent of cases). Vastausvaihtoehto ”Esimies tai johtoporras” ei saanut yhtään vastausta, joten se jätetty pois kuvasta.

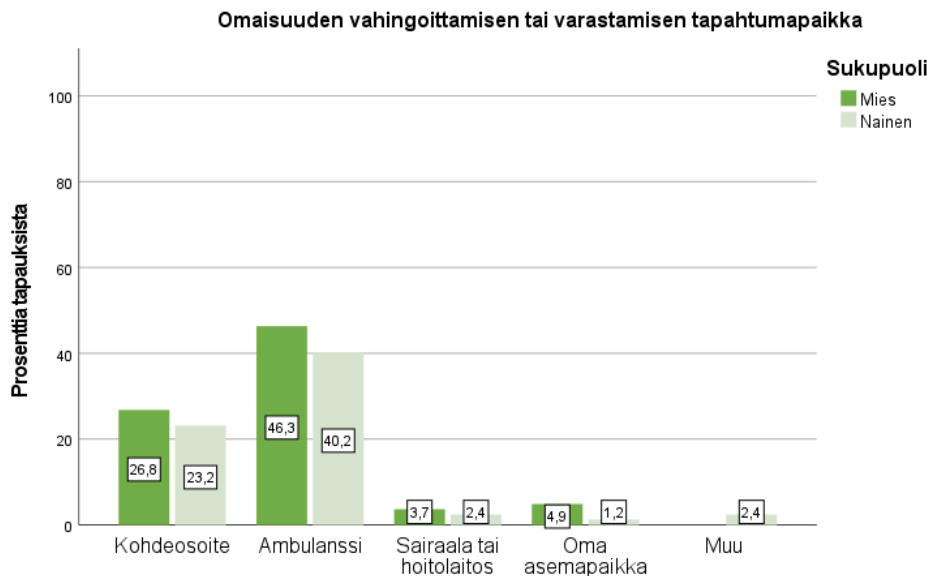
Kuva 37. Omaisuu den vahingoittamisen tai varastamisen aiheuttaja sukupuolittain jaettuna (%). Vastausvaihtoehto "Esimies tai johtoporras" jätetty kuvasta pois vastausmäärän takia.

Vastaa jista 92,8 % (n = 77) oli kokenut alkoholin liittyneen omaisuu den vahingoittamiseen tai varastamiseen. Kuvassa 38 on esitetty omaisuu den vahingoittamiseen tai varastamiseen liittyviä tekijöitä prosentiosuuksina vastausmäärästä (percent of cases). Khiin neliö -testin mukaan sukupuolten välillä ei ollut havaittavissa tilastollisesti merkitsevää eroa omaisuu den vahingoittamiseen tai varastamiseen liittyvissä tekijöissä.

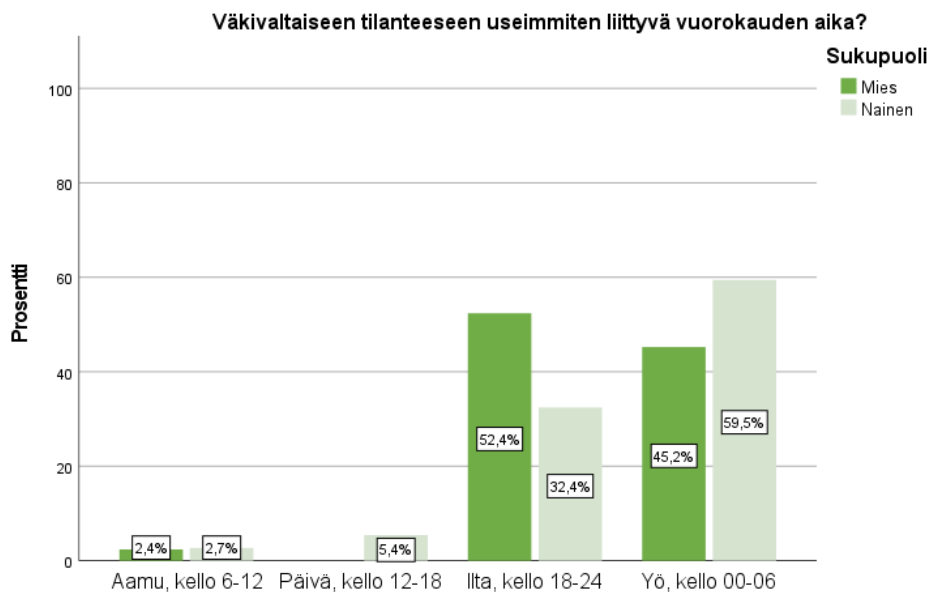
Kuva 38. Omaisuu den vahingoittamiseen tai varastamiseen liittyvät tekijät sukupuolittain jaettuna (%).

Yleisimmin omaisuuden vahingoittamista tai varastamista oli koettu ambulanssissa (86,6 %, n = 71) tai kohdeosoitteessa (50 %, n = 41). Vastausvaihtoehdossa "Muu" tuotiin esille omaisuuden vahingoittamista tai varastamisen kokemista julkisilla paikoilla (n = 2). Kuvassa 39 on esitetty omaisuuden vahingoittamisen tai varastamisen tapahtumapaikkoja prosentiosuuksina vastausmääristä (percent of cases). Khiin neliö -testin mukaan sukupuolten välillä ei ollut havaittavissa tilastollisesti merkitsevää eroa omaisuuden vahingoittamisen tai varastamisen tapahtumapaikoissa.

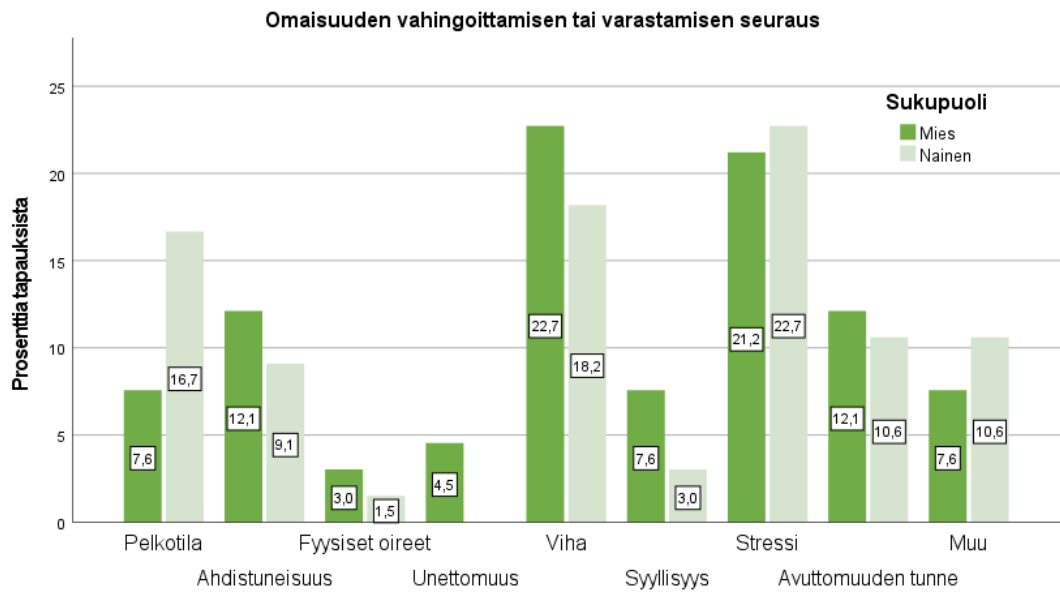
Kuva 39. Omaisuuden vahingoittamisen tai varkauksen tapahtumapaikka sukupuolittain jaettuna (%).

Useimmiten vastaajat kokivat omaisuuden vahingoittamista tai varastamista öisin kello 00 - 06 (51,9 %, n = 41). Tilastollista eroa ei pystytty havaitsemaan sukupuolten välillä, sillä Khiin neliö -testin käyttöehdot eivät täytyneet näissä vastauksissa, mutta sukupuolten välisissä vastausmäärissä oli eroavaisuuksia (kuva 40). Miehillä oli enemmän kokemuksia omaisuuden vahingoittamisesta tai varkauksista iltaisin ja naisilla öisin.

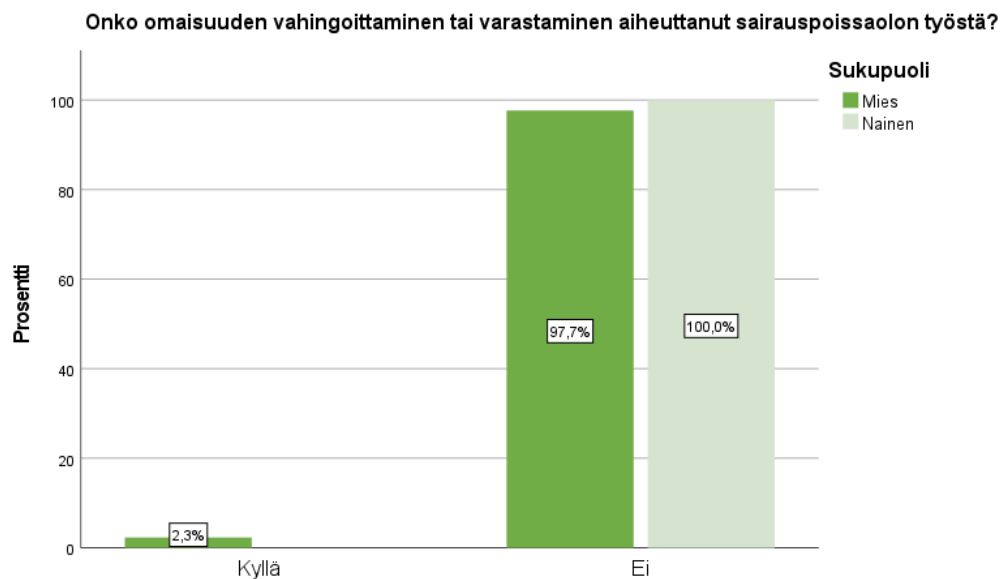
Kuva 40. Omaisuuden vahingoittamisen tai varastamisen kokemukseen liittyvä vuorokauden aika sukupuolittain jaettuna (%).

Kuvassa 41 on esitetty omaisuuden vahingoittamisen tai varastamisen aiheuttamia seurauksia prosenttiosuuksina vastausmääristä (percent of cases). 43,9 % (n = 29) henkilöä oli kokenut stressiä väkivaltaisesta tilanteesta ja vihan tunnetta oli kokenut 40,9 % (n = 27) vastaajista. Vastausvaihtoehdossa "Muu" tuotiin ilmi esimerkiksi turhautumista (n = 2) ja ärtymystä (n = 3). Khiin neliö -testin mukaan miesten ja naisten välillä ei ollut havaittavissa tilastollisesti merkitsevää eroa väkivaltaisen tilanteen aiheuttamista seuraamuksista. Vastausvaihtoehto "Burnout" ei saanut yhtään vastausta, joten se jätetty pois kuvasta.

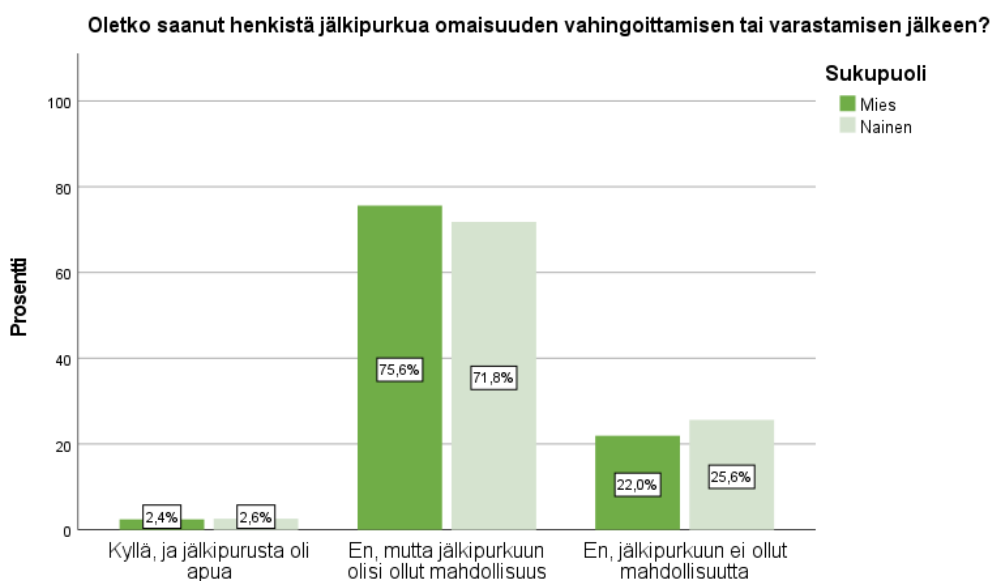
Kuva 41. Omaisuu den vahingoittamisesta tai varastamisesta aiheutuneet seuraukset sukupuolittain jaettuna (%). Vastausvaihtoehto "Burnout" jätetty kuvasta pois vastausmäärän takia. Mitta-asteikko poikkeuksellisesti 0 - 25 %.

Omaisuu den vahingoittaminen tai varastaminen ei ollut aiheuttanut sairauspoissaoloa 98,8 %:lla (n = 82) vastaajista. Tilastollista eroa ei pystytty havaitsemaan sukupuolten välillä, sillä Khiin neliö -testin käyttöehdot eivät täyttyneet näissä vastauksissa, mutta sukupuolten väliset vastausmäärät olivat yhtäläiset (kuva 42).

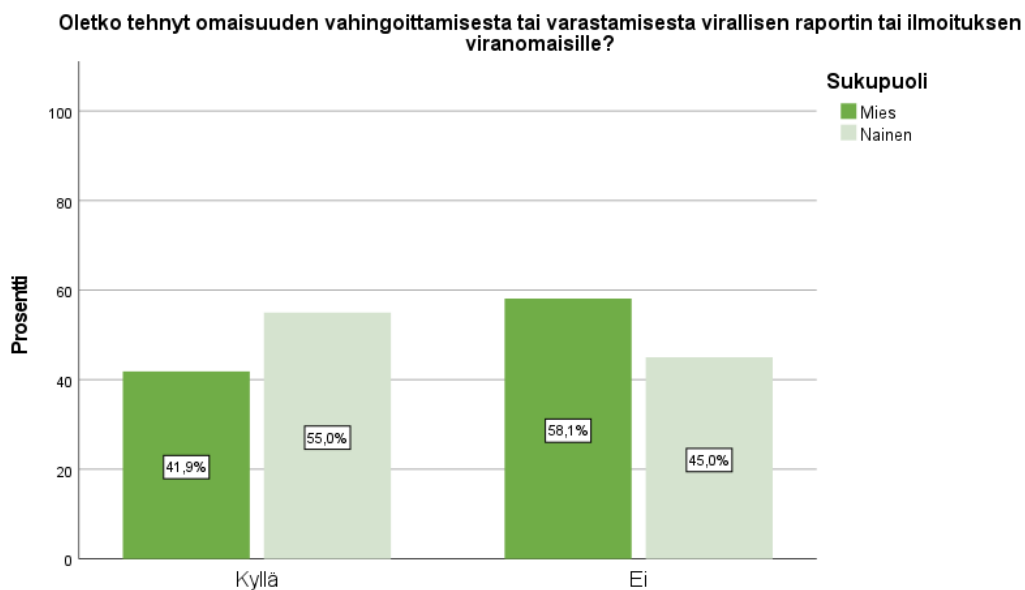
Kuva 42. Omaisuu den vahingoittamisen tai varastamisen aiheuttama sairauspoissaolo sukupuolittain jaettuna (%).

Henkistä jälkipurkua ei ollut saanut 97,6 % (n = 78) vastaajista, mutta siihen olisi ollut mahdollisuus 73,8 %:lla (n = 59). 23,8 % (n = 19) ei ollut saanut jälkipurkua, sillä siihen ei ollut mahdollisuutta. Tilastollista eroa ei pystytty havaitsemaan sukupuolten välillä, sillä Khiin neliö -testin käyttöehdot eivät täytyneet näissä vastauksissa, mutta sukupuolten väliset vastausmäärät olivat yhtäläiset (kuva 43). Vastausvaihtoehto ”Kyllä, mutta jälkipurusta ei ollut apua” ei saanut yhtään vastausta, joten se jätetty pois kuvasta.

Kuva 43. Henkisen jälkipurun kokemukset omaisuuden vahingoittamisen tai varastamisen takia sukupuolittain jaettuna (%). Vastausvaihtoehto ”Kyllä, mutta jälkipurusta ei ollut apua” jätetty kuvasta vastausmäärän takia.

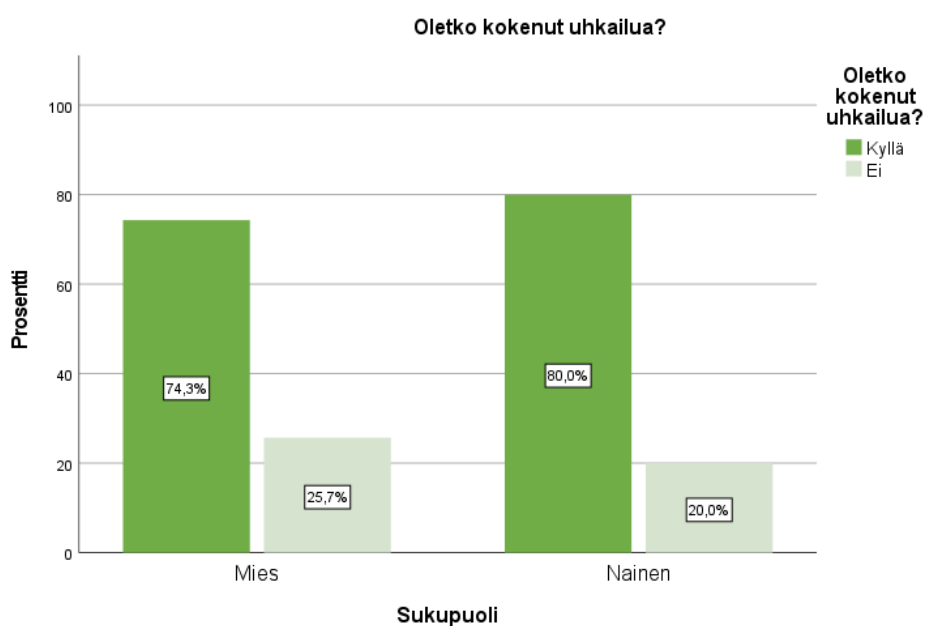
48,5 % (n = 40) vastaajista oli tehnyt virallisen raportin tai ilmoituksen viranomaisille omaisuuden vahingoittamisesta tai varastamisesta. Khiin neliö -testin mukaan sukupuolten välillä ei ollut havaittavissa tilastollisesti merkitsevää eroa omaisuuden vahingoittamisen tai varastamisen raportoimisessa ($df = 1$; $\chi^2(2) = 1,433$; $p = 0,231$). Kuvassa 44 on esitetty omaisuuden vahingoittamisesta tai varastamisesta tehtyjä raportointeja viranomaisille.

Kuva 44. Omaisuuden vahingoittamisesta tai varastamisesta tehdyt raportit viranomaiselle sukupuolittain jaettuna (%).

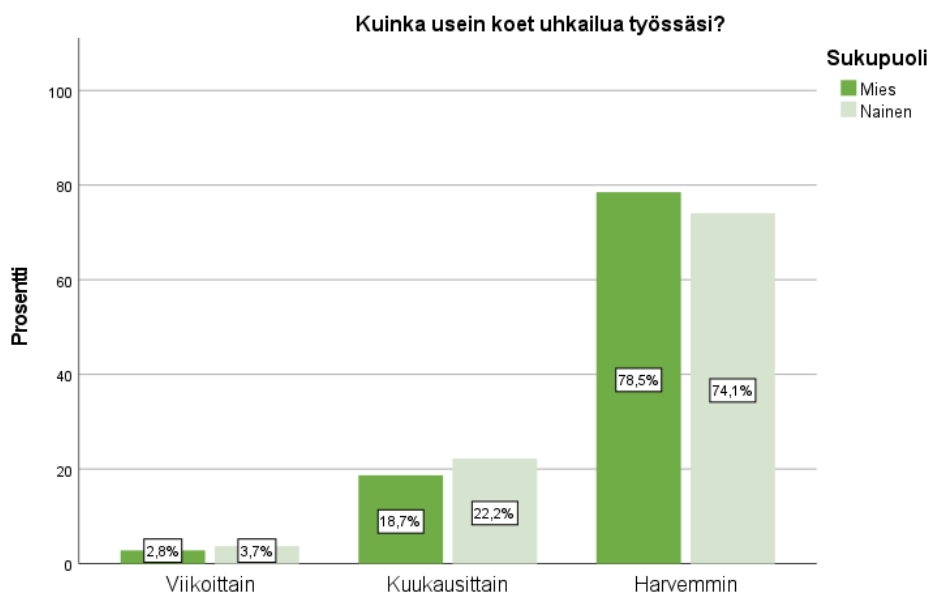
6.2.3 Uhkailu

Vastaajista 77,1 % (n = 215) oli kokenut uhkailua, jota ovat esimerkiksi uhkailu, seuraaminen, tarkkailu tai eleellinen ilmaisu, jonka tarkoituksena on loukata tai saada aikaiseksi pelkoa. Khiin neliö -testin mukaan sukupuolten välillä ei ollut tilastollisesti merkitsevää eroa uhkailun kokemisen välillä (df = 1; $\chi^2(2) = 1,278$; p = 0,258). Kuvassa 45 on esitetty sukupuolten kokemukset uhkailusta.

Kuva 45. Uhkailun kokeminen sukupuolittain jaettuna (%).

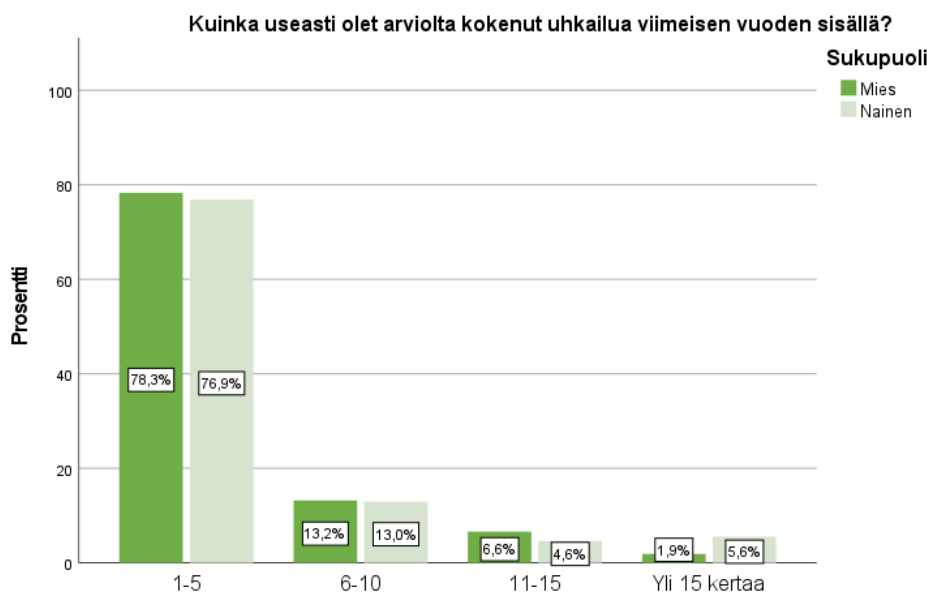
Vastaajista 20,5 % (n = 44) koki uhkailua kuukausittain. Kukaan vastaajista ei kokenut uhkailua jokaisessa työvuorossa. Tilastollista eroa ei pystytty havaitsemaan sukupuolten välillä, sillä Khiin neliö -testin käyttöehdot eivät täytyneet näissä vastauksissa, mutta sukupuolten väliset vastausmäärät olivat yhtäläiset (kuva 46). Vastausvaihtoehto ”Jokaisessa työvuorossa” ei saanut yhtään vastausta, joten se jätetty pois kuvasta.

Kuva 46. Uhkailun kokeminen aikamääritettynä ja sukupuolittain jaettuna (%). Vastausvaihtoehto ”Jokaisessa työvuorossa” on jätetty pois vastausmäärien takia.

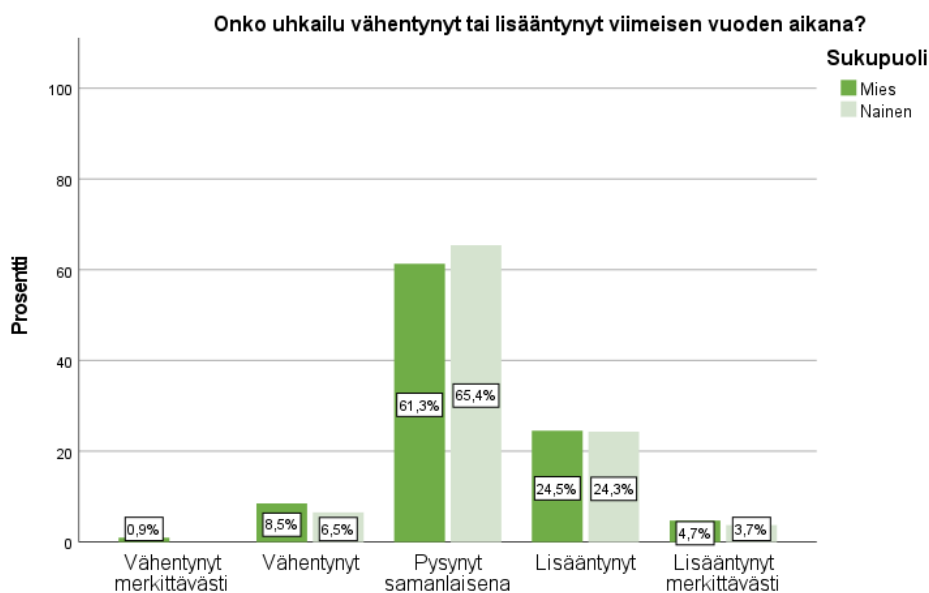
Viimeisen vuoden aikana 77,6 % (n = 166) vastaajista oli kokenut uhkailua 1 - 5 kertaa. Yli 15 kertaa uhkailua oli kokenut 3,7 % (n = 8) vastaajaa.

Tilastollista eroa ei pystytty havaitsemaan sukupuolten välillä, sillä Khiin neliö -testin käyttöehdot eivät täytyneet näissä vastauksissa, mutta sukupuolten väliset vastausmäärät olivat yhtäläiset (kuva 47).

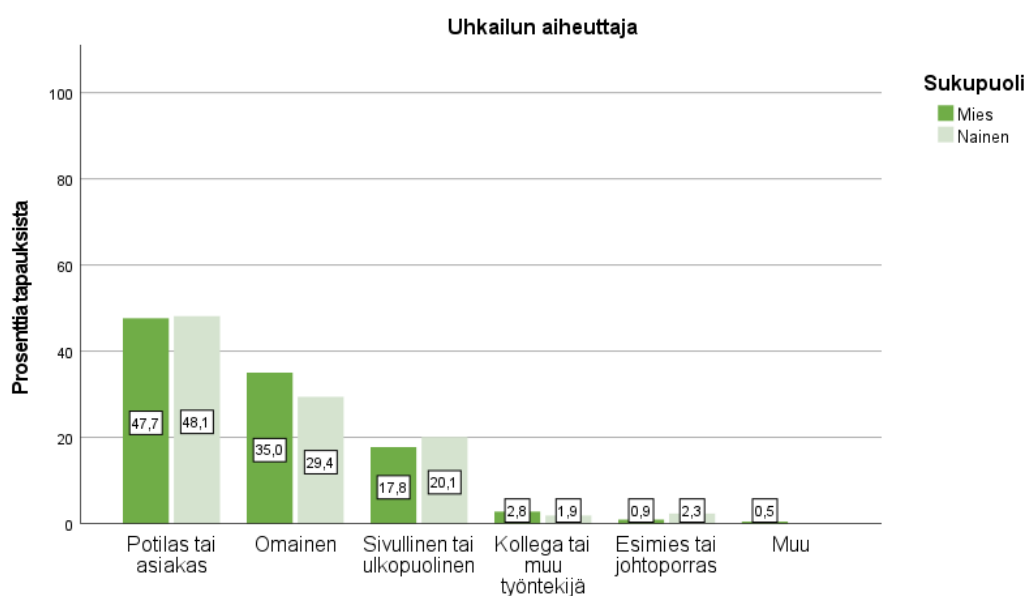
Kuva 47. Uhkailun kokeminen viimeisen vuoden aikana sukupuolittain jaettuna (%).

63,4 % (n = 135) vastaajista oli kokenut uhkailun määrän pysyneen samanlaisena ja 24,4 % (n = 52) koki kyseisen väkivallan lisääntyneen viimeisen vuoden aikana. Tilastollista eroa ei pystytty havaitsemaan sukupuolten välillä, sillä Khiin neliö -testin käyttöehdot eivät täyttyneet näissä vastauksissa, mutta sukupuolten väliset vastausmäärät olivat yhtäläiset (kuva 48).

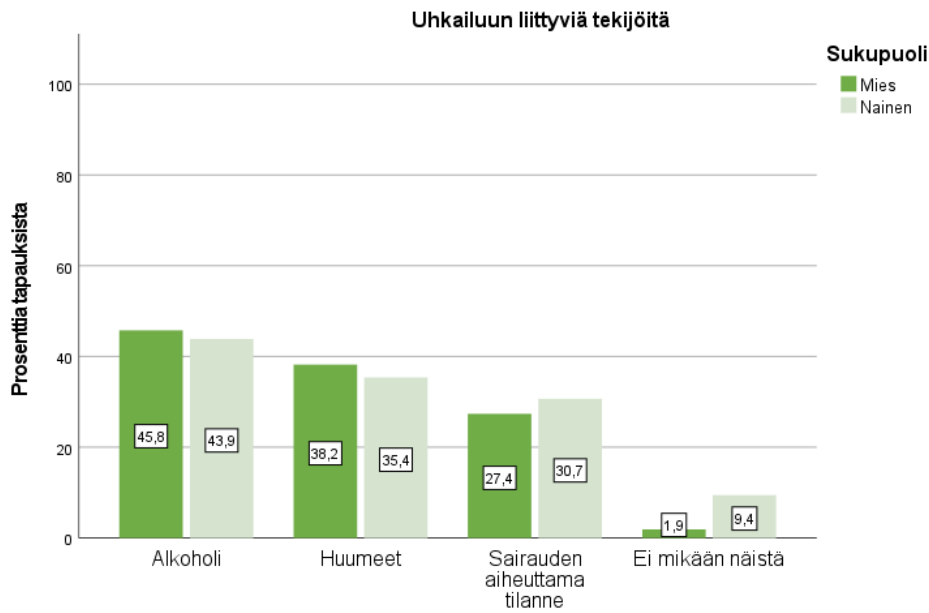
Kuva 48. Uhkailun määrän muutokset viimeisen vuoden aikana sukupuolittain jaettuna (%).

Suurin osa vastaajista (95,8 %, n = 205) oli kokenut uhkailua potilaan tai asiakkaan aiheuttamana. 64,5 % (n = 138) oli kokenut uhkailua omaisen aiheuttamana. Vastausvaihtoehdossa ”Muu” tuotiin ilmi esimerkiksi huoltoaseman henkilöstön aiheuttamaa uhkailua. Kuvassa 49 on esitetty uhkailun aiheuttajia prosenttiosuuksina vastausmääristä (percent of cases). Khiin neliö -testin mukaan sukupuolten välillä ei ollut havaittavissa tilastollisesti merkitsevää eroa uhkailun aiheuttajissa.

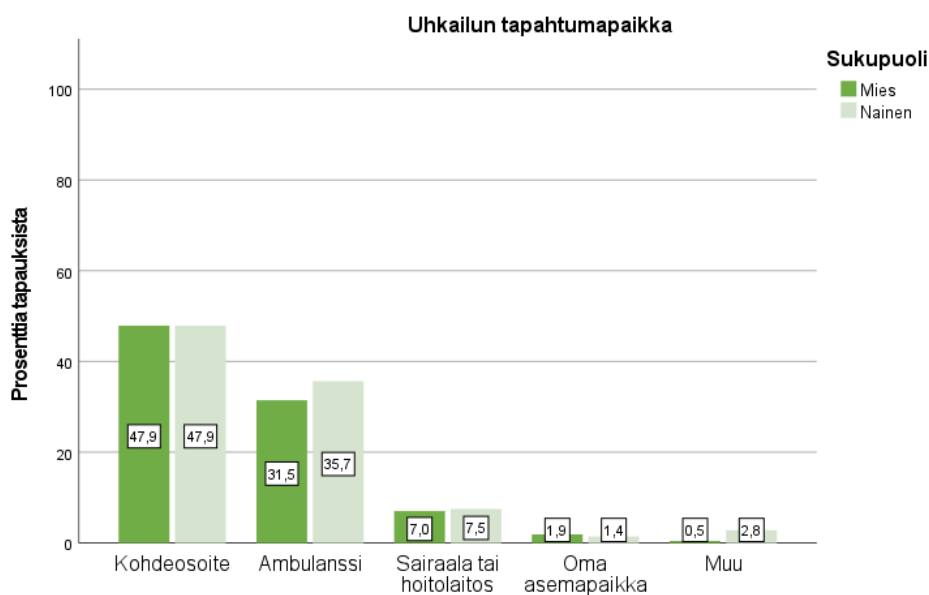
Kuva 49. Uhkailun aiheuttaja sukupuolittain jaettuna (%).

Vastaajista 89,6 % (n = 125) oli kokenut alkoholin liittyneen uhkailun kokemiseen. Kuvassa 50 on esitetty uhkailuun liittyviä tekijöitä prosenttiosuuksina vastausmääristä (percent of cases). Khiin neliö -testin mukaan sukupuolten välillä oli havaittavissa tilastollisesti erittäin merkitsevä ero uhkailuun liittyvissä tekijöissä vastausvaihtoehdossa ”Ei mikään näistä” (df = 1; $\chi^2(2) = 11,691$; $p < 0,001$), eli naiset olivat kokeneet miehiä useammin uhkailua ilman minkään uhkailuun liittyvän tekijän ollessa osallisena väkivallan kokemisessa. Khiin neliö -testillä ei ollut havaittavissa tilastollisesti merkitsevää eroa sukupuolten välillä muissa uhkailuun liittyvissä tekijöissä.

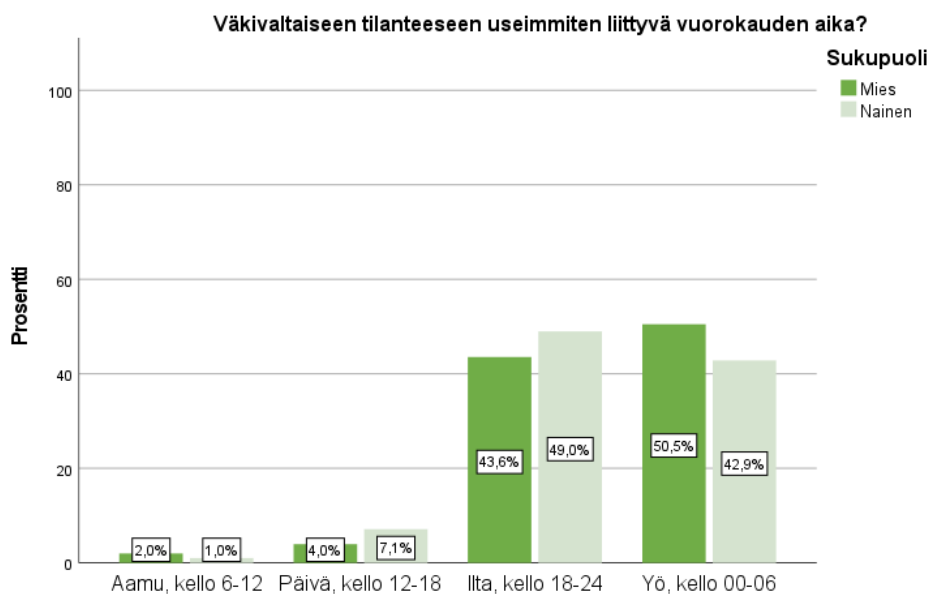
Kuva 50. Uhkailuun liittyviä tekijöitä sukupuolittain jaettuna (%).

Yleisimmin uhkailua oli koettu kohdeosoitteessa (95,8 %, n = 204) tai ambulanssissa (67,1 %, n = 143). Vastausvaihtoehdossa ”Muu” tuotiin esille uhkailun kokemista julkisilla paikoilla (n = 3). Kuvassa 51 on esitetty uhkailun tapahtumapaikkoja prosenttiosuuksina vastausmääristä (percent of cases). Khiin neliö -testin mukaan sukupuolten välillä ei ollut havaittavissa tilastollisesti merkitsevää eroa omaisuuden vahingoittamisen tai varastamisen tapahtumapaikkojen välillä.

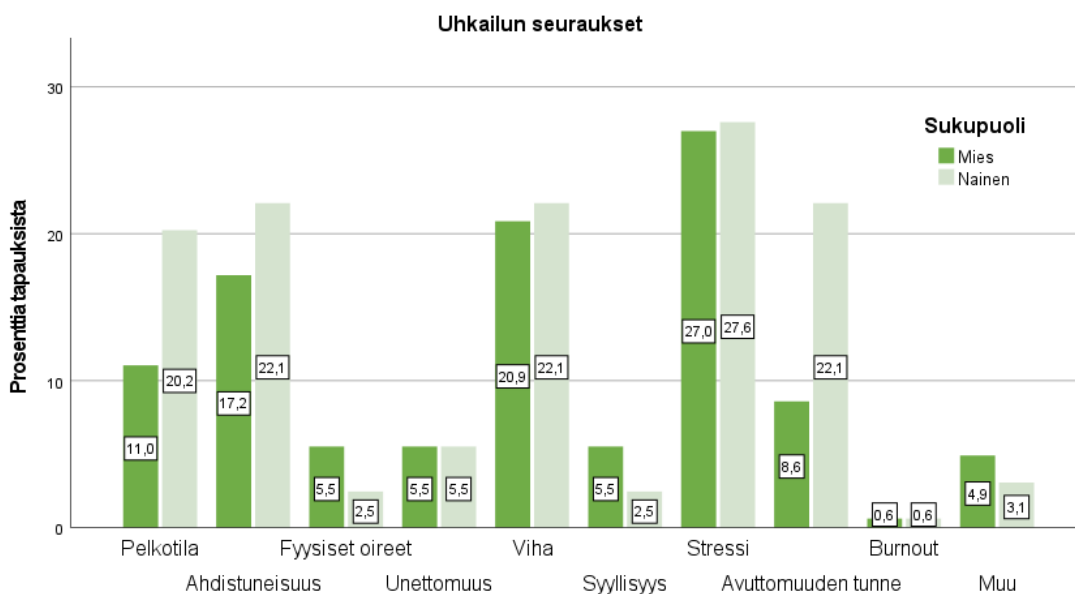
Kuva 51. Uhkailun tapahtumapaikka sukupuolittain jaettuna (%).

Useimmiten vastaajat kokivat uhkailua öisin kello 00 - 06 (46,7 %, n = 93). Tilastollista eroa ei pystytty havaitsemaan sukupuolten välillä, sillä Khiin neliö -testin käyttöehdot eivät täyttyneet näissä vastauksissa, mutta sukupuolten väliset vastausmäärät olivat yhtäläiset (kuva 52).

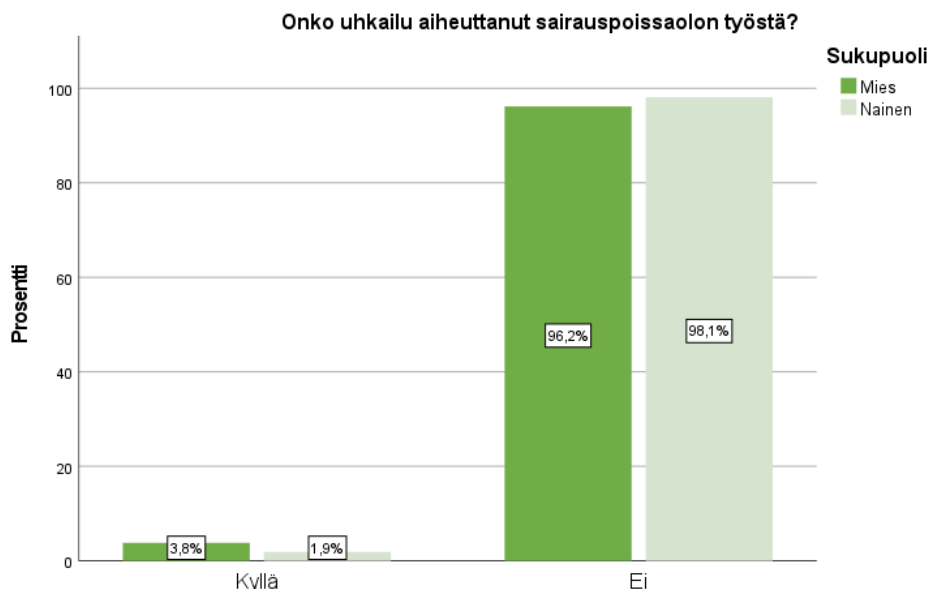
Kuva 52. Uhkailuun liittyvä vuorokauden aika sukupuolittain jaettuna (%).

Kuvassa 53 on esitetty uhkailun aiheuttamia seurauksia prosentiosuuksina vastausmääristä (percent of cases). Vastaajista 54,8 % (n = 89) oli kokenut stressiä ja 42,9 % oli kokenut vihan tunnetta väkivaltaisesta tilanteesta. Vastausvaihtoehdossa "Muu" tuotiin ilmi esimerkiksi turhautumista (n = 2), ärtymystä (n = 4) sekä oireettomuuden tai ei minkäänlaisten tuntemuksien kokemista (n = 2). Khiin neliö -testin mukaan miesten ja naisten välillä oli havaittavissa tilastollisesti melkein merkitsevä ero pelkotilan ($df = 1$; $\chi^2(2) = 3,830$, $p = 0,05$) ja tilastollisesti merkitsevä ero avuttomuuden tunteen kokemisessa ($df = 1$; $\chi^2(2) = 10,054$, $p = 0,002$) uhkailun kokemisen jälkeen, joita naiset kokivat miehiä enemmän. Khiin neliö -testillä ei ollut havaittavissa sukupuolten välillä tilastollisesti merkitsevää eroa muissa uhkailun aiheuttamissa seurauksissa.

Kuva 53. Uhkailusta aiheutuneet seuraukset sukupuolittain jaettuna (%). Mitta-asteikko poikkeuksellisesti 0 - 30 %.

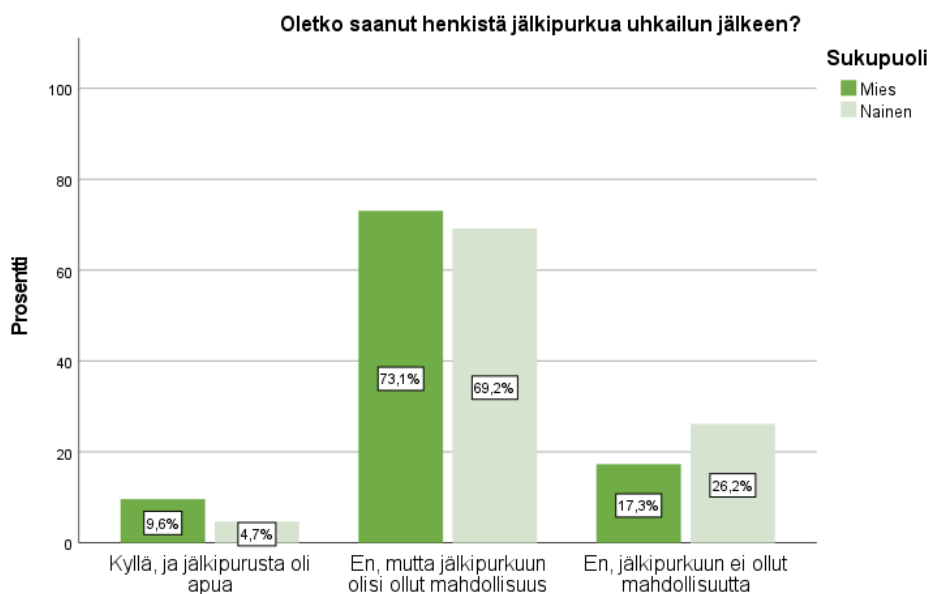
Uhkailu ei ollut aiheuttanut sairauspoissaoloa 97,2 %:lle (n = 206) vastaajista. Tilastollista eroa ei pystytty havaitsemaan sukupuolten välillä, sillä Khiin neljö - testin käyttöehdot eivät täytyneet näissä vastauksissa, mutta sukupuolten väliset vastausmäärät olivat yhtäläiset (kuva 54).

Kuva 54. Uhkailun aiheuttama sairauspoissaolo sukupuolittain jaettuna (%).

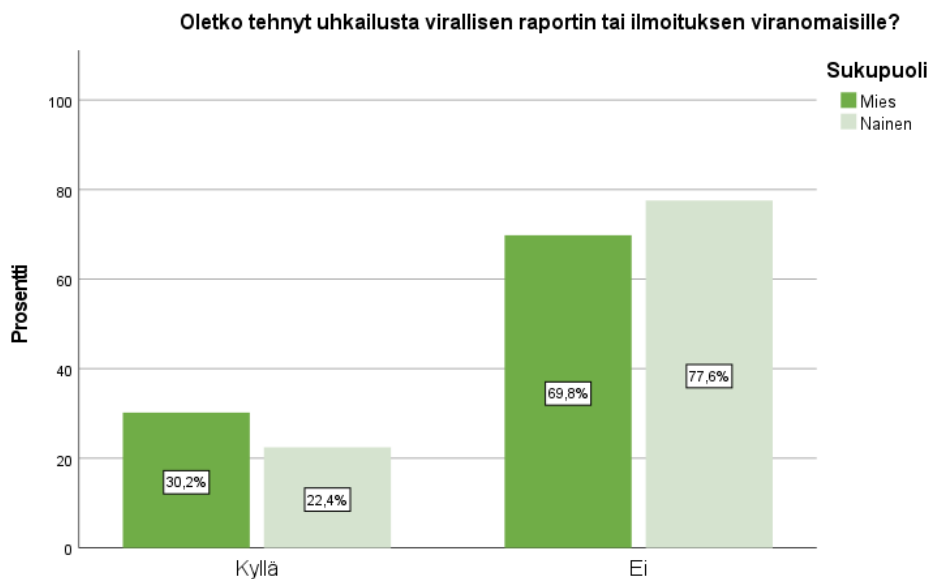
Uhkailun jälkeen henkistä jälkipurkua ei ollut saanut 92,9 % (n = 196) vastaajista, mutta siihen olisi ollut mahdollisuus 71,1 %:lla (n = 150). 21,8 % (n = 46) ei ollut saanut jälkipurkua, sillä siihen ei ollut mahdollisuutta. Khiin neljö -

testin mukaan sukupuolten välillä ei ollut havaittavissa tilastollisesti merkitsevää eroa henkisen jälkipurun saamisessa ($df = 2$; $\chi^2(2) = 3,825$; $p = 0,148$). Kuvassa 55 on esitetty henkisen jälkipurun kokemista uhkailun jälkeen. Vastausvaihtoehto ”Kyllä, mutta jälkipurusta ei ollut apua” ei saanut yhtään vastausta, joten se jätetty pois kuvasta.

Kuva 55. Henkinen jälkipurun kokeminen uhkailun jälkeen sukupuolittain jaettuna (%). Vastausvaihtoehto ”Kyllä, mutta jälkipurusta ei ollut apua” jätetty pois kuvasta vastausmäärän takia.

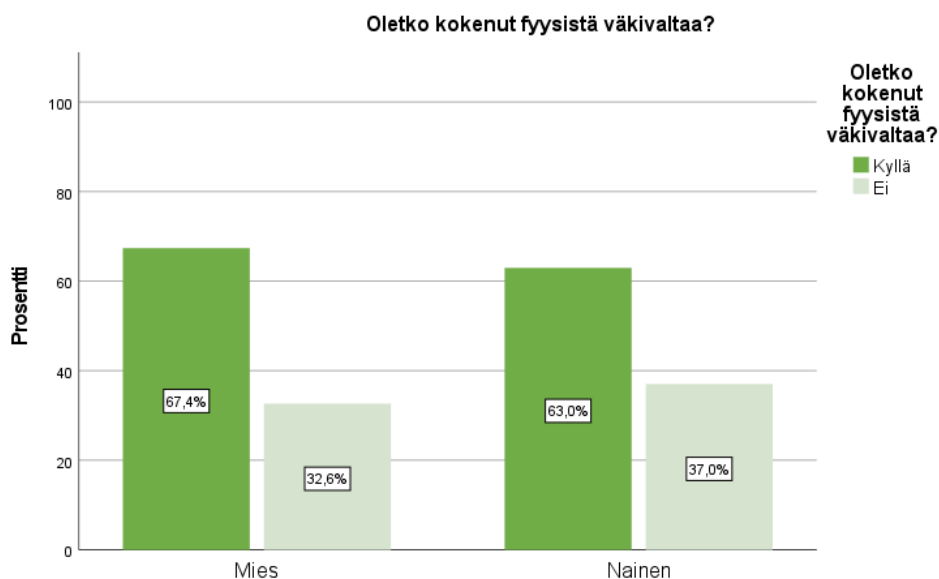
26,3 % ($n = 56$) vastaajista oli tehnyt virallisen raportin tai ilmoituksen viranomaisille uhkailusta. Khiin neliö -testin mukaan sukupuolten välillä ei ollut havaittavissa tilastollisesti merkitsevää eroa uhkailun raportoimisessa ($df = 1$; $\chi^2(2) = 1,654$; $p = 0,198$). Kuvassa 56 on esitetty uhkailusta tehtyä raportointia viranomaisille.

Kuva 56. Uhkailusta tehty raportointi sukupuolittain jaettuna (%).

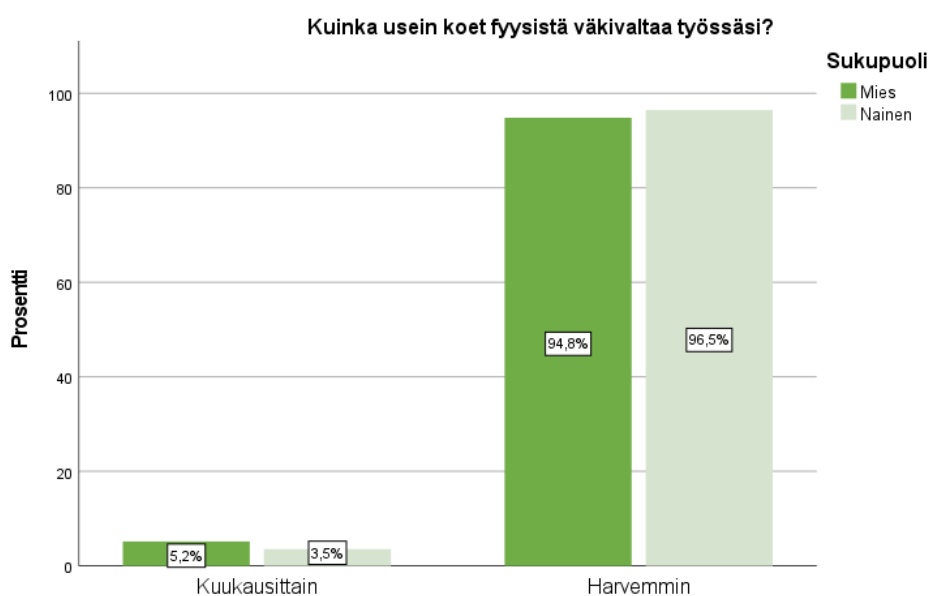
6.2.4 Fyysinen väkivalta

Vastaajista 65,2 % (n = 182) oli kokenut fyysistä väkivaltaa, jota ovat esimerkiksi fyysinen hyökkäys tai sen yritys, kuten lyöminen, potkiminen tai aseiden käyttö, jonka tarkoituksena on saada aikaan fyysistä vahinkoa. Khiin neliö -testin mukaan sukupuolten välillä ei ollut havaittavissa tilastollisesti merkitsevää eroa fyysisen väkivallan kokemisessa (df = 1; $\chi^2(2) = 0,594$; p = 0,441). Kuvassa 57 on esitetty sukupuolten kokemukset fyysisen väkivallan kokemisesta.

Kuva 57. Fyysisen väkivallan kokemukset sukupuolittain jaettuna (%).

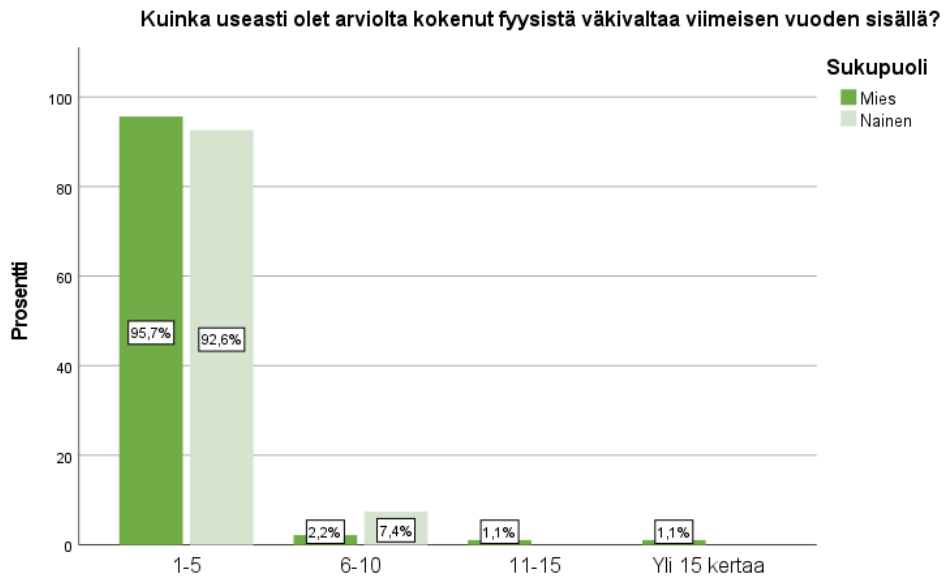
Kuukausittain fyysistä väkivaltaa koki 4,4 % (n = 8) vastaajista. Loput vastaajista (95,6 %, n = 174) oli kokenut väkivaltaa harvemmin kuin kuukausittain. Tilastollista eroa ei pystytty havaitsemaan sukupuolten välillä, sillä Khiin neliö -testin käyttöehdot eivät täyttyneet näissä vastauksissa, mutta sukupuolten väliset vastausmäärät olivat yhtäläiset (kuva 58).

Kuva 58. Fyysisen väkivallan kokeminen aikamääritettynä ja sukupuolittain jaettuna (%).

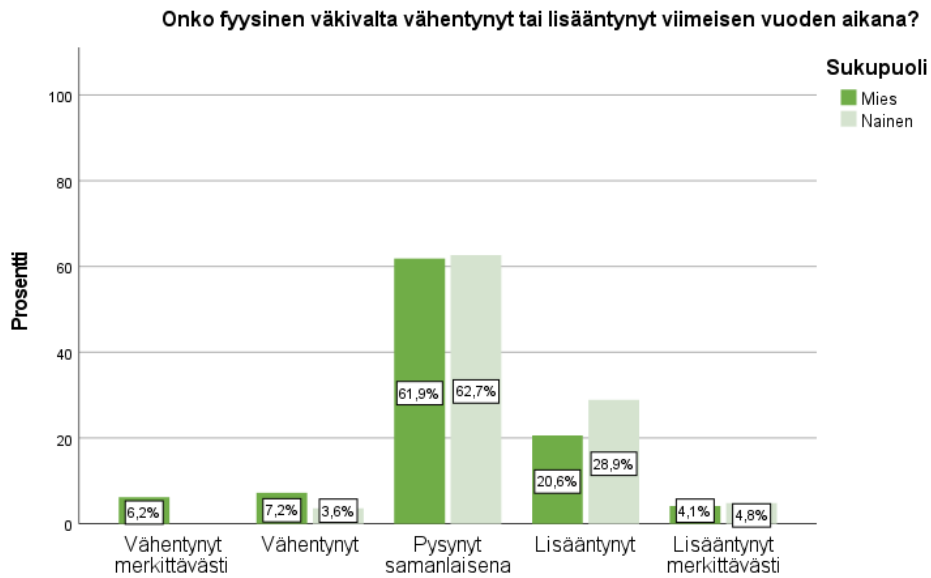
Viimeisen vuoden aikana 94,2 % (n = 163) vastaajista oli kokenut fyysistä väkivaltaa 1 - 5 kertaa. Yli 11 kertaa fyysisiä väkivaltatilanteita viimeisen

vuoden aikana kokeneet olivat miehiä. Tilastollista eroa ei pystytty havaitsemaan sukupuolten välillä, sillä Khiin neliö -testin käyttöehdot eivät täytyneet näissä vastauksissa, mutta sukupuolten väliset vastausmäärät olivat lähes yhtäläiset (kuva 59).

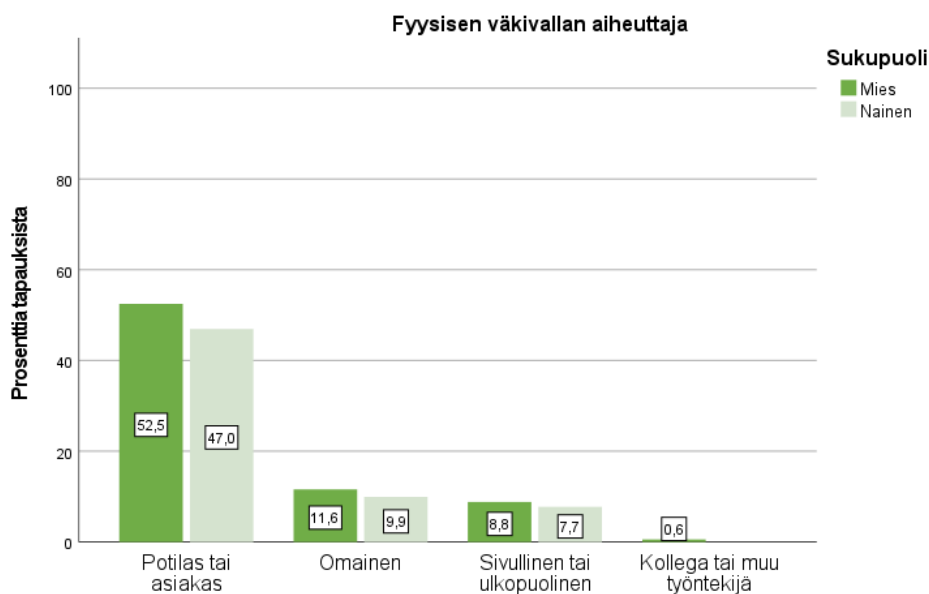
Kuva 59. Viimeisen vuoden aikana koettu fyysinen väkivalta sukupuolittain jaettuna (%).

62,2 % (n = 112) vastaajista koki fyysisen väkivallan määrän pysyneen samanlaisena ja 24,4 % (n = 44) koki väkivallan lisääntyneen viimeisen vuoden aikana. Tilastollista eroa ei pystytty havaitsemaan sukupuolten välillä, sillä Khiin neliö -testin käyttöehdot eivät täytyneet näissä vastauksissa, mutta sukupuolten väliset vastausmäärät olivat yhtäläiset (kuva 60).

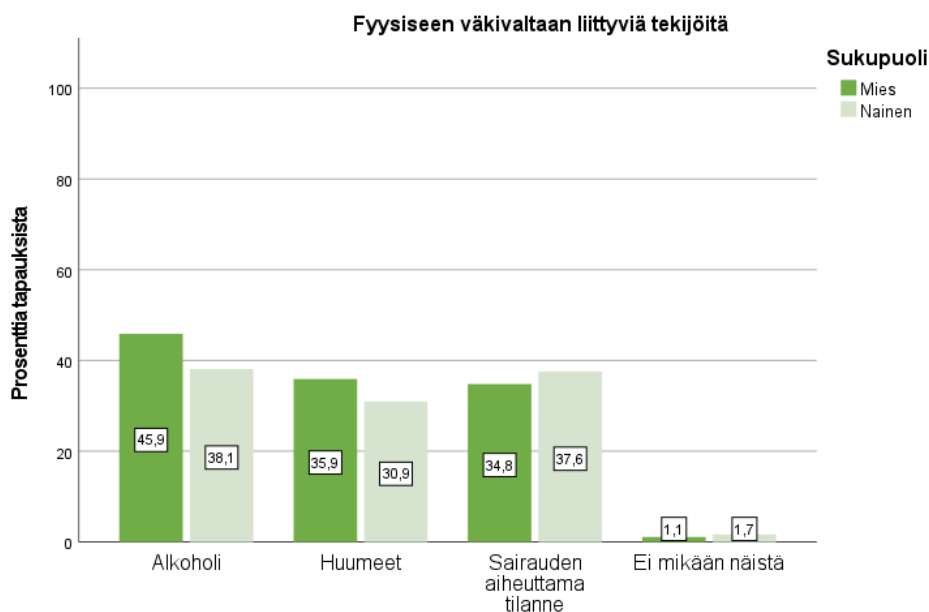
Kuva 60. Sukupuolten kokemus fyysisen väkivallan määrän muutoksesta viimeisen vuoden aikana sukupuolittain jaettuna (%).

Lähes kaikki vastaajat (99,4 %, n = 180) olivat kokeneet fyysistä väkivaltaa potilaan tai asiakkaan aiheuttamana. Omaisen aiheuttamaa fyysistä väkivaltaa oli kokenut 21,5 % (n = 39). Khiin neliö -testin mukaan sukupuolten välillä ei ollut havaittavissa tilastollisesti merkitsevää eroa fyysisen väkivallan aiheuttajissa. Kuvassa 61 on esitetty verbaalisen väkivallan aiheuttajia prosenttiosuuksina vastausmääristä (percent of cases). Vastausvaihtoehdot ”Esimies tai johtoporras” ja ”Muu” ei saanut yhtään vastausta, joten ne jätetty pois kuvasta.

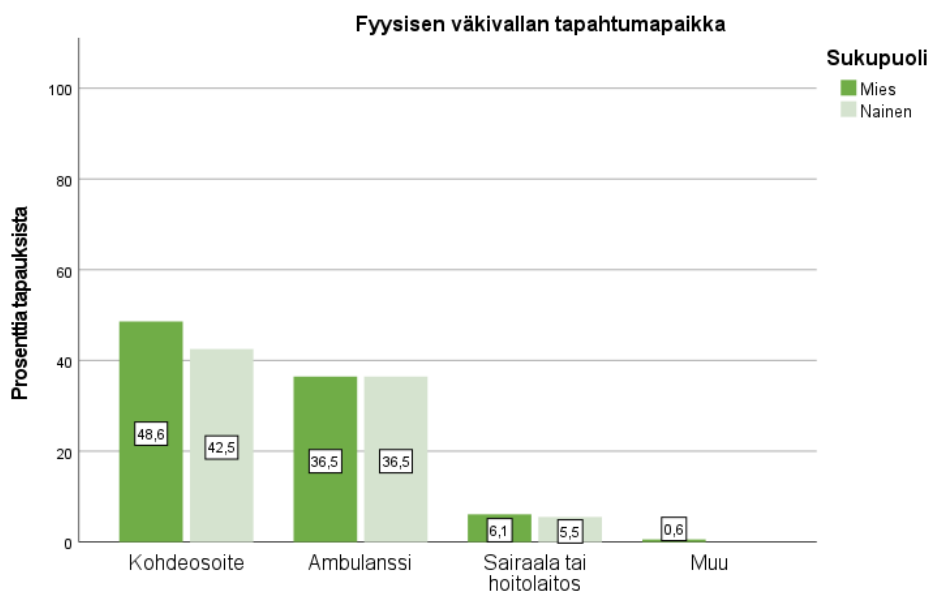
Kuva 61. Fyysisen väkivallan aiheuttaja sukupuolittain jaettuna (%). Vastausvaihtoehdot "Esimies tai johtoporras" ja "Muu" jätetty taulukosta pois vastausmäärien takia.

Vastaajista 84,0 % (n = 152) oli kokenut alkoholin liittyneen fyysisen väkivallan kokemiseen. Kuvassa 62 on esitetty fyysiseen väkivaltaan liittyviä tekijöitä prosentiosuuksina vastausmääristä (percent of cases). Khiin neliö -testin mukaan sukupuolten välillä oli havaittavissa tilastollisesti melkein merkitsevä ero fyysiseen väkivaltaan liittyvissä tekijöissä sairauden aiheuttamissa tilanteissa (df = 1; $\chi^2(2) = 4,660$; p < 0,031), joita miehet olivat kokeneet liittyvän fyysisen väkivallan kokemiseen useammin kuin naiset. Khiin neliö -testillä ei ollut havaittavissa tilastollisesti merkitsevää eroa sukupuolten välillä muissa väkivaltaan liittyvissä tekijöissä.

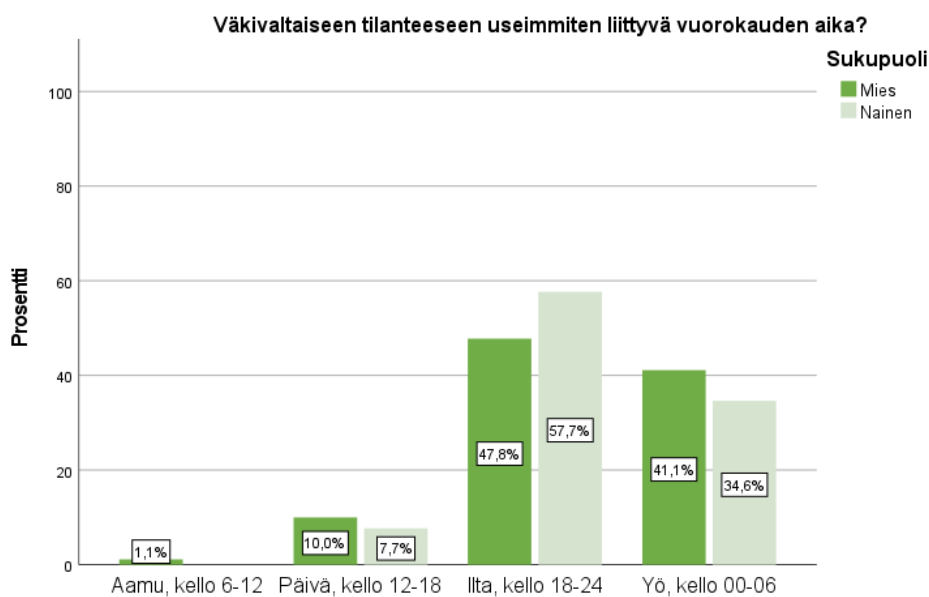
Kuva 62. Fyysiseen väkivaltaan liittyviä tekijöitä sukupuolittain jaettuna (%).

Yleisimmin fyysistä väkivaltaa koettiin kohdeosoitteessa (91,2 %, n = 165) ja ambulanssissa (72,9 %, n = 132). Vastausvaihtoehdossa ”Muu” tuotiin esille fyysisen väkivallan kokemista julkisilla paikoilla (n = 1). Khiin neliö -testin mukaan sukupuolten välillä ei ollut havaittavissa tilastollisesti merkitsevää eroa fyysisen väkivallan tapahtumapaikoissa. Kuvassa 63 on esitetty fyysisen väkivallan tapahtumapaikkoja prosentiosuuksina vastausmääristä (percent of cases). Vastausvaihtoehto ”Oma asemapaikka” ei saanut yhtään vastausta, joten se jätetty pois kuvasta.

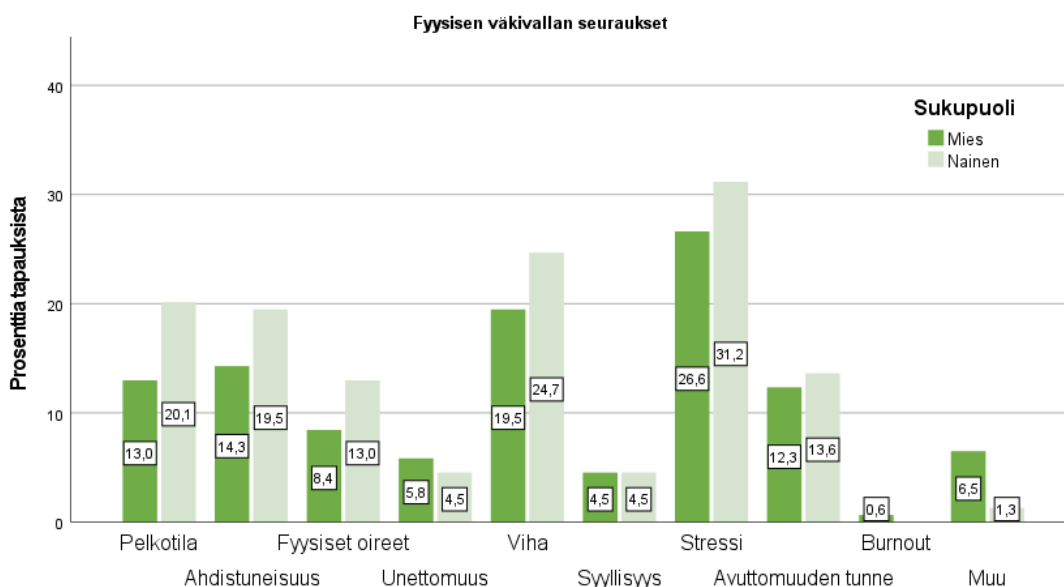
Kuva 63. Verbaalisen väkivallan tapahtumapaikat sukupuolittain jaettuna (%). Vastausvaihtoehto ”Oma asemapaikka” jätetty taulukosta pois vastausmäärän takia.

Useimmiten vastaajat kokivat fyysistä väkivaltaa iltaisin kello 18 - 24 (52,4 %, n = 88) ja öisin klo 00 - 06 (38,1 %, n = 64). Tilastollista eroa ei pystytty havaitsemaan sukupuolten välillä, sillä Khiin neliö -testin käyttöehdot eivät täytyneet näissä vastauksissa, mutta sukupuolten väliset vastausmäärät mukailivat toisiaan (kuva 64).

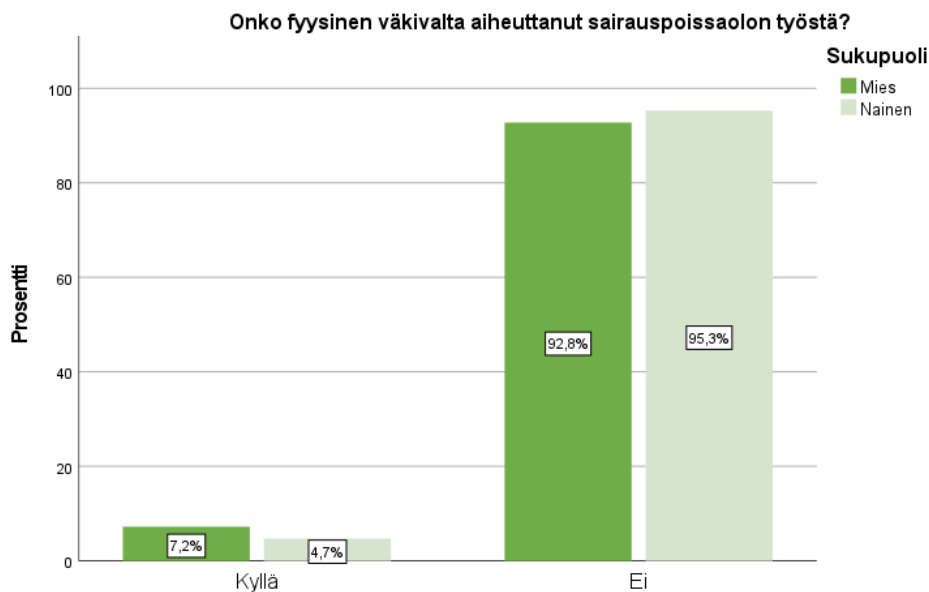
Kuva 64. Fyysiseen väkivaltaan useimmiten liittyvä vuorokauden aika sukupuolittain jaettuna (%).

Kuvassa 65 on esitetty fyysisen väkivallan aiheuttamia seurauksia prosentiosuuksina vastausmääristä (percent of cases). Vastaajista 57,8 % (n = 89) oli kokenut stressiä ja 44,2 % (n = 68) oli kokenut vihan tunnetta väkivaltaisesta tilanteesta. Vastausvaihtoehdossa "Muu" tuotiin ilmi esimerkiksi turhautumista (n = 2), ärtymystä (n = 3) ja oireettomuutta tai ei minkäänlaisten tuntemuksien kokemista (n = 3). Naisten ja miesten välillä oli havaittavissa tilastollisesti melkein merkitsevä ero pelon kokemisessa ($df = 1$; $\chi^2(2) = 4,456$; $p = 0,035$), jota naiset kokivat miehiä enemmän. Khiin neliö -testillä ei ollut havaittavissa tilastollisesti merkitsevää eroa sukupuolten välillä muissa fyysisen väkivallan seurauksissa.

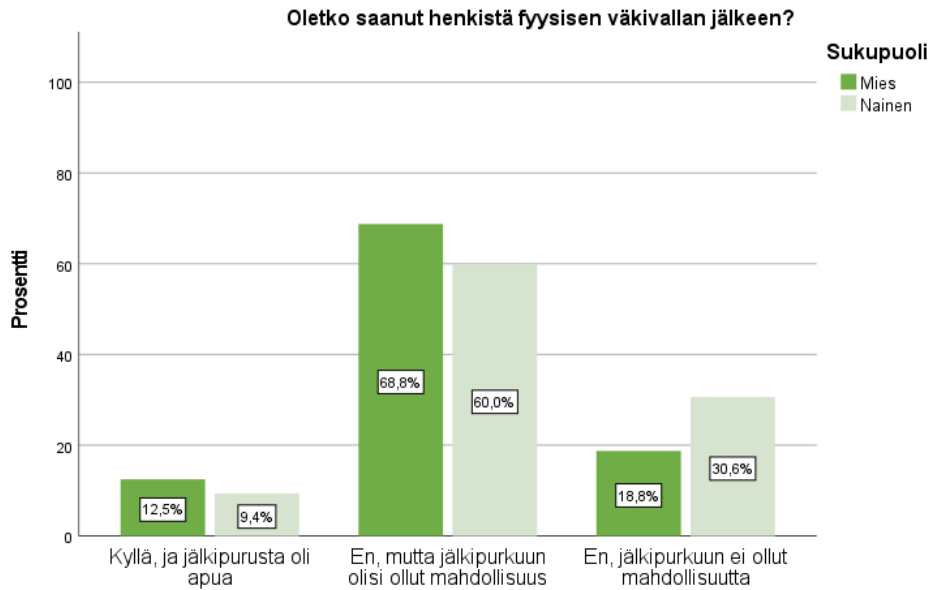
Kuva 65. Fyysisestä väkivallasta aiheutuneet seuraukset sukupuolittain jaettuna (%). Mitta-asteikko poikkeuksellisesti 0 - 40 %.

Fyysinen väkivalta ei ollut aiheuttanut sairauspoissaoloa 94,0 %:lle (n = 171) vastaajista. Khiin neliö -testin mukaan sukupuolten välillä ei ollut havaittavissa tilastollisesti merkitsevää eroa fyysisen väkivallan aiheuttamissa sairauspoissaoloissa ($df = 1$; $\chi^2(2) = 0,503$; $p = 0,478$). Kuvassa 66 on esitetty fyysisen väkivallan aiheuttamia sairauspoissaoloja.

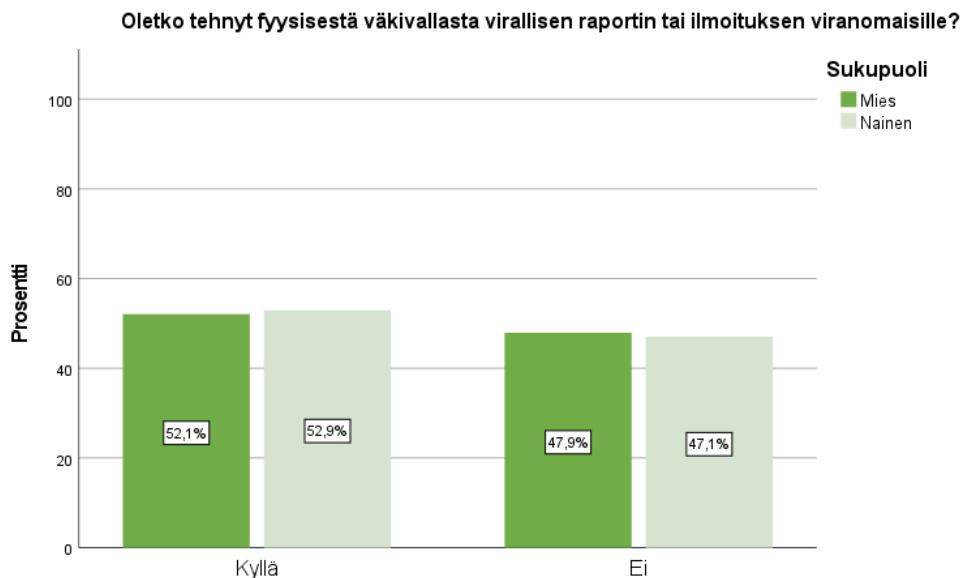
Kuva 66. Fyysisen väkivallan aiheuttama sairauspoissaolo sukupuolittain jaettuna (%).

Vastaajista 88,9 % (n = 161) ei ollut saanut henkistä jälkipurkua, mutta siihen olisi ollut mahdollisuus 64,6 %:lla (n = 117). 24,3 %:lla (n = 44) vastaajista jälkipurkuun ei ollut mahdollisuutta. Khiin neliö -testin mukaan sukupuolten välillä ei ollut havaittavissa tilastollisesti merkitsevää eroa henkisen jälkipurun saamisessa fyysisen väkivaltatilanteen jälkeen (df = 2; $\chi^2(2) = 3,522$; p = 0,172). Kuvassa 67 on esitetty jälkipurun kokemista fyysisen väkivallan jälkeen. Vastausvaihtoehto ”Kyllä, mutta jälkipurusta ei ollut apua” ei saanut yhtään vastausta, joten se jätetty pois kuvasta.

Kuva 67. Henkinen jälkipurun kokeminen fyysisen väkivallan jälkeen sukupuolittain jaettuna (%). Vastausvaihtoehto "Kyllä, mutta jälkipurusta ei ollut apua" jätetty pois vastausmäärän takia.

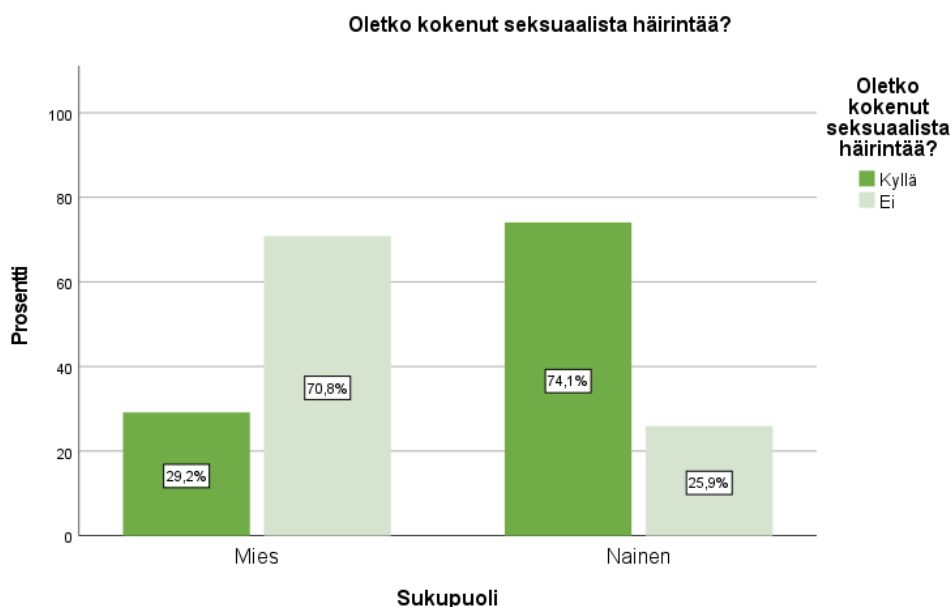
52,5 % (n = 96) oli tehnyt virallisen raportin tai ilmoituksen viranomaisille verbaalisesta väkivallasta. Sukupuolten välillä ei ollut havaittavissa tilastollisesti merkitsevää eroa fyysisen väkivallan raportoimisessa (df = 1; $\chi^2(2) = 0,13$; p = 0,908). Kuvassa 68 on esitetty raportoinnin tai ilmoituksen tekemistä viranomaisille fyysisestä väkivallasta.

Kuva 68. Virallisen raportin tai ilmoituksen tekeminen viranomaisille sukupuolittain jaettuna (%).

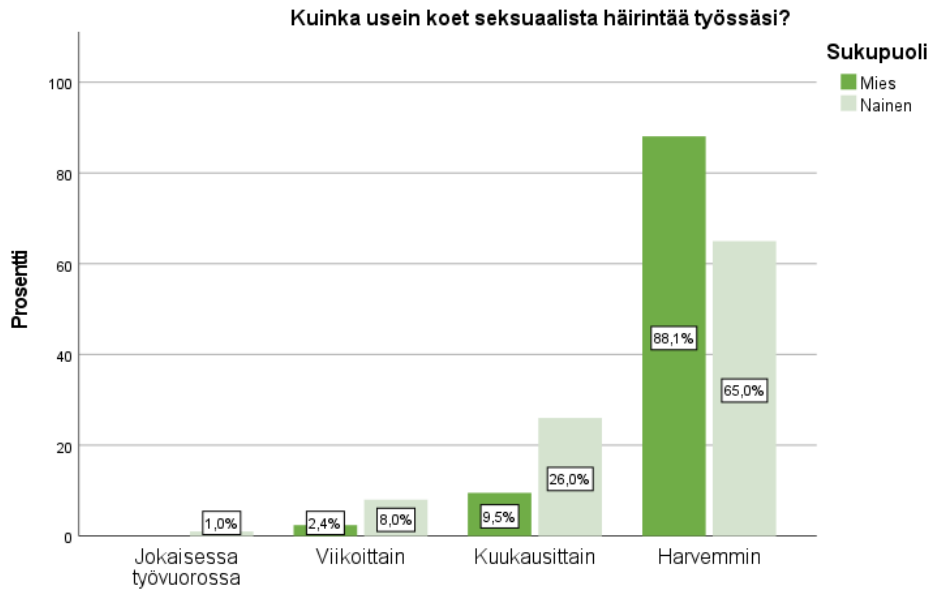
6.2.5 Seksuaalinen häirintä

Vastaajista 50,9 % (n = 182) oli kokenut seksuaalista häirintää, jota ovat esimerkiksi seksuaalinen ehdottelu tai epätoivottu huomio, joka voi sisältää ehdottelevia katseita, sopimattomia fyysisiä eleitä tai sopimattomia lahjoja. Khiin neliö -testin mukaan miesten ja naisten välillä oli havaittavissa tilastollisesti erittäin merkitsevä ero seksuaalisen häirinnän kokemisessa (df = 1; $\chi^2(2) = 56,225$; p < 0,001). Naiset olivat kokeneet seksuaalista häirintää enemmän, kuin miehet. Kuvassa 69 on esitetty sukupuolten kokemaa seksuaalista häirintää.

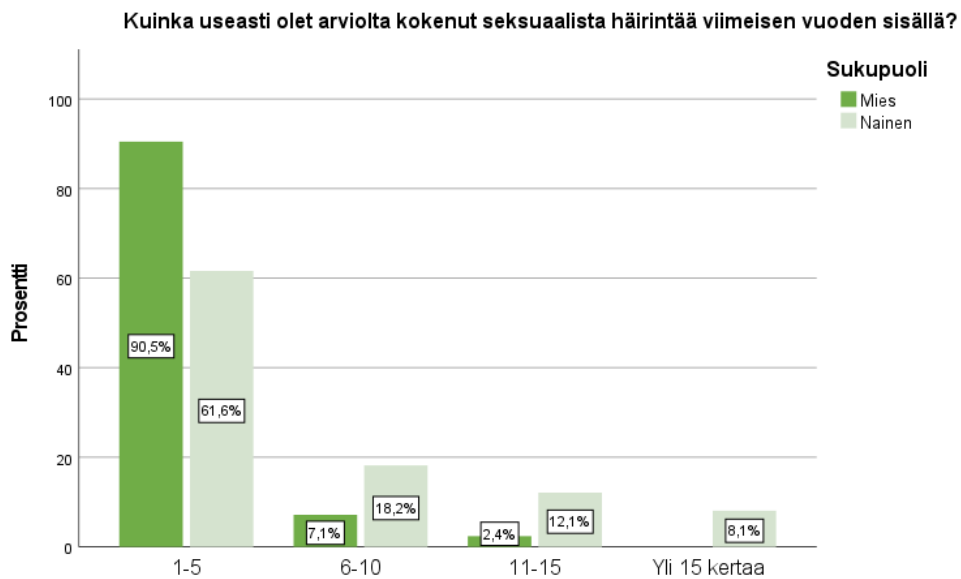
Kuva 69. Seksuaalisen häirinnän kokeminen sukupuolittain jaettuna (%).

Vastaajista 21,1 % (n = 30) koki seksuaalista häirintää kuukausittain 21,1 % ja 71,8 % (n = 102) harvemmin, kuin kuukausittain. Tilastollista eroa ei pystytty havaitsemaan sukupuolten välillä, sillä Khiin neliö -testin käyttöehdot eivät täyttyneet näissä vastauksissa, mutta naiset olivat kokeneet seksuaalista häirintää ajallisesti useammin (kuva 70).

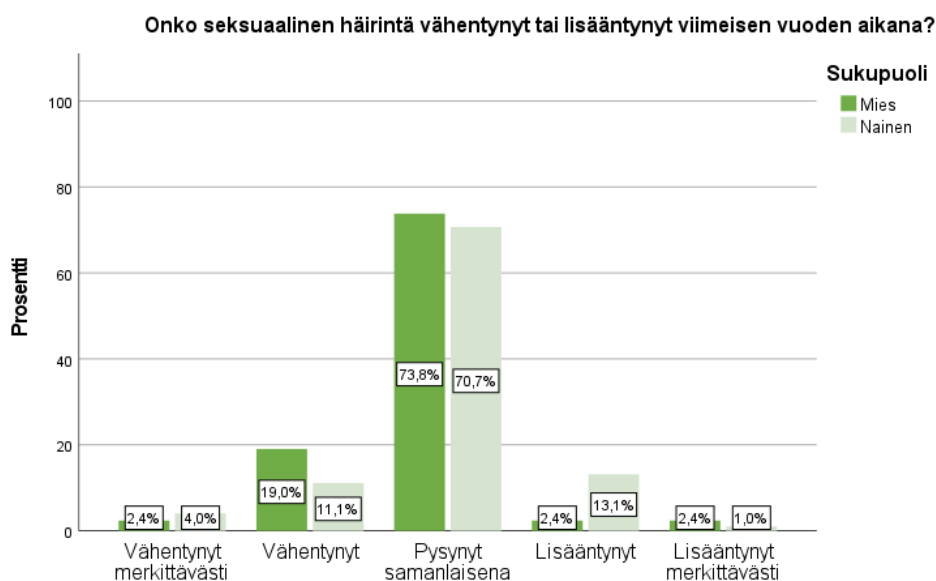
Kuva 70. Seksuaalisen häirinnän kokeminen aikamääritettynä ja sukupuolittain jaettuna (%).

70,2 % (n = 99) vastaajista arvioi kokeneensa seksuaalista häirintää viimeisen vuoden aikana 1 - 5 kertaa. Yli 15 kertaa seksuaalista häirintää viimeisen vuoden aikana kokeneita oli 5,7 % (n = 8). Tilastollista eroa ei pystytty havaitsemaan sukupuolten välillä, sillä Khiin neliö -testin käyttöehdot eivät täyttyneet näissä vastauksissa, mutta naiset olivat kokeneet seksuaalista häirintää määrällisesti useammin viimeisen vuoden aikana (kuva 71).

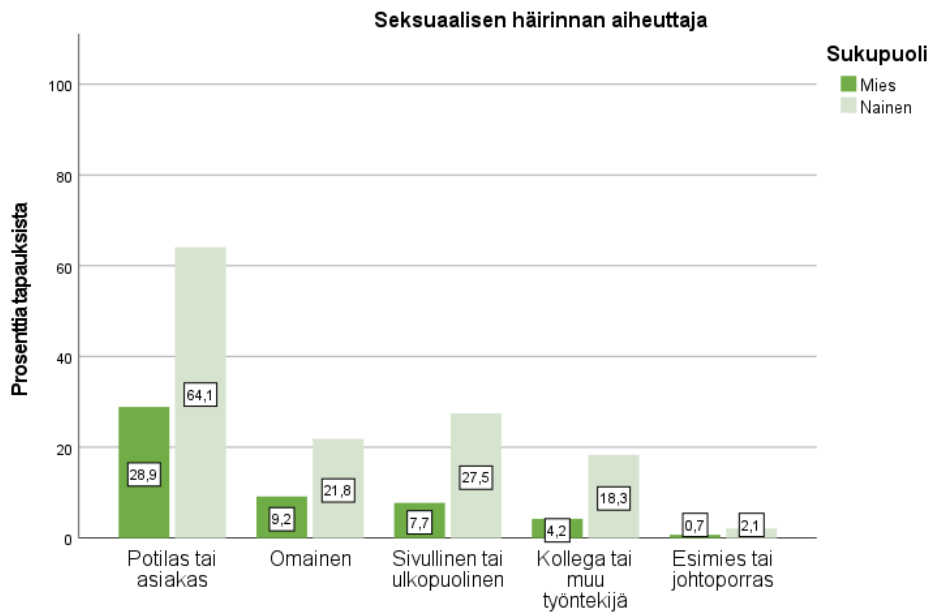
Kuva 71. Viimeisen vuoden aikana koettu seksuaalinen häirintä sukupuolittain jaettuna (%).

Vastaajista 71,6 % (n = 101) koki seksuaalisen häirinnän pysyneen samanlaisena ja 13,5 % (n = 19) koki seksuaalisen häirinnän vähentyneen viimeisen vuoden aikana. Tilastollista eroa ei pystytty havaitsemaan sukupuolten välillä, sillä Khiin neliö -testin käyttöehdot eivät täytyneet näissä vastauksissa, mutta naiset olivat kokeneet useammin seksuaalisen häirinnän määrän lisääntyneen (n = 13). Kuvassa 72 on esitetty seksuaalisen häirinnän määrän muutoksia viimeisen vuoden aikana.

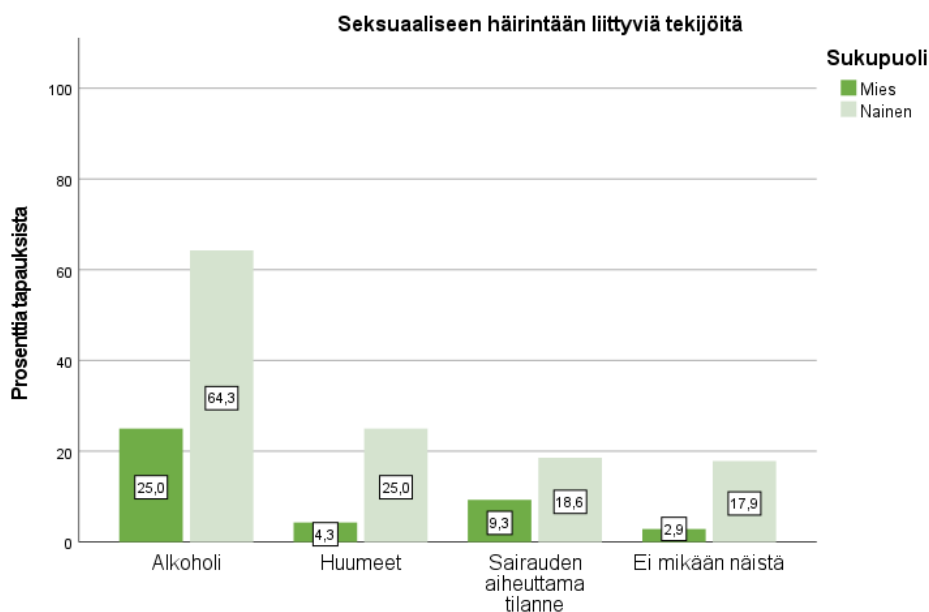
Kuva 72. Seksuaalisen häirinnän määrän muutos viimeisen vuoden aikana sukupuolittain jaettuna (%).

Suurin osa vastaajista (93,0 %, n = 132) oli kokenut seksuaalista häirintää potilaan tai asiakkaan aiheuttamana. Seksuaalista häirintää oli aiheuttanut myös sivullinen tai ulkopuolinen 35,2 % (n = 50) tapauksista. Khiin neliö -testin mukaan sukupuolten välillä ei ollut havaittavissa tilastollisesti merkitsevää eroa seksuaalisen häirinnän aiheuttajissa. Kuvassa 73 on esitetty seksuaalisen häirinnän aiheuttajia prosenttiosuuksina vastausmääristä (percent of cases). Vastausvaihtoehto ”Muu” ei saanut yhtään vastausta, joten se jätetty pois kuvasta.

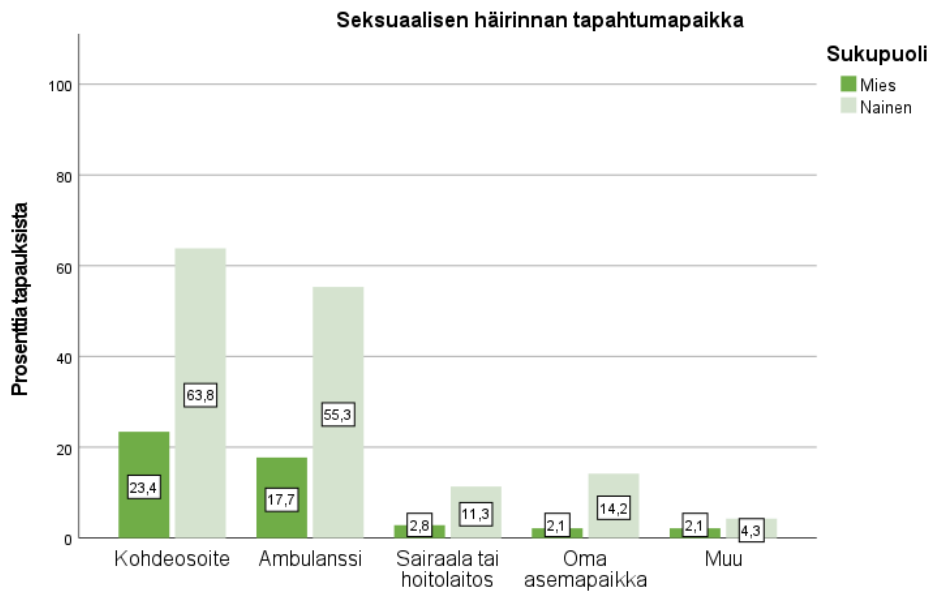
Kuva 73. Seksuaalisen häirinnän aiheuttaja sukupuolittain jaettuna (%). Vastausvaihtoehto "Muu" jätetty pois kuvasta vastausmäärän takia.

Vastaajista 89,3 % (n = 125) oli kokenut alkoholin liittyneen seksuaalisen väkivallan kokemiseen. Kuvassa 74 on esitetty seksuaaliseen häirintään liittyviä tekijöitä prosentiosuuksina vastausmäärästä (percent of cases). Khiin neliö -testin mukaan sukupuolten välillä oli havaittavissa tilastollisesti melkein merkitsevä ero seksuaaliseen häirintään liittyvissä tekijöissä huumeiden osalta (df = 1; $\chi^2(2) = 6,519$; p = 0,011) sekä melkein merkitsevä ero vastausvaihtoehdossa "Ei mikään näistä" (df = 1; $\chi^2(2) = 4,575$; p = 0,032), joiden naiset olivat kokeneet miehiä useammin liittyvän seksuaalisen häirinnän kokemiseen.

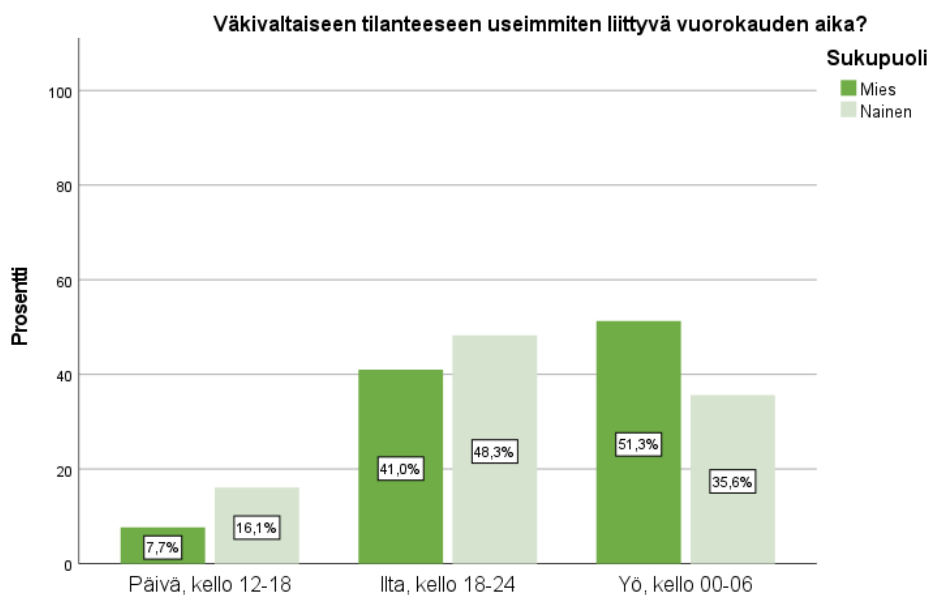
Kuva 74. Seksuaaliseen häirintään liittyvät tekijät sukupuolittain jaettuna (%).

Yleisimmin seksuaalista häirintää koettiin kohdeosoitteessa (87,2 %, n = 123) ja ambulanssissa (73,1 %, n = 103). Vastausvaihtoehdossa ”Muu” tuotiin esille seksuaalisen häirinnän kokemista esimerkiksi julkisilla paikoilla (n = 4) ja työyhteisössä (n = 2). Kuvassa 75 on esitetty seksuaalisen häirinnän tapahtumapaikkoja prosenttiosuuksina vastausmääristä (percent of cases). Khiin neliö -testin mukaan sukupuolten välillä oli havaittavissa tilastollisesti melkein merkitsevä ero seksuaalisen häirinnän kokemisessa kohdeosoitteessa (df = 1; $\chi^2(2) = 4,031$; p = 0,045) ja ambulanssissa (df = 1; $\chi^2(2) = 5,559$; p = 0,018), joissa naiset olivat kokeneet häirintää miehiä enemmän. Khiin neliö -testillä ei ollut havaittavissa sukupuolten välillä tilastollisesti merkitsevää eroa muissa tapahtumapaikoissa.

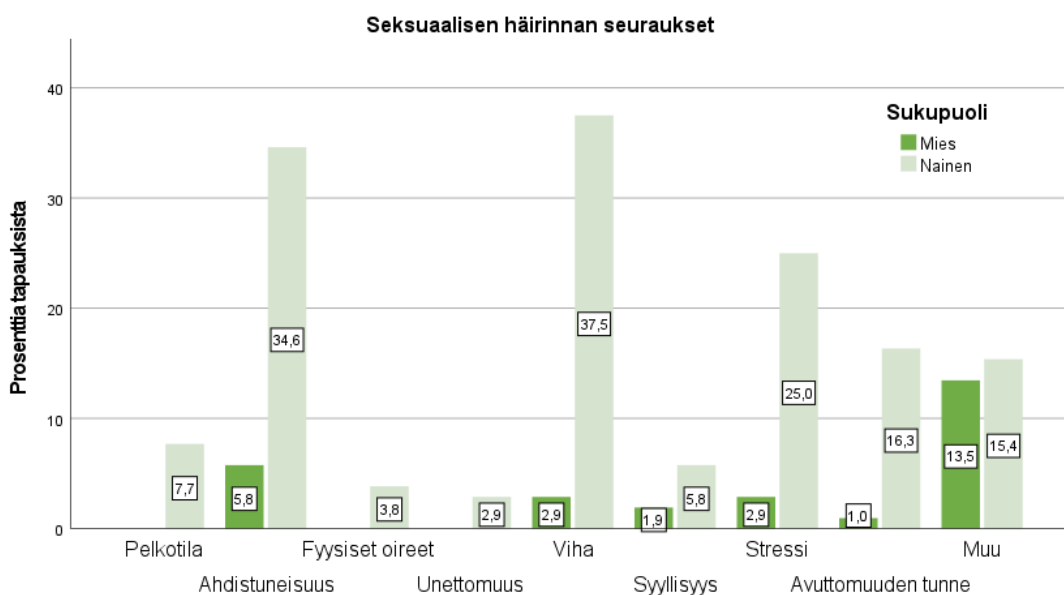
Kuva 75. Seksuaalisen häirinnän tapahtumapaikat sukupuolittain jaettuna (%).

Vastaajat kokivat seksuaalista häirintää iltaisin kello 18 - 24 (46,0 %, n = 58) ja öisin klo 00 - 06 (40,5 %, n = 51). Khiin neliö -testin mukaan sukupuolten välillä ei ollut havaittavissa tilastollisesti merkitsevää eroa vuorokauden aikojen välillä (df = 2; $\chi^2(2) = 3,345$; p = 0,188), mutta naiset olivat kokeneet seksuaalista häirintää määrällisesti enemmän iltaisin. Kuvassa 76 on esitetty seksuaalisen häirinnän kokemista eri vuorokauden aikoina. Vastausvaihtoehto ”Aamu, kello 06 - 12” ei saanut yhtään vastausta, joten se jätetty pois kuvasta.

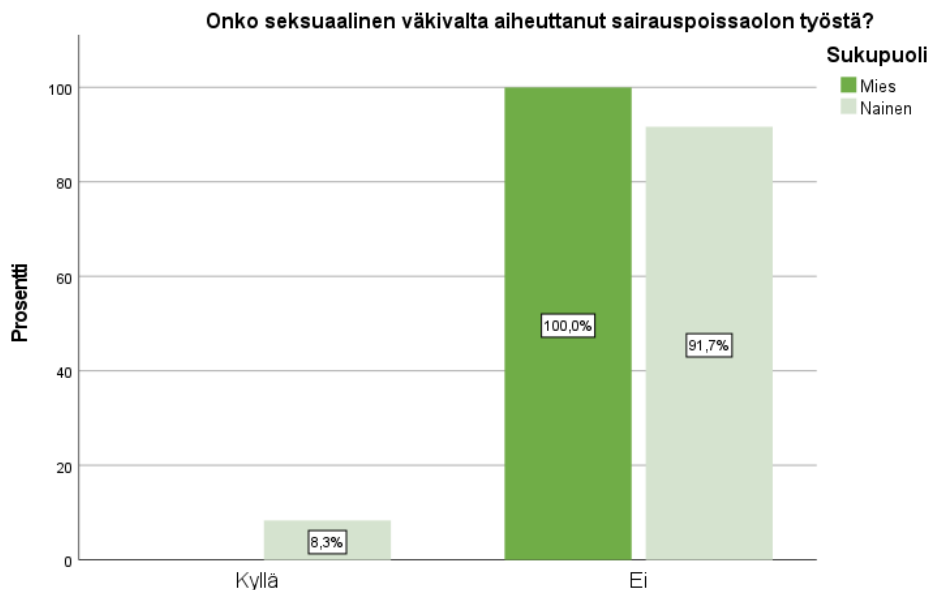
Kuva 76. Seksuaaliseen häirintään useimmiten liittyvä vuorokauden aika sukupuolittain jaettuna (%). Vastausvaihtoehto ”Aamu, kello 06 - 12” jätetty pois kuvasta vastausmäärän takia.

Kuvassa 77 on esitetty seksuaalisen häirinnän aiheuttamia seurauksia prosentiosuuksina vastausmääristä (percent of cases). Vastaajista 40,4 % (n = 42) oli kokenut sekä ahdistuneisuutta että vihaa seksuaalisen häirinnän takia yhtä paljon. Vastausvaihtoehdossa ”Muu” tuotiin ilmi esimerkiksi turhautumista (n = 3), ärtymystä (n = 5), huvittuneisuutta (n = 4) ja oireettomuutta tai ei minkäänlaisten tuntemuksien kokemista (n = 7). Khiin neliö -testin mukaan naisten ja miesten välillä oli havaittavissa tilastollisesti merkitsevä ero vihan kokemisessa ($df = 1$; $\chi^2(2) = 9,169$; $p = 0,002$), jota naiset olivat kokeneet enemmän kuin miehet. Lisäksi naiset olivat kokeneet selvästi miehiä enemmän ahdistuneisuutta, stressiä ja avuttomuuden tunnetta. Khiin neliö -testillä ei ollut havaittavissa tilastollisesti merkitsevää eroa sukupuolten välillä muissa seksuaalisesta häirinnästä aiheutuneista seurauksista tai sitä ei voinut suorittaa, koska testin käyttöehdot eivät täytyneet. Vastausvaihtoehto ”Burnout” ei saanut yhtään vastausta, joten se jätetty pois kuvasta.

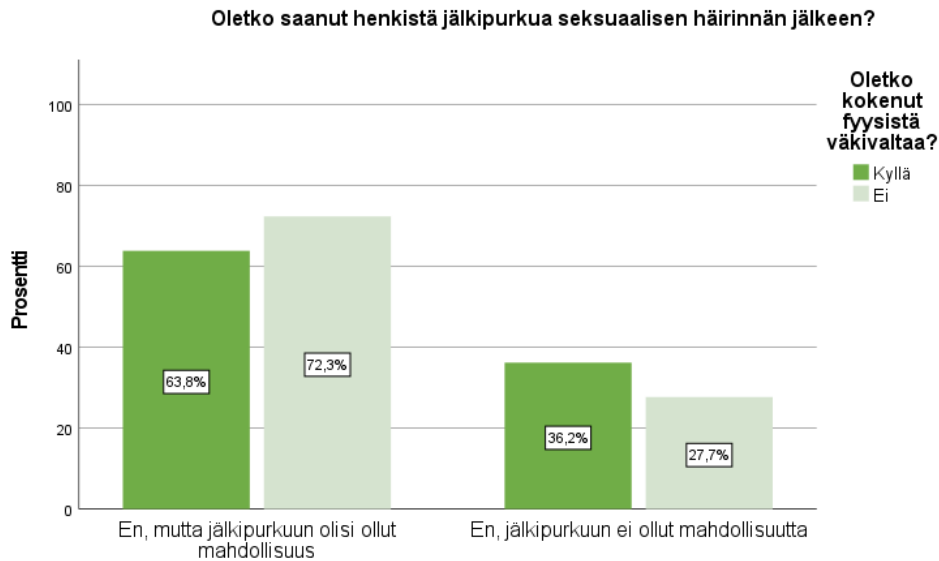
Kuva 77. Seksuaalisesta häirinnästä aiheutuneet seuraukset sukupuolittain jaettuna (%). Vastausvaihtoehto ”Burnout” jätetty kuvasta pois vastausmäärän takia. Mitta-asteikko poikkeuksellisesti 0 - 40 %.

98,6 % (n = 139) seksuaalista häirintää kokeneille vastaajille ei aiheutunut sairauspoissaoloa tapahtuneen takia. Miehillä ei ollut aiheutunut sairauspoissaoloja. Tilastollista eroa ei pystytty havaitsemaan sukupuolten välillä, sillä Khiin neliö -testin käyttöehdot eivät täytyneet näissä vastauksissa, mutta sukupuolten väliset vastausmäärät olivat lähes yhtäläiset (kuva 78).

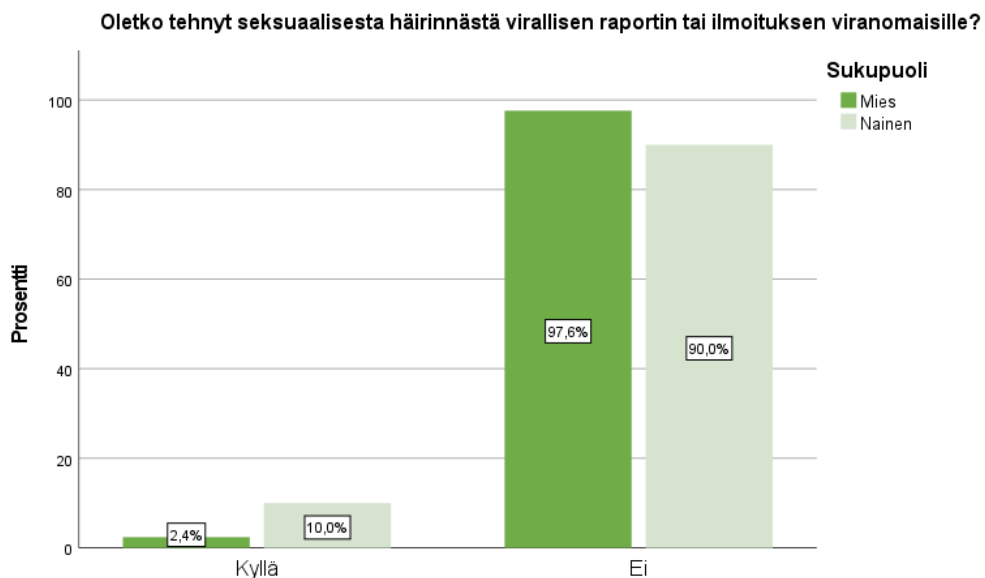
Kuva 78. Seksuaalisen häirinnän aiheuttama sairauspoissaolo sukupuolittain jaettuna (%).

Vastaajista yksikään ei ollut saanut henkistä jälkipurkua seksuaalisen häirinnän jälkeen, mutta siihen olisi ollut mahdollisuus 66,7 %:lla ($n = 94$). Khiin neliö -testin mukaan sukupuolten välillä ei ollut havaittavissa tilastollisesti merkitsevää eroa henkisen jälkipurun saamisessa ($df = 1$; $\chi^2(2) = 0,069$; $p = 0,793$). Kuvassa 79 on esitetty henkisen jälkipurun kokemista seksuaalisen häirinnän jälkeen. Vastausvaihtoehdot ”Kyllä ja jälkipurusta oli apua” ja ”Kyllä, mutta jälkipurusta ei ollut apua” ei saanut yhtään vastausta, joten ne jätetty pois kuvasta.

Kuva 79. Henkinen jälkipurun kokeminen seksuaalisen häirinnän jälkeen sukupuolittain jaettuna (%). Vastausvaihtoehdot ”Kyllä ja jälkipurusta oli apua” ja ”Kyllä, mutta jälkipurusta ei ollut apua” jätetty pois kuvasta vastausmäärien takia.

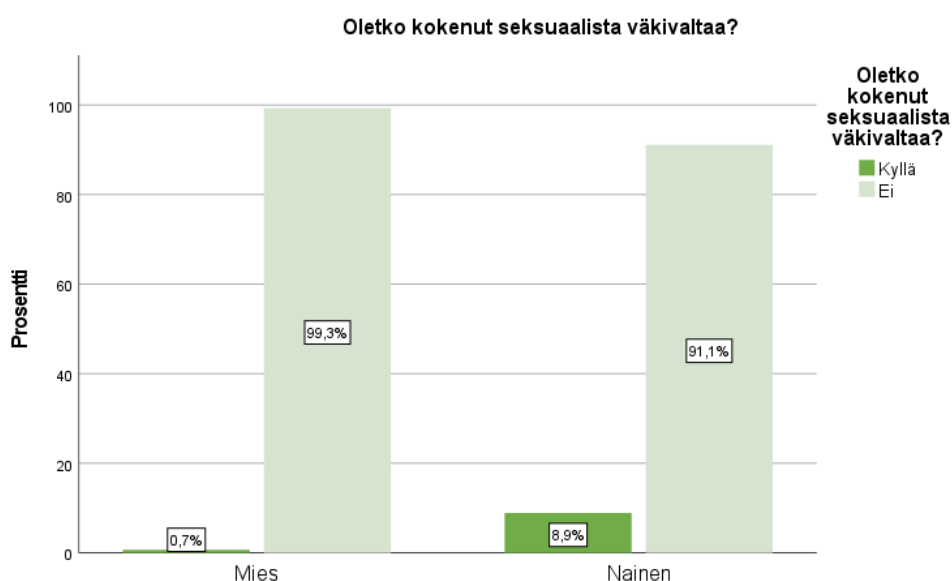
7,7 % (n = 11) vastaajista oli tehnyt virallisen raportin tai ilmoituksen tapahtuneesta. Kuvassa 80 on esitetty sukupuolien tekemää raportointia seksuaalisesta häirinnästä. Tilastollista eroa ei pystytty havaitsemaan sukupuolten välillä, sillä Khiin neliö -testin käyttöehdot eivät täytyneet näissä vastauksissa, mutta sukupuolten väliset vastausmäärät mukailivat toisiaan.

Kuva 80. Seksuaalisesta häirinnästä tehdyt viralliset raportit tai ilmoitukset sukupuolittain jaettuna (%).

6.2.6 Seksuaalinen väkivalta

Vastaajista 4,5 % (n = 13) oli kokenut seksuaalista väkivaltaa, jota ovat esimerkiksi pakotettu seksuaalinen teko, raiskaus tai genitaalialueiden koskettelu sekä edellä mainittujen tekojen yritykset. Khiin neliö -testin mukaan miesten ja naisten välillä oli havaittavissa tilastollisesti erittäin merkitsevä ero seksuaalisen väkivallan (df = 1; $\chi^2(2) = 10,532$; p = 0,001) kokemisessa. Naiset olivat kokeneet seksuaalista väkivaltaa enemmän, kuin miehet. Kuvassa 81 on esitetty miesten ja naisten seksuaalisen väkivallan kokemista.

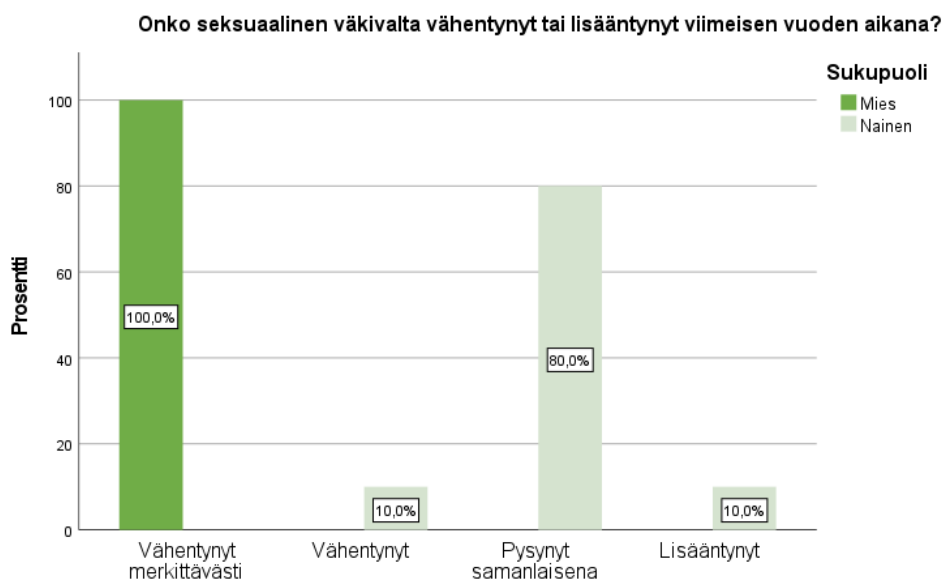

Kuva 81. Seksuaalisen väkivallan kokeminen sukupuolittain jaettuna (%).

Kaikki seksuaalista väkivaltaa kokeneet (100 %, n = 13) kokivat seksuaalista väkivaltaa harvemmin kuin kuukausittain. Tilastollista eroa ei pystytty havaitsemaan sukupuolten välillä seksuaalisen väkivallan kokemisessa, sillä Khiin neliö -testin käyttöehdot eivät täytyneet näissä vastauksissa.

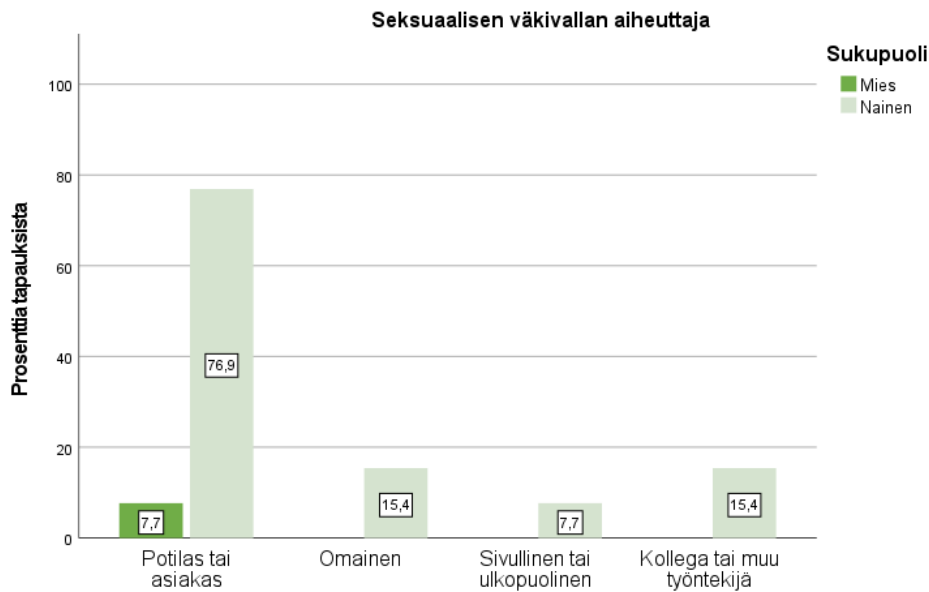
Osa seksuaalista väkivaltaa kokeneista ei vastannut kaikkiin kyselylomakkeen kohtiin, mutta muut vastaajista (n = 11) arvioivat kokeneensa seksuaalista väkivaltaa viimeisen vuoden sisällä 1 - 5 kertaa. Kukaan vastaajista ei ollut kokenut seksuaalista väkivaltaa yli kuusi kertaa viimeisen vuoden sisällä. Tilastollista eroa ei pystytty havaitsemaan sukupuolten välillä seksuaalisen väkivallan kokemisessa, sillä Khiin neliö -testin käyttöehdot eivät täytyneet näissä vastauksissa.

72,7 % (n = 8) koki seksuaalisen väkivallan pysyneen samanlaisena viimeisen vuoden aikana. Muut vastaajat kokivat seksuaalisen väkivallan joko vähentyneen merkittävästi, vähentyneen tai lisääntyneen. Kukaan vastaajista ei kokenut seksuaalisen väkivallan määrän lisääntyneen merkittävästi viimeisen vuoden aikana. Tilastollista eroa ei pystytty havaitsemaan sukupuolten välillä seksuaalisen väkivallan määrän muutoksista, sillä Khiin neliö -testin käyttöehdot eivät täytyneet näissä vastauksissa. Kuvassa 82 on esitetty seksuaalisen väkivallan määrän muutoksia viimeisen vuoden aikana. Vastausvaihtoehto ”Lisääntynyt merkittävästi” ei saanut yhtään vastausta, joten se jätetty pois kuvasta.

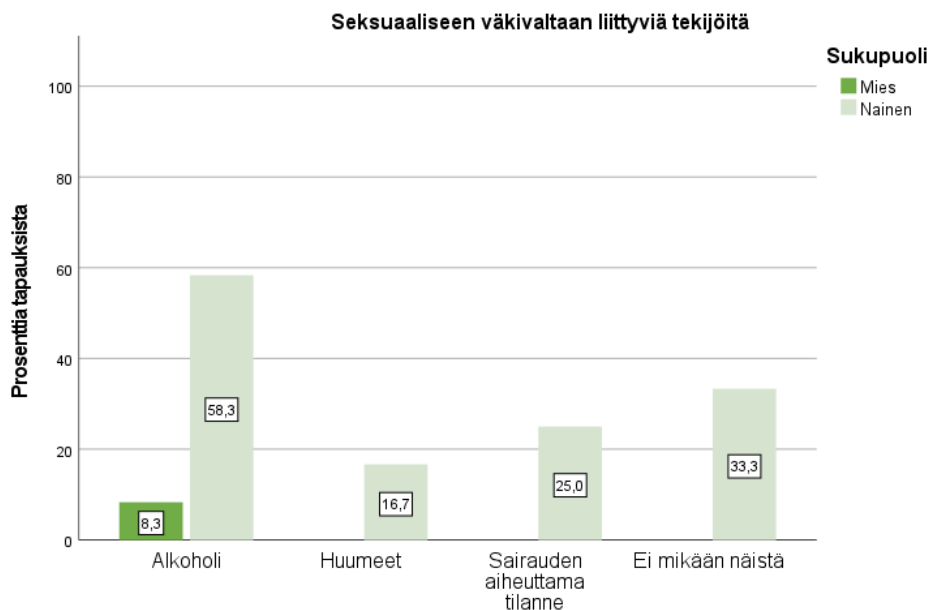
Kuva 82. Seksuaalisen väkivallan määrään muutos viimeisen vuoden aikana sukupuolittain jaettuna (%). Vastausvaihtoehto ”Lisääntynyt merkittävästi” jätetty pois kuvasta vastausmäärän takia.

Useimmat vastaajista (84,6 %, n = 11) olivat kokeneet seksuaalista väkivaltaa potilaan tai asiakkaan aiheuttamana. Tilastollista eroa ei pystytty havaitsemaan sukupuolten välillä seksuaalisen väkivallan aiheuttajissa, sillä Khiin neliö -testin käyttöehdot eivät täytyneet näissä vastauksissa. Kuvassa 83 on esitetty seksuaalisen väkivallan aiheuttajia prosenttiosuuksina vastausmääristä (percent of cases). Vastausvaihtoehdot ”Esimies tai johtoporras” ja ”Muu” ei saanut yhtään vastausta, joten ne jätetty pois kuvasta.

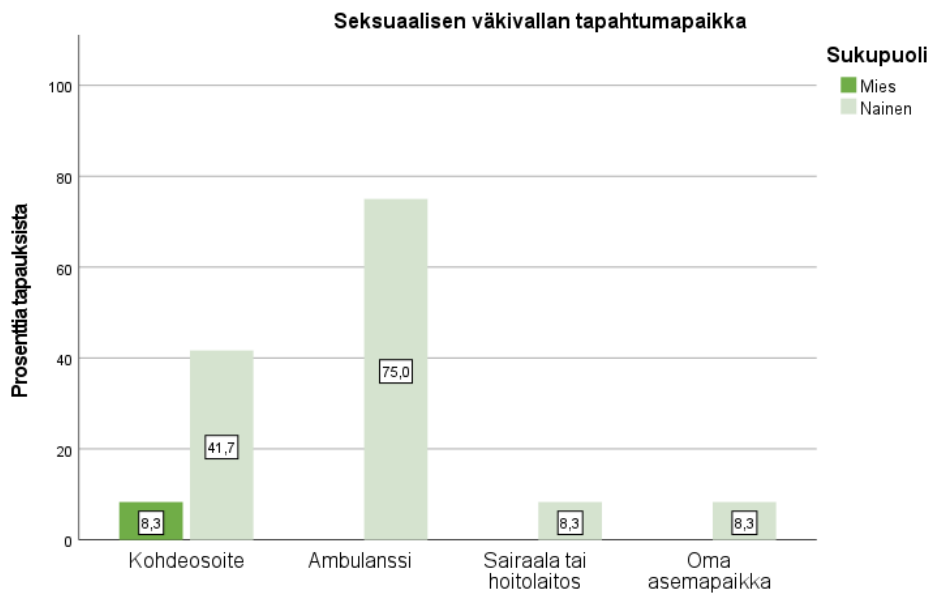
Kuva 83. Seksuaalisen väkivallan aiheuttaja sukupuolittain jaettuna (%). Vastausvaihtoehdot "Esimies tai johtoporras" ja "Muu" jätetty pois kuvasta vastausmäärien takia.

Vastaajista 66,7 % (n = 8) oli kokenut alkoholin liittyneen seksuaalisen väkivallan kokemiseen. Kolmasosa (33,3 %, n = 4) ei ollut kokenut väkivaltaiseen tilanteeseen liittyneen mitään tekijöitä. Tilastollista eroa ei pystytty havaitsemaan sukupuolten välillä seksuaalisen väkivallan tapahtumapaikkojen välillä, sillä Khiin neliö -testin käyttöehdot eivät täyttyneet. Kuvassa 84 on esitetty seksuaaliseen väkivaltaan liittyviä tekijöitä prosentiosuuksina vastausmääristä (percent of cases).

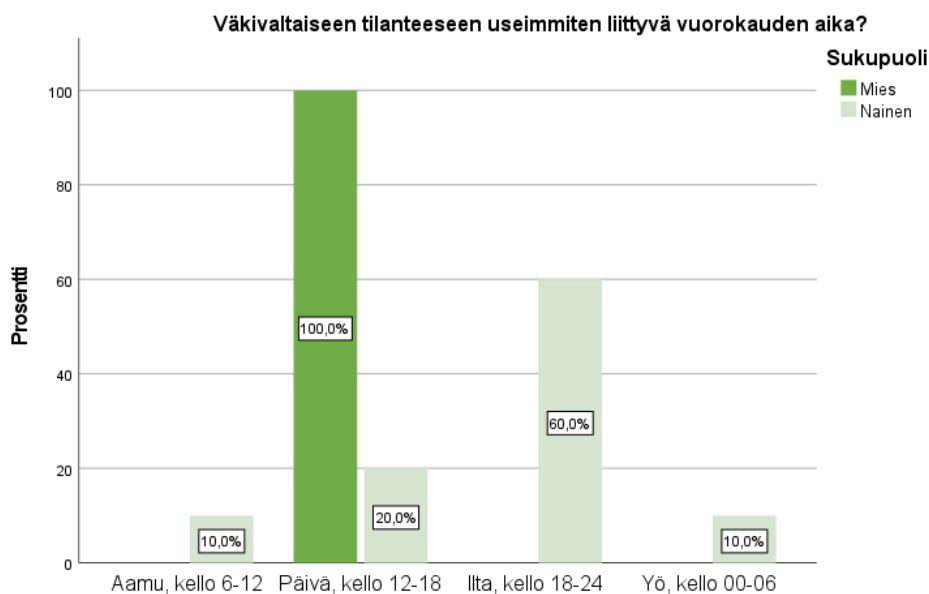
Kuva 84. Seksuaaliseen väkivaltaan liittyvät tekijät sukupuolittain jaettuna (%).

Yleisimmin seksuaalista väkivaltaa koettiin ambulanssissa (75 %, n = 9) ja kohdesoitteessa (50 %, n = 6). Tilastollista eroa ei pystytty havaitsemaan sukupuolten välillä seksuaalisen väkivallan tapahtumapaikkojen välillä, sillä Khiin neliö -testin käyttöehdot eivät täytyneet näissä vastauksissa. Kuvassa 85 on esitetty seksuaalisen väkivallan tapahtumapaikkoja prosenttiosuuksina vastausmääristä (percent of cases). Vastausvaihtoehto ”Muu” ei saanut yhtään vastausta, joten se jätetty pois kuvasta.

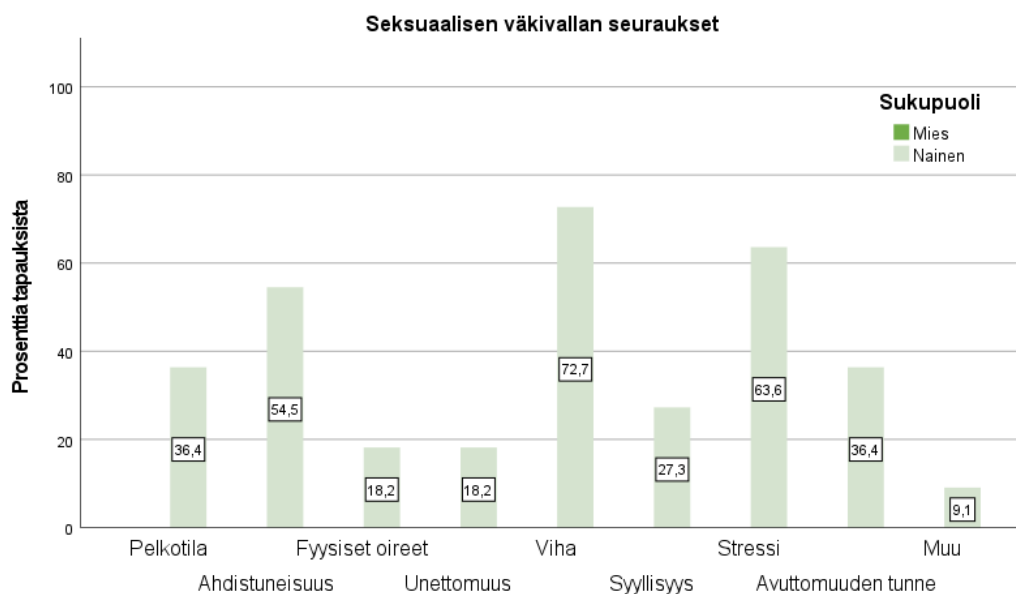
Kuva 85. Seksuaalisen väkivallan tapahtumapaikat sukupuolittain jaettuna (%). Vastausvaihtoehto ”Muu” jätetty pois kuvasta vastausmäärän takia.

Vastaajat kokivat seksuaalista väkivaltaa useimmiten iltaisin kello 18 - 24 (54,5 %, n = 6) ja päivällä klo 12 - 18 (27,3 %, n = 3). Tilastollista eroa ei pystytty havaitsemaan sukupuolten välillä seksuaaliseen väkivaltaan liittyvään vuorokauden aikaan, sillä Khiin neliö -testin käyttöehdot eivät täytyneet näissä vastauksissa. Kuvassa 86 on esitetty seksuaaliseen väkivaltaan liittyviä vuorokauden aikoja.

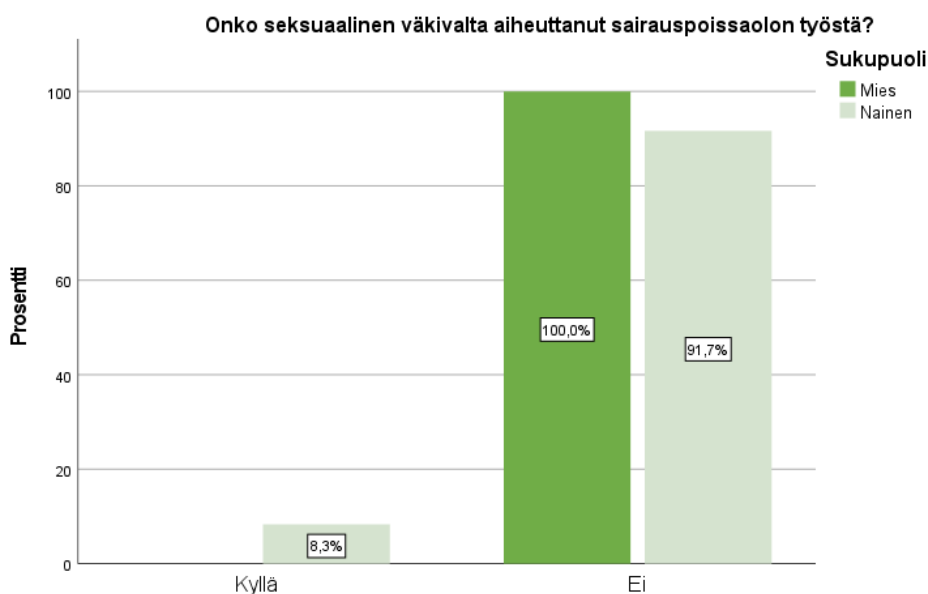
Kuva 86. Seksuaaliseen väkivaltaan useimmiten liittyvä vuorokauden aika sukupuolittain jaettuna (%).

Kuvassa 87 on esitetty seksuaalisen väkivallan aiheuttamia seurauksia prosentiosuuksina vastausmääristä (percent of cases). Useimmat vastaajista olivat kokeneet vihaa (72,7 %, n = 8) ja stressiä (63,6 %, n = 7) seksuaalisen väkivallan takia. Vastausvaihtoehdossa ”Muu” tuotiin ilmi esimerkiksi ärtymystä (n = 1). Tilastollista eroa ei pystytty havaitsemaan sukupuolten välillä seksuaalisen väkivallan aiheuttamista seurauksista, sillä Khiin neliö -testin käyttöehdot eivät täytyneet näissä vastauksissa. Vastausvaihtoehto ”Burnout” ei saanut yhtään vastausta, joten se jätetty pois kuvasta.

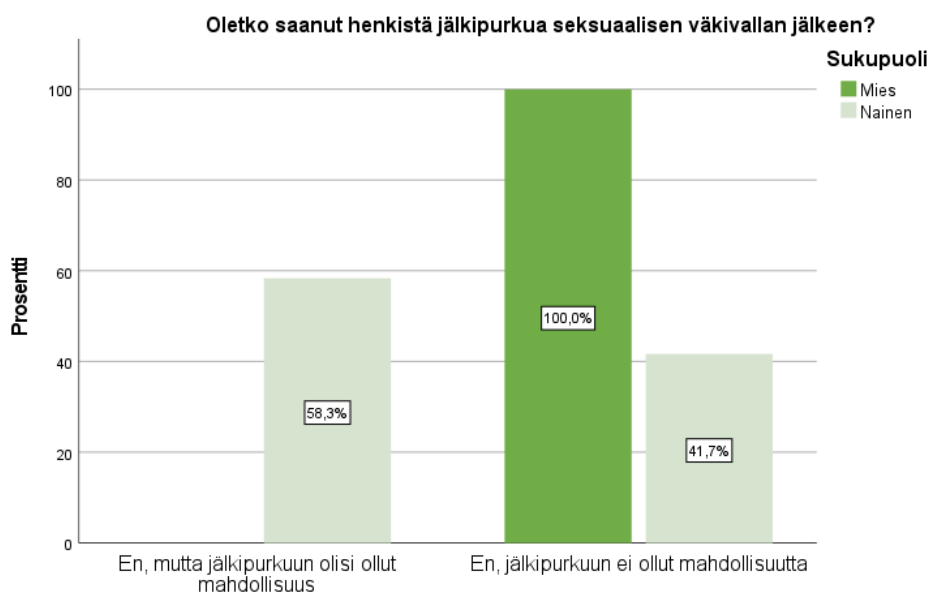
Kuva 87. Seksuaalisesta väkivallasta aiheutuneet seuraukset sukupuolittain jaettuna (%). Vastausvaihtoehto "Burnout" jätetty kuvasta pois vastausmäärän takia.

92,3 %:lle (n = 12) vastaajista ei aiheutunut tarvetta sairauspoissaololle seksuaalisen väkivallan takia. Tilastollista eroa ei pystytty havaitsemaan sukupuolten välillä seksuaalisen väkivallan aiheuttamista sairauspoissaoloista, sillä Khiin neliö -testin käyttöehdot eivät täyttyneet näissä vastauksissa, mutta sukupuolten vastausmäärät olivat yhtäläiset (kuva 88).

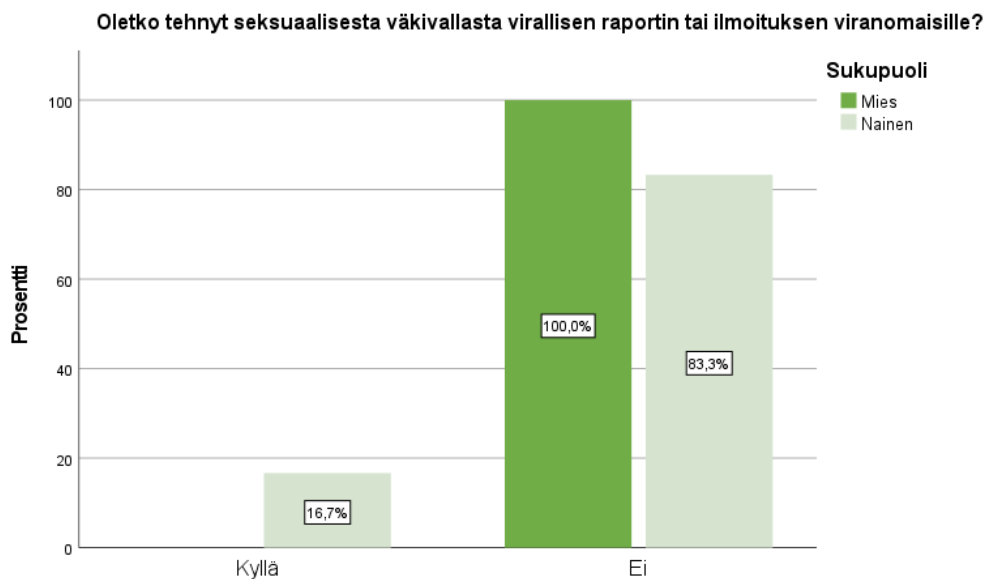
Kuva 88. Seksuaalisesta väkivallasta aiheutuneet sairauspoissaolot sukupuolittain jaettuna (%).

Vastaajista yksikään ei ollut saanut henkistä jälkipurkua seksuaalisen häirinnän jälkeen, mutta siihen olisi ollut mahdollisuus 53,8 %:lla (n = 7). Tilastollista eroa ei pystytty havaitsemaan sukupuolten välillä seksuaalisen väkivallan aiheuttamasta henkisestä jälkipurusta, sillä Khiin neliö -testin käyttöehdot eivät täytyneet näissä vastauksissa, mutta sukupuolten vastausmäärät olivat yhtäläiset (kuva 89). Vastausvaihtoehdot ”Kyllä ja jälkipurusta oli apua” ja ”Kyllä, mutta jälkipurusta ei ollut apua” ei saanut yhtään vastausta, joten ne jätetty pois kuvasta.

Kuva 89. Seksuaalisen väkivallan aiheuttama henkisen jälkipurun kokeminen sukupuolittain jaettuna (%). Vastausvaihtoehdot ”Kyllä ja jälkipurusta oli apua” ja ”Kyllä, mutta jälkipurusta ei ollut apua” jätetty pois kuvasta vastausmäärien takia.

15,4 % (n = 2) vastaajista oli tehnyt virallisen raportin tai ilmoituksen seksuaalisesta väkivallasta. Kuvassa 90 on esitetty sukupuolten tekemää raportointia seksuaalisesta väkivallasta. Tilastollista eroa ei pystytty havaitsemaan sukupuolten välillä seksuaalisesta väkivallasta tehdyistä virallisista raporteista tai ilmoituksista viranomaisille, sillä Khiin neliö -testin käyttöehdot eivät täytyneet näissä vastauksissa, mutta sukupuolten vastausmäärät olivat lähes yhtäläiset.

Kuva 90. Seksuaalisesta väkivallasta tehdyt raportit viranomaisille sukupuolittain jaettuna (%).

7 POHDINTA

Tämän tutkimuksen tarkoituksena oli selvittää Suomen laajuudella ensihoitopalveluiden ja ensihoitajien kokemaa työpaikkaväkivaltaa.

Tutkimuksen päätulokset tutkimuskysymyksittäin ovat seuraavat:

1. työntekijän sukupuolella ei ollut havaittavissa vaikutusta yleisesti työpaikkaväkivallan kokemiseen, mutta työntekijän työkokemuksen kasvaessa ja työympäristön ollessa kaupungissa, oli myös työpaikkaväkivallan kokeminen todennäköisempää.
2. yleisin työpaikkaväkivallan muoto oli verbaalinen väkivalta, jota oli kokenut lähes kaikki tutkimukseen osallistuneet ja työpaikkaväkivaltaa koettiin yleensä harvemmin kuin kerran kuukaudessa, mutta vuosittain vähintään 1 - 5 kertaa väkivallan muodosta riippumatta.
3. työpaikkaväkivaltaa oli yleisimmin koettu kohdeosoitteessa ja ambulanssissa ja yleisimmin ilta- ja yöaikaan kello 18 - 06 välillä ja työpaikkaväkivaltaa kokeneet ensihoitajat olivat tunteneet stressiä, vihaa, ahdistuneisuutta ja pelkotiiloja erilaisten väkivaltaisten tilanteiden jälkeen. Lisäksi väkivaltaisten tilanteiden jälkipurku oli ollut vähäistä.

Tutkimuksessa selvitettiin työntekijälähtöisiä taustamuuttujia, joita olivat sukupuoli, ikä, työkokemus, työskentelyalue erityisvastuualueen tarkkuudella, työympäristön pääasiallinen sijainti ja toimenkuva, ja näiden vaikutusta työpaikkaväkivallan kokemiseen. Aiempien tutkimusten perusteella ei olla

päästy konsensukseen siitä, ketkä eniten kokevat työpaikkaväkivaltaa ensihoidossa. Jatkossa tulisikin selvittää, mikä työntekijäryhmä on suurimmassa riskissä työpaikkaväkivallan kokemiselle (Ks. Maguire 2017). Kuten tutkimuksen tuloksista oli havaittavissa, oli työpaikkaväkivallan kokeminen sitä todennäköisempää, mitä pidempi työkokemus ja kokeneempi työntekijä oli kyseessä. Työpaikkaväkivaltaa vähiten olivat kokeneet kokemattomimmat työntekijät, mutta heistäkin lähes neljä viidestä oli joutunut kokemaan väkivaltaisia tilanteita. Tämä kertoo väkivallan yleisyydestä ensihoitoalalla ja yleensäkin terveydenhuoltoalalla.

Kirjallisuuskatsaukseen valikoituneissa tutkimusartikkeleissa ei juurikaan kiinnitetty huomiota työntekijän työympäristöön, tai tutkimusasetelma rajasi tutkimukseen osallistuneiden työympäristön tietylle maantieteelliselle alueelle, jolloin eroa maaseutumaisen tai kaupunkimaisen työympäristön välillä ei pystytty selvittämään tai sitä ei ollut arvioitu. Tässä tutkimuksessa havaittiin ero työympäristöjen välillä, sillä kaupungissa työskentelevät henkilöt olivat kokeneet enemmän väkivaltaa. Tämä ero kaupunkialueilla voi johtua suuremmasta väestön määrästä ja näin ollen suuremmasta työtehtävien määrästä verrattuna maaseutumaiseen työympäristöön. Kaupungeissa on useimmiten myös sellaisia asuinalueita, joissa on häiriökäyttäytymistä sekä päihdeongelmien kanssa eläviä ihmisiä, jotka ovat riskitekijä väkivallan kokemiseen. On myös mahdollista, että kohdattujen potilaiden määrän tai toimipisteen henkilöstön määrän lisääntyessä suuremmaksi myös riski työpaikkaväkivallan kokemiselle kollegan toimesta kasvaa. Näistä aiheista tarvitaan kuitenkin lisää tutkimusta.

Esitestauksessa työympäristön pääasiallisen sijainnin oli arvioitu olevan epäolennainen kysymys. Tällä voi olla vaikutusta kyselylomakkeen rakentumiselle myös kansainvälisissä tutkimuksissa, mikäli myöskään niissä työympäristöjen välistä eroa ei ole nähty mielekkäänä arvioida ja tutkia. Jokaisen maan ensihoitojärjestelmä poikkeaa toisistaan jo maan sisällä, joten selvää vertailua eri ensihoitojärjestelmien välillä ei voi helposti tehdä.

Yleisin työpaikkaväkivallan muoto eri puolilla maailmaa tehtyjen tutkimusten mukaan oli verbaalinen väkivalta ja toiseksi eniten oli koettu fyysistä väkivaltaa. Yleisimmin työpaikkaväkivallan aiheuttajana olivat potilas, potilaan

omainen, sivullinen tai kollega. (Bigam ym. 2014; Maguire ym. 2017; Coskun Kenk 2018; Hosseinikia ym. 2018; Lindquist ym. 2019; Van Reemst ym. 2019; Wang ym. 2019.) Tämän tutkimuksen tulokset noudattivat aiempia tutkimuksia yleisimmistä väkivallan muodoista ja aiheuttajista.

Yleisimmin koettiin verbaalista väkivaltaa, jota oli kokenut lähes kaikki vastaajat. Alkoholin oli havaittu liittyvän lisääntyneisiin väkivallan kokemuksiin myös aiemmissa tutkimuksissa (Coomber ym. 2019). Varsinkin alkoholi saattaa aiheuttaa arviointikyvyn laskua ja kontrollikyvyn heikkenemistä (Päihdelinkki s.a.), joka voi esiintyä huuteluna ja uhkaavana kielellisenä käytöksenä auttajiä kohtaan. Alkoholi on yleisesti saatavilla oleva aine, joka voi aiheuttaa lisääntyntä epätoivottavaa käyttäytymistä esimerkiksi hoitotilanteissa, joissa mennään tekemään tutkimuksia potilaan lähelle tai tämän henkilökohtaiseksi kokemalleen alueelle.

Vastaajista naiset olivat kokeneet tilastollisesti merkitsevästi enemmän sekä seksuaalista häirintää että seksuaalista väkivaltaa. Myös kansainvälisissä tutkimuksissa oli havaittu naisten kokevan kyseisiä väkivallan muotoja miehiä enemmän (Bigam ym. 2014). Kuten aiemmin oli jo todettu, päihteillä ja varsinkin alkoholilla on osuutta väkivaltaisten tilanteiden kokemiseen riippumatta väkivallan muodosta. Päihtyneen potilaan lähellä työskentely tai tapahtuva hoitotilanne voi aiheuttaa epätoivottavaa seksuaalisen häirinnän ja väkivallan kokemista. Seksuaalisen häirinnän yhteydessä valtaosa vastaajista oli kokenut alkoholin olleen osallisena häirinnän kokemiseen, mutta kuitenkin seksuaalista väkivaltaa kokeneista kolmasosalla vastaajista tilanteeseen ei liittynyt mitään ylimääräistä tekoon liittyvää muuttujaa, kuten päihteitä tai sairauden aiheuttamaa tilaa. Sekä seksuaalisesta häirinnästä että seksuaalisesta väkivallasta oli tehty hyvin vähän ilmoituksia tai raportteja viranomaisille asian jatkoselvittämiseksi, vaikka kummatkin ovat lakiperusteisesti rangaistavia tekoja.

Aiemman tutkimustiedon mukaan väkivaltaisista tapahtumista jäi raportoimatta jopa 90 % (Hosseinikia ym. 2018; Coomber 2019), joita tämänkin tutkimuksen tulos mukailee. Raportoinnin vähäisyyteen voi vaikuttaa myös se, että usein selkeät ohjeet väkivallatilanteiden raportoinnista puuttuvat, kuten myös kansainvälisissä tutkimuksissa oli todettu (Maguire ym. 2018). Raportoinnin

vähäisyyden takia soveltuvia toimintamalleja oli hankala luoda (Maguire ym. 2018) ja siksi täyttä selvyyttä väkivaltaisten kokemusten todellisesta määrästä ei ollut saatavissa. Mahdolliset oikeustoimenpiteet ovat usein raskaita ja kestoaltaan pitkiä, ja ne voivat vähentää työntekijöiden mielenkiintoa tehdä raportteja tai rikosilmoituksia väkivallan kokemisesta, mikäli kokemusta pidetään lievänä tai sitä ei ole osattu tulkita oikein väkivallaksi ja rangaistavaksi teoksi. Suuri tekijä raportoinnin vähäisyyteen voivat olla myös hankalat tai kankeat raportointijärjestelmät, jotka eivät kannusta työntekijää ilmoittamaan tapahtuneesta. Yleensä väkivallan myös ajatellaan olevan osa työtä, joka vain on ”pakollinen haitta” ja kestettävä.

Tuloksista ilmeni, että jokaisen työpaikkaväkivallan muodon määrä oli pääsääntöisesti pysynyt samanlaisena, mutta seuraavaksi yleisimmin oli ilmaistu lievää vähentymistä seksuaalinen häirinnän kokemisessa, kun taas verbaalisen väkivallan, omaisuuden vahingoittamisen tai varastamisen ja uhkailun kokemiseen oli koettu lisääntyneen viimeisen vuoden aikana. Tutkimuksen tulokset eivät kuitenkaan selvästi vastaa kysymykseen, miksi työpaikkaväkivallan määrän kokemisessa ei juurikaan ole tapahtunut muutosta viimeisen vuoden ajalla tai paljonko väkivaltaa oikeastaan tapahtuu, sillä kyselylomakkeeseen olisi pitänyt tehdä tarkennusta tai lisätä vaihtoehto ”en ole kokenut viimeisen vuoden aikana”, kun alhaisin määrä oli arvioitu ”1 – 5 kertaa”. Asiaa tulisikin selvittää tarkemmalla mittarilla, jotta väkivallan määrästä olisi tarkka käsitys. Tämän tutkimuksen perusteella määrän arvio on suuntaa-antava.

Aiempien tutkimusten perusteella eniten väkivaltaisia tilanteita raportoitiin ilta- ja yövuoroissa (Furin ym. 2015; Wang ym. 2019). Tutkimuksen tulokset noudattavat aiempia tutkimuksia. Yleisimmin väkivallantekoja tapahtui kohdeosoitteessa ja ambulanssissa, mikä osoittaa, että yleisimmin työpaikkaväkivaltaa tapahtuu juuri siellä, missä potilas kohdataan ensimmäisen kerran tai hoidetaan ja missä vallitsevaa tilannetta ei ole vielä arvioitu ja riskejä kartoitettu. Kohdeosoitteessa tapahtuvia väkivallan tekoja pystytään estämään varautumisella ja sijoittamalla tilanteeseen oikein jättämällä mahdollinen pakoreitti hoitotiimille vapaaksi. Sama pätee myös ambulanssissa työskentelyyn, jossa varautumista väkivallan tekoihin pystytään ehkäisemään esimerkiksi tekemällä vapaaehtoinen tarkastus

potilaalle sekä sijoittamalla potilas suoraan paareille turvavöihin tutkimusten ajaksi. Ennakoimisen väkivaltaisiin on nähty olevan oleellinen osa työpaikkaväkivallan ehkäisemisessä (Drew ym. 2018; Coskun Cenk ym. 2019; Wang ym. 2019).

Aiemmissä tutkimuksissa väkivallan kokemisella oli havaittu olevan selvä yhteys psyykkisiin haittoihin ja oireiluun (Ks. Gómez-Gutiérrez ym. 2016), joita myös tutkimuksen tulosten mukaan oli koettu. Tutkimukseen osallistujat ilmaisivat kokevansa eniten stressiä ja vihaa sekä ahdistuneisuutta ja pelkotiloja eri väkivaltaisten tilanteiden jälkeen. Tilanteiden jälkipurku oli vähäistä, mutta huomattava osa vastaajista ilmaisi jälkipurun olevan mahdollista. Jälkipurun tulisikin olla automaatio ennalta määritettyjen tilanteiden ja tapahtumien jälkeen, sillä aiempien tutkimusten mukaan ensihoitajat eivät ole aina osanneet tuoda esille tarvetta jälkipurkuun tai toivoa sitä. Oikea-aikaisen avun saamisen oli todettu tärkeäksi. (Gómez-Gutiérrez ym. 2016.) Avun saamisella voidaan vähentää jälkioireilua myöhemmin työuran varrella ja parantaa potilaiden saamaa hoitoa, sillä joutuessaan uudestaan vastaavanlaiseen väkivaltaiseen tilanteeseen hoitaja voi peilata aiempiin kokemuksiinsa, jolloin potilaan hoidon laatu voi heikentyä (Furin ym. 2015; Wang ym. 2019). Jälkipuinnin yleistymisen soisi kuitenkin olevan nopeampaa ja useammin käytettyä, matalalla kynnyksellä käynnistettyä toimintaa.

8 LUOTETTAVUUS JA EETTISYYYS

8.1 Luotettavuus

Tutkimukseen osallistui 314 vastaajaa eri puolilta Suomea. Kysely välitettiin arviolta 2 100:lle henkilölle yhteyshenkilöiden kautta. Suuri vastausprosentti on yksi tutkimuksen luotettavuustekijöistä (Heikkilä 2014), tässä tutkimuksessa se oli arviolta noin 15. Vastaajajoukko oli kuitenkin arviolta hyvin homogeeninen otos suomalaisessa ensihoidossa toimivista henkilöistä, eikä vastaajajoukossa ollut havaittavissa poikkeavuutta tai vastauksien vinoumaa aineiston tilastollisessa tarkastelussa. Tutkimuksen tuloksien yleistettävyyteen vaikuttaa vastaajajoukon laajuus sekä tutkittavien ymmärrys tutkittavaa asiaa kohtaan (Vilka 2007). Tässä tutkimuksessa voidaan arvioida, että yli 300 vastaajaa on riittävän suuri määrä ensihoitajia, ja siten

tutkimuksen tulokset antavat luotettavan kuvan ensihoitajien kohtaamasta työpaikkaväkivallasta Suomessa. Tämän tutkimuksen tulokset ovat samansuuntaiset, kuin aiemmat kansainväliset tutkimukset, mikä tukee tätä johtopäätöstä. Lisäksi vastaajien määrä taustamuuttujienkin mukaan jaoteltuna oli lähes jokaisessa kysymyksessä riittävä tilastollisten testien suorittamista varten. Tutkimustulosten luotettavuutta pystyisi vielä parantamaan entisestään lisäämällä vastaajien määrää, sillä on mahdollista, että työpaikkaväkivaltaa kohdanneet henkilöt vastaavat todennäköisemmin väkivaltaa koskeviin kyselyihin ja tutkimuksiin kuin väkivaltaa kokemattomat henkilöt (Ks. Maguire ym. 2017). Tämä seikka voi mahdollistaa tilastollisen vääristymän muodostumista tutkimuksen tuloksiin. Tämä tutkimus voitaisiin toistaa, ja voidaan olettaa, että toistamalla tulokset olisivat samankaltaiset tutkijasta tai tutkimusajasta riippumatta, eli tutkimus olisi reliabeli. Lisäksi tutkimuksessa esitetyt kysymykset antoivat vastauksen tutkimuskysymyksiin, eli tutkimus on ollut validi tutkimaan sitä, mitä on kysytty. (Vilkkä 2007.)

Kyselylomakkeen esitestauksen yhteydessä esitestaajat kokivat lähes kaikki vastaajan taustakysymyksiä koskevat kysymykset olevan epäolennaisia tutkimuksen kannalta, joita ei tarvitsisi kysyä lopullisessa tutkimuksessa. Taustakysymyksiä kuitenkin arvioitiin olevan riittävän tarpeellisia vastaajien välisten mahdollisten eroavaisuuksien havainnoimiseksi, joten ne päätettiin jättää tutkimukseen mukaan, vaikkeivat ne esitestauksessa saaneetkaan riittävää arvioita hyödyllisyydestä Scallyn (2015) kriteeristön mukaisesti arvioituna. Esitestauksen yhteydessä myös muita kysymyksiä arvioitiin epäolennaisiksi (taulukko 1), mutta ne päätettiin jättää tutkimukseen mukaan, sillä ne joko perustuivat aiempaan tutkimustietoon tai kyseisten kysymyksiä kautta oli mahdollista saada vastaus tutkimuskysymyksiin.

Kysely toteutettiin kaikilla tutkimukseen osallistuneilla alueilla samoin ohjein lukuun ottamatta yhtä organisaatiota, joka liittyi aineistonkeruuseen mukaan tutkimuslupaprosessin hyväksymisen takia viikko kyselyn vastausajan alkamisen jälkeen. Vastausmäärissä oli havaittavissa pieni lisääntyminen muistutusviestin jälkeen, joka lähetettiin muille, paitsi myöhemmin vastausajan aloittaneelle organisaatiolle viikkoa ennen kyselyn sulkeutumista. Tällä lyhemmällä vastausajalla voi olla lievää laskevaa vaikutusta vastausmääriin.

8.2 Eettisyys

Tässä tutkimuksessa noudatettiin tiedeyhteisön tunnustamaa toimintatapaa eli rehellisyyttä, yleistä huolellisuutta ja tarkkuutta tutkimustyössä, tulosten tallentamisessa ja esittämisessä sekä tutkimusten ja niiden tulosten arvioinnissa. Tutkimus suunniteltiin ja toteutettiin, sekä kaikki kerätty säilytettiin ja tallennettiin, tieteelliselle tiedolle asetettujen vaatimusten mukaisesti. (Tutkimuseettinen neuvottelukunta 2012.)

Tutkimuseettisen neuvottelukunnan (2012) mukaisesti tutkimukseen osallistuminen tai osallistumatta jättäminen oli täysin vapaaehtoista, ja tämä suostumus tallennettiin kyselylomakkeelle vastauksen aloittamisen yhteydessä. Tässä tutkimuksessa ei kysytty tai kerätty henkilötietoja eli ei luotu henkilörekisteriä, jolloin kaikkiin vastauksiin sisältyi automaattisesti anonymiteetti. Vastauksia ei näin ollen pystytty yhdistämään yksittäiseen vastaajaan. Tutkimukseen osallistuminen oli mahdollista keskeyttää missä tahansa tutkimuksen vaihetta ilman erityistä syytä tai ilman seuraamuksia tutkimukseen osallistujalle. Mikäli osallistuja keskeytti tutkimuksen, siihen mennessä mahdollisesti annetut vastaukset hyödynnettiin tulosten tulkitsemisessä.

Kyselylomakkeella kartoitettiin vastaajan yleisiä ominaisuuksia, kuten työkokemusta ja ikää taustamuuttujien selvittämiseksi. Tutkimuslomakkeiden vastaukset säilytettiin erillisellä verkkolevyllä, ja ne olivat salasanasuojattuja. Kyselylomakkeiden vastaukset tullaan hävittämään asiallisella tavalla tutkimuksen tulosten julkistamisen jälkeen. Tutkimusta varten haettiin tarvittavat tutkimusluvut sairaanhoitopiireiltä sekä pelastuslaitoksilta. Kyselyn alussa ja saatekirjeessä vielä korostettiin ja muistutettiin vastaajia, että kyselylomakkeen täyttämisen ja vastaamisen pystyi lopettamaan ja keskeyttämään missä tahansa kohtaa kyselyä ilman seuraamuksia.

Tutkimuseettisen neuvottelukunnan hyvän tieteellisen käytännön mukaan (Tutkimuseettinen neuvottelukunta 2019) tutkimukselle pyydettiin lausunto eettiselle ennakkoarvioinnille Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun eettisen toimikunnan toimesta. Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun eettinen lautakunta käsitteli tutkimuksen lausuntopyyntöä 13.11.2020 ja kahden

täydennyksen jälkeen antoi puoltavan arvion tutkimuksen tekemiselle 20.11.2020. Tutkimuksessa kysyttiin ja käsiteltiin kokemuksia väkivaltaisista tapahtumista, jotka olisivat voineet aiheuttaa tutkimukseen osallistuville tai tämän läheisille normaalin arkielämän rajat ylittäviä henkisiä haittoja. Väkivaltaiset kokemukset työpaikalla ja yleensäkin voivat aiheuttaa psyykkistä, normaalin arkielämän rajat ylittävää haittaa. Väkivaltaisten tapahtumien läpikäyminen voi pahimmillaan aiheuttaa vastaajalle oireilua traumaattisen tapahtuman uudelleen läpikäymisestä. Tutkimuksen aikana ja kyselylomakkeella painotettiin tutkimukseen osallistumisen vapaaehtoisuutta ja vapautta lopettaa osallistuminen missä tahansa tutkimuksen vaiheessa. Kyselyyn vastaajia informoitiin, että kyselyn tuloksia käytetään opinnäytetyön kirjallisessa raportissa sekä opinnäytetyön tuloksien pohjalta kirjoitetussa artikkelissa ensihoitoalan julkaisuissa.

9 JOHTOPÄÄTÖKSET JA JATKOTUTKIMUSAIHEET

Työpaikkaväkivalta on yleistä sosiaali- ja terveydenhuoltoalalla sekä maailmalla, että Suomessa ja tämän tutkimuksen mukaan myös suomalaisten ensihoitajien kokemana. Huolestuttava löytö työpaikkaväkivallan kokemisessa on, ettei koettuja väkivaltaisia tilanteita juurikaan raportoida eteenpäin viranomaisille, ja tätä asiaa tulisikin selvittää jatkossa. Ilman raportointeja ei väkivallan kokemisesta ole täysin tarkkoja tietoa, eikä työpaikkaväkivallan viestitä olevan väärin ja sosiaali- ja terveydenhuoltoalalle kuulumaton ilmiö.

Tuloksista on pääteltävissä se, että ensihoitaja kohtaa yleisimmin työpaikkaväkivaltaa ilta- ja yöaikaan alkoholin vaikutuksen alaiselta henkilöltä, joka kohdistaa ensihoitajaan verbaalista tai fyysistä väkivaltaa joko ambulanssissa tai kohdeosoitteessa, jolloin ennakoitua ja varautumista pystytään suuntaamaan oikea-aikaisesti näitä tilanteita kohtaan. Tietysti väkivaltaan varautuminen on haasteellista, koska tilanteet voivat tulla ja usein tulevatkin yllättäen ilman ennakoivia merkkejä. Tutkimuksen tuloksia voi hyödyntää työpaikkaväkivallan ehkäisemiseen tarkoitettujen toimintamallien kehittämiseksi.

Jatkotutkimusaiheiksi nousee tutkimuksen tuloksista useita aiheita, joita ovat esimerkiksi seuraavat:

1. Eri työpaikkaväkivallan muotojen kokemuksia niitä kokeneilta henkilöiltä kvalitatiivisen tutkimuksen keinoin.
2. Tutkimus, miksi koettua väkivaltaa ei raportoida viranomaisille, mitkä tekijät johtavat siihen, että raportointi viranomaisille jää tekemättä ja mitä toimenpiteitä tapahtui mahdollisen raportoinnin jälkeen.
3. Selvitys siitä, minkälaiset väkivallasta aiheutuneet seuraukset aiheuttivat sairauspoissaolon ja oliko tapahtuneella pitkäaikaisia vaikutuksia yksittäiseen ensihoitajaan tai työyhteisöön.
4. Ensihoidossa koetun väkivallan muutoksien seuranta vuoden parin välein tehtävällä kyselytutkimuksella, jolloin pystyttäisiin havainnoimaan koetun väkivallan määrän ja laadun muutoksia.

LÄHTEET

Alkoholi s.a. Päihdelinkki. WWW-dokumentti. Saatavissa:

<https://paihdelinkki.fi/fi/tietopankki/pikatieto/alkoholi> [viitattu 31.3.2021].

Bigham, B., Jensen, J., Tavares, W., Drennan, I., Saleem, H. Dainty, K. & Munro, G. 2015. Paramedic self-reported exposure to violence in the emergency medical services (EMS) workplace: a mixed-methods cross-sectional survey. *Prehospital Emergency Care* 4, 489-494. PDF-dokumentti. Saatavissa: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/24830544> [viitattu 2.1.2020].

Boyle, M., Koritsas, S., Coles, J. & Stanley, J. 2007. A pilot study of workplace violence towards paramedics. *Emergency Medical Journal* 11, 760-763. PDF-dokumentti. Saatavissa: https://www.researchgate.net/publication/5890615_A_pilot_study_of_workplace_violence_toward_paramedics [viitattu 20.11.2020].

Coomber, K., Curtis, A., Vanderberg, B., Miller, P., Heilbronn, C., Matthews, S., Smith, K., Wilson, J., Moayeri, F., Mayshak, R., Lubman, D. & Scott, D. 2019. Aggression and violence at ambulance attendances where alcohol, illicit and/or pharmaceutical drugs were recorded: A 5-year study of ambulance records in Victoria, Australia. *Drug and Alcohol Dependence* 205, 107685. PDF-dokumentti. Saatavissa: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/31704380> [viitattu 7.2.2020].

Coskun Cenk, S. 2018. An analysis of the exposure to violence and burnout levels of ambulance staff. *Turkish Journal of Emergency Medicine* 1, 21-25. PDF-dokumentti. Saatavissa: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/30793061> [viitattu 18.1.2020].

Dadashzadeh, A., Rahmani, A., Hassankhani, H., Boyle, M., Mohammadi, E. & Campbell, S. 2019. Irania pre-hospital emergency care nurses' strategies to manage workplace violence: A descriptive qualitative study. *Journal of Nursing Management* 6, 1190-1199. PDF-dokumentti. Saatavissa: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/31104356> [viitattu 12.2.2020].

Drew, P., Tippett, V. & Devenish, S. 2018. Effectiveness of mitigation interventions on occupational violence against emergency medical service workers: a mixed methods systematic review protocol. *JBIC Database of Systematic Reviews and Implementation Reports* 5, 1081-1086. PDF-dokumentti. Saatavissa: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/29762299> [viitattu 29.1.2020].

Furin, M., Eliseo, L., Langlois, B., Fernandez, W., Mitchell, P. & Dyer, K. 2015. Self-reported provider safety in an urban emergency medical system. *Western Journal of Emergency Medicine* 3, 459-464. PDF-dokumentti. Saatavissa: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/25987930> [viitattu 12.2.2020].

Gilbert, G. & Prion, S. 2016. Making Sense of Methods and Measurement: Lawshe's Content Validity Index. *Clinical Simulation in Nursing* 12, 530-531. PDF-dokumentti. Saatavissa:

https://www.researchgate.net/publication/308761291_Making_Sense_of_Methods_and_Measurement_Lawshe's_Content_Validity_Index [viitattu 9.4.2021].

Gómez-Gutiérrez, M., Bernando-de-Quirós, M., Piccini, A. & Cerdeira, J. 2016. Posttraumatic Stress Symptomatology in Pre-Hospital Emergency Care Professionals Assaulted by Patients and/or Relatives: Importance of Severity and Experience of the Aggression. *Journal of Interpersonal Violence* 2, 339-354. PDF-dokumentti. Saatavissa: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/25381283> [3.2.2020].

Heikkilä, T. 2014. Tilastollinen tutkimus. Helsinki: Edita 2014.

Hosseiniakia, S., Zarei, S., Najafi Kalyani, M. & Tahamtan, S. 2018. A Cross-Sectional Multicenter Study of Workplace Violence against Prehospital Emergency Medical Technicians. *Emergency Medical International* 2018, 7835676. PDF-dokumentti. Saatavissa: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/29850252> [viitattu 17.2.2020].

Jylhä, P. & Vuorilehto, M. 2018. Psykiatrinen potilas. Teoksessa Kuisma, M., Holmström, P., Nurmi, J., Porthan, K. & Taskinen, T. *Ensihoito*. Helsinki: Sanoma Pro Oy, 688 – 693.

Kankkunen, P. & Vehviläinen-Julkunen, K. 2013. Tutkimus hoitotieteessä. 3. painos. Helsinki: Sanoma Pro Oy.

Krug, E., Dahlberg, L., Mercy, J., Zwi, A. & Lozano R. 2002. World Report on Violence and Health. PDF-dokumentti. Saatavissa: https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/42495/9241545615_eng.pdf;jsessionid=B6CB9695C7396F91760195B9D3DC19ED?sequence=1 [viitattu 1.12.2019].

Kuntaliitto. 2020. Erikoissairaanhoido. Päivitetty 2.12.2020. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.kuntaliitto.fi/sosiaali-ja-terveysasiat/terveydenhuolto/erikoissairaanhoido> [viitattu 2.12.2020].

Lindquist, B., Koval, K., Mahadevan, A., Gennosa, C., Leggio, W., Niknam, K., Rao, G., Newberry, J. & Strehlow, M. 2019. Workplace violence among prehospital care providers in India: a cross-sectional study. *BMJ Open* 11, 033404. PDF-dokumentti. Saatavissa: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/31772106> [viitattu 14.1.2020].

Maguire, B. 2018. Violence against ambulance personnel: a retrospective cohort study of national data from Safe Work Australia. *Public Health Research & Practice* 1, 28011805. PDF-dokumentti. Saatavissa: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/29582039> [viitattu 3.2.2020].

Maguire, B., O'Meara, P., O'Neill, B. & Brightwell, R. 2017. Violence against emergency medical services personnel: A systematic review of the literature. *American Journal of Industrial Medicine* 2, 167-180. PDF-dokumentti. Saatavissa: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/29178541> [viitattu 29.1.2020].

Maguire, B., O'Neill, B., O'Mear, P., Browne, M. & Dealy, M. 2018. Preventing EMS workplace violence: A mixed-methods analysis of insights from assaulted medics. *International Journal of the Care of the Injured* 7, 1258-1265. PDF-dokumentti. Saatavissa: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/29861309> [viitattu 31.1.2020].

Murray, R., Davis, A., Shepler, L., Moore-Merrell, L., Troup, W., Allen, J. & Taylor, J. 2019. A Systematic Review of Workplace Violence Against Emergency Medical Services Responders. *NEW SOLUTIONS: A Journal of Environmental and Occupational Health Policy* 4, 487-503. PDF-dokumentti. Saatavissa: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/31841060> [viitattu 11.2.2020].

Pourshaikhian, M., Abolghasem Gorji, H., Aryankhesal, A., Khorasani-Zavareh, D. & Barati, A. 2016. A Systematic Literature Review: Workplace Violence Against Emergency Medical Services Personnel. *Archives of Trauma Research* 1, 28734. PDF-dokumentti. Saatavissa: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/27169096> [viitattu 9.2.2020].

Rikoslaki 19.12.1889/39.

Scally, A. 2015. Critical Values for Lawshe's Content Validity Ratio. *Measurement and Evaluation in Counseling and Development* 1, 79-86. PDF-dokumentti. Saatavissa: https://www.researchgate.net/profile/Andrew_Scally/publication/275556443_Critical_Values_for_Lawshe's_Content_Validity_Ratio/links/561905a508ae78721f9cfc39/Critical-Values-for-Lawshes-Content-Validity-Ratio.pdf [viitattu 20.10.2020].

Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskuksen asetus ensihoitopalvelusta 585/2017
Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskuksen raportteja ja muistioita 2014:17. 2014.
Väkivallan uhka työelämässä. PDF-dokumentti.
Saatavissa: https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/74694/RAP2014_17_vakivallan_uhka.pdf [viitattu 26.2.2020].

Taylor, J., Barnes, B., Davis, A., Wright, J., Widman, S. & LeVasseur, M. 2016. Expecting the unexpected; A mixed methods study of violence to EMS responders in an urban fire department. *American Journal of Industrial Medicine* 2, 150-163. PDF-dokumentti. Saatavissa: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/26725756> [viitattu 1.2.2020].

Terveystieteiden tutkimuskeskuksen asetus 30.12.2010/1326.

Tietoarkisto. 2021. Kvantitatiivisen tutkimuksen verkkokäsikirja. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.fsd.tuni.fi/fi/palvelut/menetelmaopetus/kvanti/> [viitattu 9.4.2021].

Tutkimuseettinen neuvottelukunta. 2012. Hyvä tieteellinen käytäntö ja sen loukkausepäilyjen käsitteleminen Suomessa. PDF-dokumentti. Saatavissa: https://www.tenk.fi/sites/tenk.fi/files/HTK_ohje_2012.pdf [viitattu 16.4.2020].

Tutkimuseettinen neuvottelukunta. 2019. Ihmiseen kohdistuvan tutkimuksen eettiset periaatteet ja ihmistieteiden eettinen ennakoarviointi Suomessa.

Tutkimuseettisen neuvottelukunnan ohje 2019. PDF-dokumentti. Saatavissa: https://www.tenk.fi/sites/tenk.fi/files/lhmistieteiden_eettisen_ennakkoarvioinnin_ohje_2019.pdf?_ga=2.26173691.756623229.1603181358-1142465447.1602320392 [viitattu 20.10.2020].

Työturvallisuuslaki 23.8.2002/738.

Valli, R. 2015. Johdatus tilastolliseen tutkimukseen. E-kirja. Jyväskylä: PS-kustannus. Saatavissa: <https://kaakkuri.finna.fi> [viitattu 20.11.2020].

Van Reemst, L. & Fischer, T. 2019. Experiencing External Workplace Violence: Difference in indicators Between Three Types of Emergency Responders. *Journal of Interpersonal Violence* 9, 1864-1889. PDF-dokumentti. Saatavissa: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/27413089> [viitattu 14.2.2020].

Vilka, H. 2007. Tutki ja mittaa – Määrällisen tutkimuksen perusteet. PDF-dokumentti. Saatavissa: https://trepo.tuni.fi/bitstream/handle/10024/98723/Tutki-ja-mittaa_2007.pdf [viitattu 2.3.2020].

Wang, P., Fang, P., Wu, C., Hsu, H. & Lin, C. 2019. Workplace Violence in Asian Emergency Medical Services: A Pilot Study. *International Journal of Environmental Research and Public Health* 20, 3936. PDF-dokumentti. Saatavissa: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/31623179> [viitattu 4.2.2020].

Työpaikkaväkivalta ensihoidossa

HYVÄ ENSIHOITOPALVELUSSA TYÖSKENTELEVÄ!

Opiskelen Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu Xamk:ssa ensihoidon kehittämisen ja johtamisen ylempää ammattikorkeakoulututkintoa. Teen tutkimusta työpaikkaväkivallasta ensihoitopalveluissa Suomessa.

Tutkimuksen tarkoituksena on selvittää Suomessa ensihoitopalveluiden ja ensihoitajien kokemaa työpaikkaväkivaltaa. Tavoitteena on saada valtakunnallinen selvyys työpaikkaväkivallan määrästä, laadusta ja vaikutuksista ensihoitopalveluille ja ensihoitajille. Työpaikkaväkivallaksi on tässä tutkimuksessa määritetty asiakkaista, potilaista, omaisista, sivullisista tai kollegoista lähtöisin oleva verbaalinen väkivalta, omaisuuden vahingoittaminen tai varkaus, uhkailu, fyysinen väkivalta, seksuaalinen häirintä ja seksuaalinen väkivalta.

Vastaukset käsitellään luottamuksellisesti ja noudattaen tutkimuseettisen neuvottelukunnan hyviä tieteellisiä sekä eettisiä menetelmiä. Tutkimuksessa ei kerätä henkilötietoja. Tutkimukseen osallistuminen on vapaaehtoista ja osallistumisen voi keskeyttää missä tahansa vaiheessa ilman syytä tai seurauksia. Yksittäistä vastaajaa ei voi tunnistaa tutkimuksen aineistosta tai tuloksista.

Vastaaminen tapahtuu Wepropol-lomakkeella. Vastaamiseen menee aikaa noin 10-20 minuuttia. Tutkimustulokset julkaistaan opinnäytetyönä sekä lehtiartikkelina alan julkaisuissa. Vastaukset poistetaan lehtiartikkelin julkaisun yhteydessä, kuitenkin viimeistään 5/2022.

Tarvittaessa lisätietoja tutkimuksesta antaa tutkimuksen tekijä. Tutkimuksen ohjaa Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun yliopettaja Hilla Nordquist, hilla.nordquist@xamk.fi.

Yhteistyöterveisin,

Toni Jäntti
Ensihoitaja YAMK-opiskelija
btoja001@edu.xamk.fi

Taustatiedot

1. Sukupuoli *

- Mies
- Nainen

2. Ikä vuosina *

- > 25
- 26-35
- 36-45
- 46-55
- 56 ->

3. Työkokemus vuosina *

- 0-2
- 3-5
- 6-10
- 11-15
- 16-20
- 21 ->

4. Erityisvastuualue (ERVA-alue), jossa työskentelet *

- HYKS
- KYS
- OYS
- TAYS
- TYKS

5. Työympäristön pääasiallinen sijainti *

- Kaupunki
- Maaseutu tai haja-asutusalue

6. Toimenkuva *

- Ensihoitaja, perustaso
- Ensihoitaja, hoitotaso
- Kenttäjohtaja, lääkintäesimies tai vastaava

Työpaikkaväkivallalla tarkoitetaan asiakkaasta, potilaasta, omaisista, sivullisista henkilöistä tai kollegoista lähtöisin olevaa väkivaltaa, jota koetaan työpaikalla tai työpaikkaa vastaavissa olosuhteissa. Tässä tutkimuksessa väkivalta on jaettu kuuteen kategoriaan: verbaalinen väkivalta, omaisuuden vahingoittaminen tai varkaus, uhkailu, fyysinen väkivalta, seksuaalinen häirintä ja seksuaalinen väkivalta.

7. Oletko kokenut väkivaltaa työssäsi tai työpaikallasi? *

- Kyllä
- Ei

Kysymyksen säännöt

Oletko kokenut väkivaltaa työssäsi tai työpaikallasi?

Kyllä

Sääntö: Näytä kysymyksiä

Jos vaihtoehto on valittu Näytä kysymyksiä Oletko kokenut väkivaltaa työssäsi kollegoiltasi?, Oletko huolissasi työturvallisuuden puolesta?, Oletko kokenut väkivaltaa työssäsi asiakkailta tai potilailta?

Ei

Sääntö: Lopeta kysely

Jos vaihtoehto on valittu Lopeta kysely ja ohjaa vastaaja kiitossivulle.

Sääntö: Piilota kysymyksiä

Jos vaihtoehto on valittu Piilota kysymyksiä Oletko kokenut väkivaltaa työssäsi kollegoiltasi?, Oletko huolissasi työturvallisuuden puolesta?, Oletko kokenut väkivaltaa työssäsi asiakkailta tai potilailta?

8. Oletko kokenut väkivaltaa työssäsi asiakkailta tai potilailta?

Kyllä

Ei

Kysymyksen säännöt

Oletko kokenut väkivaltaa työssäsi asiakkailta tai potilailta?

Ei vielä kysymyssääntöjä

Kysymys Oletko kokenut väkivaltaa työssäsi tai työpaikallasi? on Piilota kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle

Kysymys Oletko kokenut väkivaltaa työssäsi tai työpaikallasi? on Näytä kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle

9. Oletko kokenut väkivaltaa työssäsi kollegoiltasi?

- Kyllä
- Ei

Kysymyksen säännöt

Oletko kokenut väkivaltaa työssäsi kollegoiltasi?

[Ei vielä kysymyssääntöjä](#)

Kysymys Oletko kokenut väkivaltaa työssäsi tai työpaikallasi? on Piilota kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle

Kysymys Oletko kokenut väkivaltaa työssäsi tai työpaikallasi? on Näytä kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle

10. Oletko huolissasi työturvallisuuden puolesta?

- Kyllä
- Ei
- Jonkin verran

Kysymyksen säännöt

Oletko huolissasi työturvallisuuden puolesta?

[Ei vielä kysymyssääntöjä](#)

Kysymys Oletko kokenut väkivaltaa työssäsi tai työpaikallasi? on Piilota kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle

Kysymys Oletko kokenut väkivaltaa työssäsi tai työpaikallasi? on Näytä kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle

11. Oletko kokenut verbaalista (sanallista) väkivaltaa?

Esimerkiksi kasvatusten tai puhelimen välityksellä tehty loukkaava kielenkäyttö tai huutaminen, jonka tarkoituksena on loukata tai saada aikaiseksi pelkoa. Ei sisällä seksuaalista häirintää. *

- Kyllä
- Ei

Kysymyksen säännöt

Oletko kokenut verbaalista (sanallista) väkivaltaa?

Esimerkiksi kasvatusten tai puhelimen välityksellä tehty loukkaava kielenkäyttö tai huutaminen, jonka tarkoituksena on loukata tai saada aikaiseksi pelkoa. Ei sisällä seksuaalista häirintää.

Kyllä

Sääntö: Näytä kysymyksiä

Jos vaihtoehto on valittu Näytä kysymyksiä Onko verbaalinen väkivalta aiheuttanut sairauspoissaolon työstä?, Väkivaltaisesta tilanteesta aiheutuneet seuraukset?, Oletko tehnyt verbaalisesta väkivallasta virallisen raportin tai ilmoituksen viranomaisille?, Onko verbaalinen väkivalta vähentynyt tai lisääntynyt viimeisen vuoden aikana?, Verbaalisen väkivallan aiheuttaja?, Missä verbaalisia väkivallan tekoja tapahtuu useimmiten?, Väkivaltaiseen tilanteeseen useimmiten liittyvä vuorokauden aika?, Oletko saanut henkistä jälkipurkua verbaalisen väkivallan jälkeen?, Kuinka useasti olet arviolta kokenut verbaalista väkivaltaa viimeisen vuoden sisällä?, Liittyikö verbaaliseen väkivaltaan?, Kuinka usein koet verbaalista väkivaltaa työssäsi?

Ei

Sääntö: Piilota kysymyksiä

Jos vaihtoehto on valittu Piilota kysymyksiä Väkivaltaiseen tilanteeseen useimmiten liittyvä vuorokauden aika?, Kuinka useasti olet arviolta kokenut verbaalista väkivaltaa viimeisen vuoden sisällä?, Onko verbaalinen väkivalta vähentynyt tai lisääntynyt viimeisen vuoden aikana?, Missä verbaalisia väkivallan tekoja tapahtuu useimmiten?, Kuinka usein koet verbaalista väkivaltaa työssäsi?, Onko verbaalinen väkivalta aiheuttanut sairauspoissaolon työstä?, Väkivaltaisesta tilanteesta aiheutuneet seuraukset?, Verbaalisen väkivallan aiheuttaja?, Oletko tehnyt verbaalisesta väkivallasta virallisen raportin tai ilmoituksen viranomaisille?, Liittyikö verbaaliseen väkivaltaan?, Oletko saanut henkistä jälkipurkua verbaalisen väkivallan jälkeen?

12. Kuinka usein koet verbaalista väkivaltaa työssäsi?

- Jokaisessa työvuorossa
- Viikoittain
- Kuukausittain
- Harvemmin

Kysymyksen säännöt

Kuinka usein koet verbaalista väkivaltaa työssäsi?

[Ei vielä kysymyssääntöjä](#)

Kysymys Oletko kokenut verbaalista (sanallista) väkivaltaa? Esimerkiksi kasvotusten tai puhelimen välityksellä tehty loukkaava kielenkäyttö tai huutaminen, jonka tarkoituksena on loukata tai saada aikaiseksi pelkoa. Ei sisällä seksuaalista häirintää. on Piilota kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle

Kysymys Oletko kokenut verbaalista (sanallista) väkivaltaa? Esimerkiksi kasvotusten tai puhelimen välityksellä tehty loukkaava kielenkäyttö tai huutaminen, jonka tarkoituksena on loukata tai saada aikaiseksi pelkoa. Ei sisällä seksuaalista häirintää. on Näytä kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle

13. Kuinka useasti olet arviolta kokenut verbaalista väkivaltaa viimeisen vuoden sisällä?

- 1-5
- 6-10
- 11-15
- Yli 15 kertaa

Kysymyksen säännöt

Kuinka useasti olet arviolta kokenut verbaalista väkivaltaa viimeisen vuoden sisällä?

Ei vielä kysymyssääntöjä

Kysymys Oletko kokenut verbaalista (sanallista) väkivaltaa? Esimerkiksi kasvotusten tai puhelimen välityksellä tehty loukkaava kielenkäyttö tai huutaminen, jonka tarkoituksena on loukata tai saada aikaiseksi pelkoa. Ei sisällä seksuaalista häirintää. on Piilota kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle

Kysymys Oletko kokenut verbaalista (sanallista) väkivaltaa? Esimerkiksi kasvotusten tai puhelimen välityksellä tehty loukkaava kielenkäyttö tai huutaminen, jonka tarkoituksena on loukata tai saada aikaiseksi pelkoa. Ei sisällä seksuaalista häirintää. on Näytä kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle

14. Onko verbaalinen väkivalta vähentynyt tai lisääntynyt viimeisen vuoden aikana?

- Vähentynyt merkittävästi
- Vähentynyt
- Pysynyt samanlaisena
- Lisääntynyt
- Lisääntynyt merkittävästi

Kysymyksen säännöt

Onko verbaalinen väkivalta vähentynyt tai lisääntynyt viimeisen vuoden aikana?

Ei vielä kysymyssääntöjä

Kysymys Oletko kokenut verbaalista (sanallista) väkivaltaa? Esimerkiksi kasvotusten tai puhelimen välityksellä tehty loukkaava kielenkäyttö tai huutaminen, jonka tarkoituksena on loukata tai saada aikaiseksi pelkoa. Ei sisällä seksuaalista häirintää. on Piilota kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle

Kysymys Oletko kokenut verbaalista (sanallista) väkivaltaa? Esimerkiksi kasvotusten tai puhelimen välityksellä tehty loukkaava kielenkäyttö tai huutaminen, jonka tarkoituksena on loukata tai saada aikaiseksi pelkoa. Ei sisällä seksuaalista häirintää. on Näytä kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle

15. Verbaalisen väkivallan aiheuttaja?

- Potilas tai asiakas
- Omainen
- Sivullinen tai ulkopuolinen
- Kollega tai muu työntekijä, esim. vastaanottavan sairaalan henkilö
- Esimies tai johtoporras
- Muu

Kysymyksen säännöt

Verbaalisen väkivallan aiheuttaja?

Ei vielä kysymyssääntöjä

Kysymys Oletko kokenut verbaalista (sanallista) väkivaltaa? Esimerkiksi kasvotusten tai puhelimen välityksellä tehty loukkaava kielenkäyttö tai huutaminen, jonka tarkoituksena on loukata tai saada aikaiseksi pelkoa. Ei sisällä seksuaalista häirintää. on Piilota kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle

Kysymys Oletko kokenut verbaalista (sanallista) väkivaltaa? Esimerkiksi kasvotusten tai puhelimen välityksellä tehty loukkaava kielenkäyttö tai huutaminen, jonka tarkoituksena on loukata tai saada aikaiseksi pelkoa. Ei sisällä seksuaalista häirintää. on Näytä kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle

16. Liittyikö verbaaliseen väkivaltaan?

- Alkoholi
- Huumeet
- Sairauden aiheuttama tilanne
- Ei mikään näistä

Kysymyksen säännöt

Liittyikö verbaaliseen väkivaltaan?

Ei vielä kysymyssääntöjä

Kysymys Oletko kokenut verbaalista (sanallista) väkivaltaa? Esimerkiksi kasvotusten tai puhelimen välityksellä tehty loukkaava kielenkäyttö tai huutaminen, jonka tarkoituksena on loukata tai saada aikaiseksi pelkoa. Ei sisällä seksuaalista häirintää. on Piilota kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle

Kysymys Oletko kokenut verbaalista (sanallista) väkivaltaa? Esimerkiksi kasvotusten tai puhelimen välityksellä tehty loukkaava kielenkäyttö tai huutaminen, jonka tarkoituksena on loukata tai saada aikaiseksi pelkoa. Ei sisällä seksuaalista häirintää. on Näytä kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle

17. Missä verbaalisia väkivallan tekoja tapahtuu useimmiten?

- Kohdeosoite
- Ambulanssi
- Sairaala tai hoitolaitos
- Oma asemapaikka
- Muu

Kysymyksen säännöt

Missä verbaalisia väkivallan tekoja tapahtuu useimmiten?

Ei vielä kysymyssääntöjä

Kysymys Oletko kokenut verbaalista (sanallista) väkivaltaa? Esimerkiksi kasvotusten tai puhelimen välityksellä tehty loukkaava kielenkäyttö tai huutaminen, jonka tarkoituksena on loukata tai saada aikaiseksi pelkoa. Ei sisällä seksuaalista häirintää. on Piilota kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle

Kysymys Oletko kokenut verbaalista (sanallista) väkivaltaa? Esimerkiksi kasvotusten tai puhelimen välityksellä tehty loukkaava kielenkäyttö tai huutaminen, jonka tarkoituksena on loukata tai saada aikaiseksi pelkoa. Ei sisällä seksuaalista häirintää. on Näytä kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle

18. Väkivaltaiseen tilanteeseen useimmiten liittyvä vuorokauden aika?

- Aamu, kello 6-12
- Päivä, kello 12-18
- Ilta, kello 18-24
- Yö, kello 00-06

Kysymyksen säännöt

Väkivaltaiseen tilanteeseen useimmiten liittyvä vuorokauden aika?

Ei vielä kysymyssääntöjä

Kysymys Oletko kokenut verbaalista (sanallista) väkivaltaa? Esimerkiksi kasvotusten tai puhelimen välityksellä tehty loukkaava kielenkäyttö tai huutaminen, jonka tarkoituksena on loukata tai saada aikaiseksi pelkoa. Ei sisällä seksuaalista häirintää. on Pilota kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle

Kysymys Oletko kokenut verbaalista (sanallista) väkivaltaa? Esimerkiksi kasvotusten tai puhelimen välityksellä tehty loukkaava kielenkäyttö tai huutaminen, jonka tarkoituksena on loukata tai saada aikaiseksi pelkoa. Ei sisällä seksuaalista häirintää. on Näytä kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle

19. Väkivaltaisesta tilanteesta aiheutuneet seuraukset?

- Pelkotila
- Ahdistuneisuus
- Fyysiset oireet
- Unettomuus tai uniongelmat
- Viha
- Syyllisyys
- Stressi
- Avuttomuuden tunne
- Burnout
- Muu

Kysymyksen säännöt

Väkivaltaisesta tilanteesta aiheutuneet seuraukset?

Ei vielä kysymyssääntöjä

Kysymys Oletko kokenut verbaalista (sanallista) väkivaltaa? Esimerkiksi kasvotusten tai puhelimen välityksellä tehty loukkaava kielenkäyttö tai huutaminen, jonka tarkoituksena on loukata tai saada aikaiseksi pelkoa. Ei sisällä seksuaalista häirintää. on Piilota kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle

Kysymys Oletko kokenut verbaalista (sanallista) väkivaltaa? Esimerkiksi kasvotusten tai puhelimen välityksellä tehty loukkaava kielenkäyttö tai huutaminen, jonka tarkoituksena on loukata tai saada aikaiseksi pelkoa. Ei sisällä seksuaalista häirintää. on Näytä kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle

20. Onko verbaalinen väkivalta aiheuttanut sairauspoissaolon työstä?

- Kyllä
- Ei

Kysymyksen säännöt

Onko verbaalinen väkivalta aiheuttanut sairauspoissaolon työstä?

Ei vielä kysymyssääntöjä

Kysymys Oletko kokenut verbaalista (sanallista) väkivaltaa? Esimerkiksi kasvotusten tai puhelimen välityksellä tehty loukkaava kielenkäyttö tai huutaminen, jonka tarkoituksena on loukata tai saada aikaiseksi pelkoa. Ei sisällä seksuaalista häirintää. on Piilota kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle

Kysymys Oletko kokenut verbaalista (sanallista) väkivaltaa? Esimerkiksi kasvotusten tai puhelimen välityksellä tehty loukkaava kielenkäyttö tai huutaminen, jonka tarkoituksena on loukata tai saada aikaiseksi pelkoa. Ei sisällä seksuaalista häirintää. on Näytä kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle

21. Oletko saanut henkistä jälkipurkua verbaalisen väkivallan jälkeen?

- Kyllä, ja siitä oli apua
- Kyllä, mutta siitä ei ollut apua
- En, mutta siihen olisi ollut mahdollisuus
- En, jälkipurkuun ei ollut mahdollisuutta

Kysymyksen säännöt

Oletko saanut henkistä jälkipurkua verbaalisen väkivallan jälkeen?

[Ei vielä kysymyssääntöjä](#)

Kysymys Oletko kokenut verbaalista (sanallista) väkivaltaa? Esimerkiksi kasvotusten tai puhelimen välityksellä tehty loukkaava kielenkäyttö tai huutaminen, jonka tarkoituksena on loukata tai saada aikaiseksi pelkoa. Ei sisällä seksuaalista häirintää. on Piilota kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle

Kysymys Oletko kokenut verbaalista (sanallista) väkivaltaa? Esimerkiksi kasvotusten tai puhelimen välityksellä tehty loukkaava kielenkäyttö tai huutaminen, jonka tarkoituksena on loukata tai saada aikaiseksi pelkoa. Ei sisällä seksuaalista häirintää. on Näytä kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle

22. Oletko tehnyt verbaalisesta väkivallasta virallisen raportin tai ilmoituksen viranomaisille?

- Kyllä
- Ei

Kysymyksen säännöt

Oletko tehnyt verbaalisesta väkivallasta virallisen raportin tai ilmoituksen viranomaisille?

Ei vielä kysymyssääntöjä

Kysymys Oletko kokenut verbaalista (sanallista) väkivaltaa? Esimerkiksi kasvotusten tai puhelimen välityksellä tehty loukkaava kielenkäyttö tai huutaminen, jonka tarkoituksena on loukata tai saada aikaiseksi pelkoa. Ei sisällä seksuaalista häirintää. on Piilota kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle

Kysymys Oletko kokenut verbaalista (sanallista) väkivaltaa? Esimerkiksi kasvotusten tai puhelimen välityksellä tehty loukkaava kielenkäyttö tai huutaminen, jonka tarkoituksena on loukata tai saada aikaiseksi pelkoa. Ei sisällä seksuaalista häirintää. on Näytä kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle

23. Oletko kokenut omaisuutesi vahingoittamista tai varastamista?

Esimerkiksi ajoneuvojen, kaluston, hoitovälineistön, henkilökohtaisen omaisuuden, toimistotarvikkeiden ja kalusteiden rikkominen tai varastaminen sekä edellä mainittuihin kohdistunut varkauden yritys. *

- Kyllä
- Ei

Kysymyksen säännöt

Oletko kokenut omaisuutesi vahingoittamista tai varastamista?

Esimerkiksi ajoneuvojen, kaluston, hoitovälineistön, henkilökohtaisen omaisuuden, toimistotarvikkeiden ja kalusteiden rikkominen tai varastaminen sekä edellä mainittuihin kohdistunut varkauden yritys.

Kyllä

Sääntö: Näytä kysymyksiä

Jos vaihtoehto on valittu Näytä kysymyksiä Omaisuuden vahingoittaja tai varkauden aiheuttaja?, Missä omaisuuden vahingoittamista tai varastamista tapahtuu useimmiten?,

Kuinka usein koet omaisuuden vahingoittamista tai varastamista työssäsi?, Onko omaisuuden vahingoittaminen tai varastaminen aiheuttanut sairauspoissaolon työstä?, Liittyikö omaisuuden vahingoittamiseen tai varastamiseen?, Väkivaltaiseen tilanteeseen useimmiten liittyvä vuorokauden aika?, Omaisuuden vahingoittamisesta tai varastamisesta aiheutuneet seuraukset?, Oletko tehnyt omaisuuden vahingoittamisesta tai varastamisesta

virallisen raportin tai ilmoituksen viranomaisille?, Onko omaisuuden vahingoittaminen ja varastaminen vähentynyt tai lisääntynyt viimeisen vuoden aikana?, Kuinka useasti olet arviolta kokenut omaisuuden vahingoittamista tai varkauksia viimeisen vuoden sisällä?, Oletko saanut henkistä jälkipurkua omaisuuden vahingoittamisen tai varastamisen jälkeen?

Ei

Sääntö: Piilota kysymyksiä

Jos vaihtoehto on valittu Piilota kysymyksiä Väkivaltaiseen tilanteeseen useimmiten liittyvä

vuorokauden aika?, Onko omaisuuden vahingoittaminen ja varastaminen vähentynyt tai lisääntynyt viimeisen vuoden aikana?, Oletko saanut henkistä jälkipurkua omaisuuden vahingoittamisen tai varastamisen jälkeen?, Omaisuuden vahingoittamisesta tai varastamisesta aiheutuneet seuraukset?, Onko omaisuuden vahingoittaminen tai varastaminen aiheuttanut sairauspoissaolon työstä?, Omaisuuden vahingoittaja tai varkauden aiheuttaja?, Liittyikö omaisuuden vahingoittamiseen tai varastamiseen?, Kuinka usein koet omaisuuden vahingoittamista tai varastamista työssäsi?, Kuinka useasti

olet arviolta kokenut omaisuuden vahingoittamista tai varkauksia viimeisen vuoden sisällä?, Oletko tehnyt omaisuuden vahingoittamisesta tai varastamisesta virallisen raportin tai ilmoituksen viranomaisille?, Missä omaisuuden vahingoittamista tai varastamista tapahtuu useimmiten?

24. Kuinka usein koet omaisuuden vahingoittamista tai varastamista työssäsi?

- Jokaisessa työvuorossa
- Viikoittain
- Kuukausittain
- Harvemmin

Kysymyksen säännöt

Kuinka usein koet omaisuuden vahingoittamista tai varastamista työssäsi?

[Ei vielä kysymyssääntöjä](#)

Kysymys Oletko kokenut omaisuutesi vahingoittamista tai varastamista? Esimerkiksi ajoneuvojen, kaluston, hoitovälineistön, henkilökohtaisen omaisuuden, toimistotarvikkeiden ja kalusteiden rikkominen tai varastaminen sekä edellä mainittuihin kohdistunut varkauden yritys. on Piilota kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle

Kysymys Oletko kokenut omaisuutesi vahingoittamista tai varastamista? Esimerkiksi ajoneuvojen, kaluston, hoitovälineistön, henkilökohtaisen omaisuuden, toimistotarvikkeiden ja kalusteiden rikkominen tai varastaminen sekä edellä mainittuihin kohdistunut varkauden yritys. on Näytä kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle

25. Kuinka useasti olet arviolta kokenut omaisuuden vahingoittamista tai varkauksia viimeisen vuoden sisällä?

- 1-5
- 6-10
- 11-15
- Yli 15 kertaa

Kysymyksen säännöt

Kuinka useasti olet arviolta kokenut omaisuuden vahingoittamista tai varkauksia viimeisen vuoden sisällä?

Ei vielä kysymyssääntöjä

Kysymys Oletko kokenut omaisuutesi vahingoittamista tai varastamista? Esimerkiksi ajoneuvojen, kaluston, hoitovälineistön, henkilökohtaisen omaisuuden, toimistotarvikkeiden ja kalusteiden rikkominen tai varastaminen sekä edellä mainittuihin kohdistunut varkauden yritys. on Piilota kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle

Kysymys Oletko kokenut omaisuutesi vahingoittamista tai varastamista? Esimerkiksi ajoneuvojen, kaluston, hoitovälineistön, henkilökohtaisen omaisuuden, toimistotarvikkeiden ja kalusteiden rikkominen tai varastaminen sekä edellä mainittuihin kohdistunut varkauden yritys. on Näytä kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle

26. Onko omaisuuden vahingoittaminen ja varastaminen vähentynyt tai lisääntynyt viimeisen vuoden aikana?

- Vähentynyt merkittävästi
- Vähentynyt
- Pysynyt samanlaisena
- Lisääntynyt
- Lisääntynyt merkittävästi

Kysymyksen säännöt

Onko omaisuuden vahingoittaminen ja varastaminen vähentynyt tai lisääntynyt viimeisen vuoden aikana?

Ei vielä kysymyssääntöjä

Kysymys Oletko kokenut omaisuutesi vahingoittamista tai varastamista? Esimerkiksi ajoneuvojen, kaluston, hoitovälineistön, henkilökohtaisen omaisuuden, toimistotarvikkeiden ja kalusteiden rikkominen tai varastaminen sekä edellä mainittuihin kohdistunut varkauden yritys. on Piilota kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle

Kysymys Oletko kokenut omaisuutesi vahingoittamista tai varastamista? Esimerkiksi ajoneuvojen, kaluston, hoitovälineistön, henkilökohtaisen omaisuuden, toimistotarvikkeiden ja kalusteiden rikkominen tai varastaminen sekä edellä mainittuihin kohdistunut varkauden yritys. on Näytä kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle

27. Omaisuuden vahingoittaja tai varkauden aiheuttaja?

- Potilas tai asiakas
- Omainen
- Sivullinen tai ulkopuolinen
- Kollega tai muu työntekijä, esim. vastaanottavan sairaalan henkilö
- Esimies tai johtoporras
- Muu

Kysymyksen säännöt

Omaisuu den vahingoittaja tai varkauden aiheuttaja?

Ei vielä kysymyssääntöjä

Kysymys Oletko kokenut omaisuutesi vahingoittamista tai varastamista? Esimerkiksi ajoneuvojen, kaluston, hoitovälineistön, henkilökohtaisen omaisuuden, toimistotarvikkeiden ja kalusteiden rikkominen tai varastaminen sekä edellä mainittuihin kohdistunut varkauden yritys. on Piilota kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle
Kysymys Oletko kokenut omaisuutesi vahingoittamista tai varastamista? Esimerkiksi ajoneuvojen, kaluston, hoitovälineistön, henkilökohtaisen omaisuuden, toimistotarvikkeiden ja kalusteiden rikkominen tai varastaminen sekä edellä mainittuihin kohdistunut varkauden yritys. on Näytä kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle

28. Liittykö omaisuuden vahingoittamiseen tai varastamiseen?

- Alkoholi
- Huumeet
- Sairauden aiheuttama tilanne
- Ei mikään näistä

Kysymyksen säännöt

Liittykö omaisuuden vahingoittamiseen tai varastamiseen?

Ei vielä kysymyssääntöjä

Kysymys Oletko kokenut omaisuutesi vahingoittamista tai varastamista? Esimerkiksi ajoneuvojen, kaluston, hoitovälineistön, henkilökohtaisen omaisuuden, toimistotarvikkeiden ja kalusteiden rikkominen tai varastaminen sekä edellä mainittuihin kohdistunut varkauden yritys. on Piilota kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle
Kysymys Oletko kokenut omaisuutesi vahingoittamista tai varastamista? Esimerkiksi ajoneuvojen, kaluston, hoitovälineistön, henkilökohtaisen omaisuuden, toimistotarvikkeiden ja kalusteiden rikkominen tai varastaminen sekä edellä mainittuihin kohdistunut varkauden yritys. on Näytä kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle

29. Missä omaisuuden vahingoittamista tai varastamista tapahtuu useimmiten?

Kohdeosoite

Ambulanssi

Sairaala tai hoitolaitos

Oma asemapaikka

Muu

Kysymyksen säännöt

Missä omaisuuden vahingoittamista tai varastamista tapahtuu useimmiten?

Ei vielä kysymyssääntöjä

Kysymys Oletko kokenut omaisuutesi vahingoittamista tai varastamista? Esimerkiksi ajoneuvojen, kaluston, hoitovälineistön, henkilökohtaisen omaisuuden, toimistotarvikkeiden ja kalusteiden rikkominen tai varastaminen sekä edellä mainittuihin kohdistunut varkauden yritys. on Piilota kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle

Kysymys Oletko kokenut omaisuutesi vahingoittamista tai varastamista? Esimerkiksi ajoneuvojen, kaluston, hoitovälineistön, henkilökohtaisen omaisuuden, toimistotarvikkeiden ja kalusteiden rikkominen tai varastaminen sekä edellä mainittuihin kohdistunut varkauden yritys. on Näytä kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle

30. Väkivaltaiseen tilanteeseen useimmiten liittyvä vuorokauden aika?

Aamu, kello 6-12

Päivä, kello 12-18

Ilta, kello 18-24

Yö, kello 00-06

Kysymyksen säännöt

Väkivaltaiseen tilanteeseen useimmiten liittyvä vuorokauden aika?

Ei vielä kysymyssääntöjä

Kysymys Oletko kokenut omaisuutesi vahingoittamista tai varastamista? Esimerkiksi ajoneuvojen, kaluston, hoitovälineistön, henkilökohtaisen omaisuuden, toimistotarvikkeiden ja kalusteiden rikkominen tai varastaminen sekä edellä mainittuihin kohdistunut varkauden yritys. on Piilota kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle

Kysymys Oletko kokenut omaisuutesi vahingoittamista tai varastamista? Esimerkiksi ajoneuvojen, kaluston, hoitovälineistön, henkilökohtaisen omaisuuden, toimistotarvikkeiden ja kalusteiden rikkominen tai varastaminen sekä edellä mainittuihin kohdistunut varkauden yritys. on Näytä kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle

31. Omaisuuden vahingoittamisesta tai varastamisesta aiheutuneet seuraukset?

- Pelkotila
- Ahdistuneisuus
- Fyysiset oireet
- Unettomuus tai uniongelmat
- Viha
- Syyllisyys
- Stressi
- Avuttomuuden tunne
- Burnout
- Muu

Kysymyksen säännöt

Omaisuu den vahingoittamisesta tai varastamisesta aiheutuneet seuraukset?

Ei vielä kysymyssääntöjä

Kysymys Oletko kokenut omaisuutesi vahingoittamista tai varastamista? Esimerkiksi ajoneuvojen, kaluston, hoitovälineistön, henkilökohtaisen omaisuuden, toimistotarvikkeiden ja kalusteiden rikkominen tai varastaminen sekä edellä mainittuihin kohdistunut varkauden yritys. on Piilota kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle
Kysymys Oletko kokenut omaisuutesi vahingoittamista tai varastamista? Esimerkiksi ajoneuvojen, kaluston, hoitovälineistön, henkilökohtaisen omaisuuden, toimistotarvikkeiden ja kalusteiden rikkominen tai varastaminen sekä edellä mainittuihin kohdistunut varkauden yritys. on Näytä kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle

32. Onko omaisuuden vahingoittaminen tai varastaminen aiheuttanut sairauspoissaolon työstä?

- Kyllä
 Ei

Kysymyksen säännöt

Onko omaisuuden vahingoittaminen tai varastaminen aiheuttanut sairauspoissaolon työstä?

Ei vielä kysymyssääntöjä

Kysymys Oletko kokenut omaisuutesi vahingoittamista tai varastamista? Esimerkiksi ajoneuvojen, kaluston, hoitovälineistön, henkilökohtaisen omaisuuden, toimistotarvikkeiden ja kalusteiden rikkominen tai varastaminen sekä edellä mainittuihin kohdistunut varkauden yritys. on Piilota kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle
Kysymys Oletko kokenut omaisuutesi vahingoittamista tai varastamista? Esimerkiksi ajoneuvojen, kaluston, hoitovälineistön, henkilökohtaisen omaisuuden, toimistotarvikkeiden ja kalusteiden rikkominen tai varastaminen sekä edellä mainittuihin kohdistunut varkauden yritys. on Näytä kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle

33. Oletko saanut henkistä jälkipurkua omaisuuden vahingoittamisen tai varastamisen jälkeen?

- Kyllä, ja siitä oli apua
- Kyllä, mutta siitä ei ollut apua
- En, mutta siihen olisi ollut mahdollisuus
- En, jälkipurkuun ei ollut mahdollisuutta

Kysymyksen säännöt

Oletko saanut henkistä jälkipurkua omaisuuden vahingoittamisen tai varastamisen jälkeen?

[Ei vielä kysymyssääntöjä](#)

Kysymys Oletko kokenut omaisuutesi vahingoittamista tai varastamista? Esimerkiksi ajoneuvojen, kaluston, hoitovälineistön, henkilökohtaisen omaisuuden, toimistotarvikkeiden ja kalusteiden rikkominen tai varastaminen sekä edellä mainittuihin kohdistunut varkauden yritys. on Piilota kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle

Kysymys Oletko kokenut omaisuutesi vahingoittamista tai varastamista? Esimerkiksi ajoneuvojen, kaluston, hoitovälineistön, henkilökohtaisen omaisuuden, toimistotarvikkeiden ja kalusteiden rikkominen tai varastaminen sekä edellä mainittuihin kohdistunut varkauden yritys. on Näytä kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle

34. Oletko tehnyt omaisuuden vahingoittamisesta tai varastamisesta virallisen raportin tai ilmoituksen viranomaisille?

- Kyllä
- Ei

Kysymyksen säännöt

Oletko tehnyt omaisuuden vahingoittamisesta tai varastamisesta virallisen raportin tai ilmoituksen viranomaisille?

Ei vielä kysymyssääntöjä

Kysymys Oletko kokenut omaisuutesi vahingoittamista tai varastamista? Esimerkiksi ajoneuvojen, kaluston, hoitovälineistön, henkilökohtaisen omaisuuden, toimistotarvikkeiden ja kalusteiden rikkominen tai varastaminen sekä edellä mainittuihin kohdistunut varkauden yritys. on Piilota kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle

Kysymys Oletko kokenut omaisuutesi vahingoittamista tai varastamista? Esimerkiksi ajoneuvojen, kaluston, hoitovälineistön, henkilökohtaisen omaisuuden, toimistotarvikkeiden ja kalusteiden rikkominen tai varastaminen sekä edellä mainittuihin kohdistunut varkauden yritys. on Näytä kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle

35. Oletko kokenut uhkailua?

Esimerkiksi uhkailu, seuraaminen, tarkkailu tai eleellinen ilmaisu, jonka tarkoituksena on loukata tai saada aikaiseksi pelkoa. *

- Kyllä
- Ei

Kysymyksen säännöt

Oletko kokenut uhkailua?

Esimerkiksi uhkailu, seuraaminen, tarkkailu tai eleellinen ilmaisu, jonka tarkoituksena on loukata tai saada aikaiseksi pelkoa.

Kyllä

Sääntö: Näytä kysymyksiä

Jos vaihtoehto on valittu Näytä kysymyksiä Onko uhkailu aiheuttanut sairauspoissaolon työstä?, Liittyikö uhkailuun?, Oletko saanut henkistä jälkipurkua uhkailun jälkeen?, Uhkailusta aiheutuneet seuraukset?, Onko uhkailu vähentynyt tai lisääntynyt viimeisen vuoden aikana?, Kuinka useasti olet arviolta kokenut uhkailua viimeisen vuoden sisällä?,

Kuinka usein koet uhkailua työssäsi?, Oletko tehnyt uhkailusta virallisen raportin tai ilmoituksen viranomaisille?, Missä uhkailua tapahtuu useimmiten?, Väkivaltaiseen tilanteeseen useimmiten liittyvä vuorokauden aika?, Uhkailun aiheuttaja?

Ei

Sääntö: Piilota kysymyksiä

Jos vaihtoehto on valittu Piilota kysymyksiä Onko uhkailu aiheuttanut sairauspoissaolon työstä?, Kuinka usein koet uhkailua työssäsi?, Missä uhkailua tapahtuu useimmiten?, Oletko tehnyt uhkailusta virallisen raportin tai ilmoituksen viranomaisille?, Uhkailusta aiheutuneet seuraukset?, Uhkailun aiheuttaja?, Kuinka useasti olet arviolta kokenut uhkailua viimeisen vuoden sisällä?, Oletko saanut henkistä jälkipurkua uhkailun jälkeen?,

Liittyikö uhkailuun?, Väkivaltaiseen tilanteeseen useimmiten liittyvä vuorokauden aika?, Onko uhkailu vähentynyt tai lisääntynyt viimeisen vuoden aikana?

36. Kuinka usein koet uhkailua työssäsi?

Jokaisessa työvuorossa

Viikoittain

Kuukausittain

Harvemmin

Kysymyksen säännöt

Kuinka usein koet uhkailua työssäsi?

Ei vielä kysymyssääntöjä

Kysymys Oletko kokenut uhkailua? Esimerkiksi uhkailu, seuraaminen, tarkkailu tai eleellinen ilmaisu, jonka tarkoituksena on loukata tai saada aikaiseksi pelkoa. on Piilota kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle

Kysymys Oletko kokenut uhkailua? Esimerkiksi uhkailu, seuraaminen, tarkkailu tai eleellinen ilmaisu, jonka tarkoituksena on loukata tai saada aikaiseksi pelkoa. on Näytä kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle

37. Kuinka useasti olet arviolta kokenut uhkailua viimeisen vuoden sisällä?

- 1-5
- 6-10
- 11-15
- Yli 15 kertaa

Kysymyksen säännöt

Kuinka useasti olet arviolta kokenut uhkailua viimeisen vuoden sisällä?

Ei vielä kysymyssääntöjä

Kysymys Oletko kokenut uhkailua? Esimerkiksi uhkailu, seuraaminen, tarkkailu tai eleellinen ilmaisu, jonka tarkoituksena on loukata tai saada aikaiseksi pelkoa. on Piilota kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle

Kysymys Oletko kokenut uhkailua? Esimerkiksi uhkailu, seuraaminen, tarkkailu tai eleellinen ilmaisu, jonka tarkoituksena on loukata tai saada aikaiseksi pelkoa. on Näytä kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle

38. Onko uhkailu vähentynyt tai lisääntynyt viimeisen vuoden aikana?

- Vähentynyt merkittävästi
- Vähentynyt
- Pysynyt samanlaisena
- Lisääntynyt
- Lisääntynyt merkittävästi

Kysymyksen säännöt

Onko uhkailu vähentynyt tai lisääntynyt viimeiden vuoden aikana?

Ei vielä kysymyssääntöjä

Kysymys Oletko kokenut uhkailua? Esimerkiksi uhkailu, seuraaminen, tarkkailu tai eleellinen ilmaisu, jonka tarkoituksena on loukata tai saada aikaiseksi pelkoa. on Piilota kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle

Kysymys Oletko kokenut uhkailua? Esimerkiksi uhkailu, seuraaminen, tarkkailu tai eleellinen ilmaisu, jonka tarkoituksena on loukata tai saada aikaiseksi pelkoa. on Näytä kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle

39. Uhkailun aiheuttaja?

- Potilas tai asiakas
- Omainen
- Sivullinen tai ulkopuolinen
- Kollega tai muu työntekijä, esim. vastaanottavan sairaalan henkilö
- Esimies tai johtoporras
- Muu

Kysymyksen säännöt

Uhkailun aiheuttaja?

Ei vielä kysymyssääntöjä

Kysymys Oletko kokenut uhkailua? Esimerkiksi uhkailu, seuraaminen, tarkkailu tai eleellinen ilmaisu, jonka tarkoituksena on loukata tai saada aikaiseksi pelkoa. on Piilota kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle

Kysymys Oletko kokenut uhkailua? Esimerkiksi uhkailu, seuraaminen, tarkkailu tai eleellinen ilmaisu, jonka tarkoituksena on loukata tai saada aikaiseksi pelkoa. on Näytä kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle

40. Liittyikö uhkailuun?

- Alkoholi
- Huumeet
- Sairauden aiheuttama tilanne
- Ei mikään näistä

Kysymyksen säännöt

Liittyikö uhkailuun?

Ei vielä kysymyssääntöjä

Kysymys Oletko kokenut uhkailua? Esimerkiksi uhkailu, seuraaminen, tarkkailu tai eleellinen ilmaisu, jonka tarkoituksena on loukata tai saada aikaiseksi pelkoa. on Piilota kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle

Kysymys Oletko kokenut uhkailua? Esimerkiksi uhkailu, seuraaminen, tarkkailu tai eleellinen ilmaisu, jonka tarkoituksena on loukata tai saada aikaiseksi pelkoa. on Näytä kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle

41. Missä uhkailua tapahtuu useimmiten?

- Kohdeosoite
- Ambulanssi
- Sairaala tai hoitolaitos
- Oma asemapaikka
- Muu

Kysymyksen säännöt

Missä uhkailua tapahtuu useimmiten?

Ei vielä kysymyssääntöjä

Kysymys Oletko kokenut uhkailua? Esimerkiksi uhkailu, seuraaminen, tarkkailu tai eleellinen ilmaisu, jonka tarkoituksena on loukata tai saada aikaiseksi pelkoa. on Piilota kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle

Kysymys Oletko kokenut uhkailua? Esimerkiksi uhkailu, seuraaminen, tarkkailu tai eleellinen ilmaisu, jonka tarkoituksena on loukata tai saada aikaiseksi pelkoa. on Näytä kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle

42. Väkivaltaiseen tilanteeseen useimmiten liittyvä vuorokauden aika?

- Aamu, kello 6-12
- Päivä, kello 12-18
- Ilta, kello 18-24
- Yö, kello 00-06

Kysymyksen säännöt

Väkivaltaiseen tilanteeseen useimmiten liittyvä vuorokauden aika?

Ei vielä kysymyssääntöjä

Kysymys Oletko kokenut uhkailua? Esimerkiksi uhkailu, seuraaminen, tarkkailu tai eleellinen ilmaisu, jonka tarkoituksena on loukata tai saada aikaiseksi pelkoa. on Piilota kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle

Kysymys Oletko kokenut uhkailua? Esimerkiksi uhkailu, seuraaminen, tarkkailu tai eleellinen ilmaisu, jonka tarkoituksena on loukata tai saada aikaiseksi pelkoa. on Näytä kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle

43. Uhkailusta aiheutuneet seuraukset?

- Pelkotila
- Ahdistuneisuus
- Fyysiset oireet
- Unettomuus tai uniongelmat
- Viha
- Syyllisyys
- Stressi
- Avuttomuuden tunne
- Burnout
- Muu

Kysymyksen säännöt

Uhkailusta aiheutuneet seuraukset?

Ei vielä kysymyssääntöjä

Kysymys Oletko kokenut uhkailua? Esimerkiksi uhkailu, seuraaminen, tarkkailu tai eleellinen ilmaisu, jonka tarkoituksena on loukata tai saada aikaiseksi pelkoa. on Piilota kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle

Kysymys Oletko kokenut uhkailua? Esimerkiksi uhkailu, seuraaminen, tarkkailu tai eleellinen ilmaisu, jonka tarkoituksena on loukata tai saada aikaiseksi pelkoa. on Näytä kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle

44. Onko uhkailu aiheuttanut sairauspoissaolon työstä?

- Kyllä
- Ei

Kysymyksen säännöt

Onko uhkailu aiheuttanut sairauspoissaolon työstä?

Ei vielä kysymyssääntöjä

Kysymys Oletko kokenut uhkailua? Esimerkiksi uhkailu, seuraaminen, tarkkailu tai eleellinen ilmaisu, jonka tarkoituksena on loukata tai saada aikaiseksi pelkoa. on Piilota kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle

Kysymys Oletko kokenut uhkailua? Esimerkiksi uhkailu, seuraaminen, tarkkailu tai eleellinen ilmaisu, jonka tarkoituksena on loukata tai saada aikaiseksi pelkoa. on Näytä kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle

45. Oletko saanut henkistä jälkipurkua uhkailun jälkeen?

- Kyllä, ja siitä oli apua
- Kyllä, mutta siitä ei ollut apua
- En, mutta siihen olisi ollut mahdollisuus
- En, jälkipurkuun ei ollut mahdollisuutta

Kysymyksen säännöt

Oletko saanut henkistä jälkipurkua uhkailun jälkeen?

[Ei vielä kysymyssääntöjä](#)

Kysymys Oletko kokenut uhkailua? Esimerkiksi uhkailu, seuraaminen, tarkkailu tai eleellinen ilmaisu, jonka tarkoituksena on loukata tai saada aikaiseksi pelkoa. on Piilota kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle

Kysymys Oletko kokenut uhkailua? Esimerkiksi uhkailu, seuraaminen, tarkkailu tai eleellinen ilmaisu, jonka tarkoituksena on loukata tai saada aikaiseksi pelkoa. on Näytä kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle

46. Oletko tehnyt uhkailusta virallisen raportin tai ilmoituksen viranomaisille?

- Kyllä
- Ei

Kysymyksen säännöt

Oletko tehnyt uhkailusta virallisen raportin tai ilmoituksen viranomaisille?

Ei vielä kysymyssääntöjä

Kysymys Oletko kokenut uhkailua? Esimerkiksi uhkailu, seuraaminen, tarkkailu tai eleellinen ilmaisu, jonka tarkoituksena on loukata tai saada aikaiseksi pelkoa. on Piilota kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle

Kysymys Oletko kokenut uhkailua? Esimerkiksi uhkailu, seuraaminen, tarkkailu tai eleellinen ilmaisu, jonka tarkoituksena on loukata tai saada aikaiseksi pelkoa. on Näytä kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle

47. Oletko kokenut fyysistä väkivaltaa?

Esimerkiksi fyysinen hyökkäys tai sen yritys, kuten lyöminen, potkiminen tai aseiden käyttö, jonka tarkoituksena on saada aikaan fyysistä vahinkoa. *

- Kyllä
- Ei

Kysymyksen säännöt

Oletko kokenut fyysistä väkivaltaa?

Esimerkiksi fyysinen hyökkäys tai sen yritys, kuten lyöminen, potkiminen tai aseiden käyttö, jonka tarkoituksena on saada aikaan fyysistä vahinkoa.

Kyllä

Sääntö: Näytä kysymyksiä

Jos vaihtoehto on valittu Näytä kysymyksiä Kuinka useasti olet arviolta kokenut fyysistä väkivaltaa viimeisen vuoden sisällä?, Väkivaltaiseen tilanteeseen useimmiten liittyvä vuorokauden aika?, Oletko saanut henkistä fyysisen väkivallan jälkeen?, Kuinka usein koet fyysistä väkivaltaa työssäsi?, Onko fyysinen väkivalta vähentynyt tai lisääntynyt viimeisen vuoden aikana?, Onko fyysinen väkivalta aiheuttanut sairauspoissaolon työstä?,

Fyysisestä väkivaltilanteesta aiheutuneet seuraukset?, Missä fyysisiä väkivallantekoja tapahtuu useimmiten?, Oletko tehnyt fyysisestä väkivallasta virallisen raportin tai ilmoituksen viranomaisille?, Liittyikö fyysiseen väkivaltaan?, Fyysisen väkivallan aiheuttaja?

Ei

Sääntö: Piilota kysymyksiä

Jos vaihtoehto on valittu Piilota kysymyksiä Kuinka useasti olet arviolta kokenut fyysistä väkivaltaa viimeisen vuoden sisällä?, Oletko tehnyt fyysisestä väkivallasta virallisen raportin tai ilmoituksen viranomaisille?, Fyysisen väkivallan aiheuttaja?, Onko fyysinen väkivalta aiheuttanut sairauspoissaolon työstä?, Fyysisestä väkivaltilanteesta aiheutuneet seuraukset?, Onko fyysinen väkivalta vähentynyt tai lisääntynyt viimeisen vuoden aikana?, Missä fyysisiä väkivallantekoja tapahtuu useimmiten?, Oletko saanut henkistä fyysisen väkivallan jälkeen?, Liittyikö fyysiseen väkivaltaan?, Väkivaltaiseen tilanteeseen useimmiten liittyvä vuorokauden aika?, Kuinka usein koet fyysistä väkivaltaa työssäsi?

48. Kuinka usein koet fyysistä väkivaltaa työssäsi?

Jokaisessa työvuorossa

Viikoittain

Kuukausittain

Harvemmin

Kysymyksen säännöt

Kuinka usein koet fyysistä väkivaltaa työssäsi?

[Ei vielä kysymyssääntöjä](#)

Kysymys Oletko kokenut fyysistä väkivaltaa? Esimerkiksi fyysinen hyökkäys tai sen yritys, kuten lyöminen, potkiminen tai aseiden käyttö, jonka tarkoituksena on saada aikaan fyysistä vahinkoa. on Piilota kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle

Kysymys Oletko kokenut fyysistä väkivaltaa? Esimerkiksi fyysinen hyökkäys tai sen yritys, kuten lyöminen, potkiminen tai aseiden käyttö, jonka tarkoituksena on saada aikaan fyysistä vahinkoa. on Näytä kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle

49. Kuinka useasti olet arviolta kokenut fyysistä väkivaltaa viimeisen vuoden sisällä?

- 1-5
- 6-10
- 11-15
- Yli 15 kertaa

Kysymyksen säännöt

Kuinka useasti olet arviolta kokenut fyysistä väkivaltaa viimeisen vuoden sisällä?

[Ei vielä kysymyssääntöjä](#)

Kysymys Oletko kokenut fyysistä väkivaltaa? Esimerkiksi fyysinen hyökkäys tai sen yritys, kuten lyöminen, potkiminen tai aseiden käyttö, jonka tarkoituksena on saada aikaan fyysistä vahinkoa. on Piilota kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle

Kysymys Oletko kokenut fyysistä väkivaltaa? Esimerkiksi fyysinen hyökkäys tai sen yritys, kuten lyöminen, potkiminen tai aseiden käyttö, jonka tarkoituksena on saada aikaan fyysistä vahinkoa. on Näytä kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle

50. Onko fyysinen väkivalta vähentynyt tai lisääntynyt viimeisen vuoden aikana?

- Vähentynyt merkittävästi
- Vähentynyt
- Pysynyt samanlaisena
- Lisääntynyt
- Lisääntynyt merkittävästi

Kysymyksen säännöt

Onko fyysinen väkivalta vähentynyt tai lisääntynyt viimeisen vuoden aikana?

Ei vielä kysymyssääntöjä

Kysymys Oletko kokenut fyysistä väkivaltaa? Esimerkiksi fyysinen hyökkäys tai sen yritys, kuten lyöminen, potkiminen tai aseiden käyttö, jonka tarkoituksena on saada aikaan fyysistä vahinkoa. on Piilota kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle

Kysymys Oletko kokenut fyysistä väkivaltaa? Esimerkiksi fyysinen hyökkäys tai sen yritys, kuten lyöminen, potkiminen tai aseiden käyttö, jonka tarkoituksena on saada aikaan fyysistä vahinkoa. on Näytä kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle

51. Fyysisen väkivallan aiheuttaja?

- Potilas tai asiakas
- Omainen
- Sivullinen tai ulkopuolinen
- Kollega tai muu työntekijä, esim. vastaanottavan sairaalan henkilö
- Esimies tai johtoporras
- Muu

Kysymyksen säännöt

Fyysisen väkivallan aiheuttaja?

Ei vielä kysymyssääntöjä

Kysymys Oletko kokenut fyysistä väkivaltaa? Esimerkiksi fyysinen hyökkäys tai sen yritys, kuten lyöminen, potkiminen tai aseiden käyttö, jonka tarkoituksena on saada aikaan fyysistä vahinkoa. on Piilota kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle
Kysymys Oletko kokenut fyysistä väkivaltaa? Esimerkiksi fyysinen hyökkäys tai sen yritys, kuten lyöminen, potkiminen tai aseiden käyttö, jonka tarkoituksena on saada aikaan fyysistä vahinkoa. on Näytä kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle

52. Liittyikö fyysiseen väkivaltaan?

- Alkoholi
- Huumeet
- Sairausten aiheuttama tilanne
- Ei mikään näistä

Kysymyksen säännöt

Liittyikö fyysiseen väkivaltaan?

Ei vielä kysymyssääntöjä

Kysymys Oletko kokenut fyysistä väkivaltaa? Esimerkiksi fyysinen hyökkäys tai sen yritys, kuten lyöminen, potkiminen tai aseiden käyttö, jonka tarkoituksena on saada aikaan fyysistä vahinkoa. on Piilota kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle
Kysymys Oletko kokenut fyysistä väkivaltaa? Esimerkiksi fyysinen hyökkäys tai sen yritys, kuten lyöminen, potkiminen tai aseiden käyttö, jonka tarkoituksena on saada aikaan fyysistä vahinkoa. on Näytä kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle

53. Missä fyysisiä väkivallantekoja tapahtuu useimmiten?

 Kohdeosoite Ambulanssi Sairaala tai hoitolaitos Oma asemapaikka Muu

Kysymyksen säännöt

Missä fyysisiä väkivallantekoja tapahtuu useimmiten?

Ei vielä kysymyssääntöjä

Kysymys Oletko kokenut fyysistä väkivaltaa? Esimerkiksi fyysinen hyökkäys tai sen yritys, kuten lyöminen, potkiminen tai aseiden käyttö, jonka tarkoituksena on saada aikaan fyysistä vahinkoa. on Piilota kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle

Kysymys Oletko kokenut fyysistä väkivaltaa? Esimerkiksi fyysinen hyökkäys tai sen yritys, kuten lyöminen, potkiminen tai aseiden käyttö, jonka tarkoituksena on saada aikaan fyysistä vahinkoa. on Näytä kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle

54. Väkivaltaiseen tilanteeseen useimmiten liittyvä vuorokauden aika?

 Aamu, kello 6-12 Päivä, kello 12-18 Ilta, kello 18-24 Yö, kello 00-06

Kysymyksen säännöt

Väkivaltaiseen tilanteeseen useimmiten liittyvä vuorokauden aika?

Ei vielä kysymyssääntöjä

Kysymys Oletko kokenut fyysistä väkivaltaa? Esimerkiksi fyysinen hyökkäys tai sen yritys, kuten lyöminen, potkiminen tai aseiden käyttö, jonka tarkoituksena on saada aikaan fyysistä vahinkoa. on Piilota kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle

Kysymys Oletko kokenut fyysistä väkivaltaa? Esimerkiksi fyysinen hyökkäys tai sen yritys, kuten lyöminen, potkiminen tai aseiden käyttö, jonka tarkoituksena on saada aikaan fyysistä vahinkoa. on Näytä kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle

55. Fyysisestä väkivaltilanteesta aiheutuneet seuraukset?

- Pelkotila
- Ahdistuneisuus
- Fyysiset oireet
- Unettomuus tai uniongelmat
- Viha
- Syyllisyys
- Stressi
- Avuttomuuden tunne
- Burnout
- Muu

Kysymyksen säännöt

Fyysisestä väkivaltilanteesta aiheutuneet seuraukset?

Ei vielä kysymyssääntöjä

Kysymys Oletko kokenut fyysistä väkivaltaa? Esimerkiksi fyysinen hyökkäys tai sen yritys, kuten lyöminen, potkiminen tai aseiden käyttö, jonka tarkoituksena on saada aikaan fyysistä vahinkoa. on Piilota kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle
Kysymys Oletko kokenut fyysistä väkivaltaa? Esimerkiksi fyysinen hyökkäys tai sen yritys, kuten lyöminen, potkiminen tai aseiden käyttö, jonka tarkoituksena on saada aikaan fyysistä vahinkoa. on Näytä kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle

56. Onko fyysinen väkivalta aiheuttanut sairauspoissaolon työstä?

- Kyllä
 Ei

Kysymyksen säännöt

Onko fyysinen väkivalta aiheuttanut sairauspoissaolon työstä?

Ei vielä kysymyssääntöjä

Kysymys Oletko kokenut fyysistä väkivaltaa? Esimerkiksi fyysinen hyökkäys tai sen yritys, kuten lyöminen, potkiminen tai aseiden käyttö, jonka tarkoituksena on saada aikaan fyysistä vahinkoa. on Piilota kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle
Kysymys Oletko kokenut fyysistä väkivaltaa? Esimerkiksi fyysinen hyökkäys tai sen yritys, kuten lyöminen, potkiminen tai aseiden käyttö, jonka tarkoituksena on saada aikaan fyysistä vahinkoa. on Näytä kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle

57. Oletko saanut henkistä fyysisen väkivallan jälkeen?

- Kyllä, ja siitä oli apua
- Kyllä, mutta siitä ei ollut apua
- En, mutta siihen olisi ollut mahdollisuus
- En, jälkipurkuun ei ollut mahdollisuutta

Kysymyksen säännöt

Oletko saanut henkistä fyysisen väkivallan jälkeen?

Ei vielä kysymyssääntöjä

Kysymys Oletko kokenut fyysistä väkivaltaa? Esimerkiksi fyysinen hyökkäys tai sen yritys, kuten lyöminen, potkiminen tai aseiden käyttö, jonka tarkoituksena on saada aikaan fyysistä vahinkoa. on Piilota kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle

Kysymys Oletko kokenut fyysistä väkivaltaa? Esimerkiksi fyysinen hyökkäys tai sen yritys, kuten lyöminen, potkiminen tai aseiden käyttö, jonka tarkoituksena on saada aikaan fyysistä vahinkoa. on Näytä kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle

58. Oletko tehnyt fyysisestä väkivallasta virallisen raportin tai ilmoituksen viranomaisille?

- Kyllä
- Ei

Kysymyksen säännöt

Oletko tehnyt fyysisestä väkivallasta virallisen raportin tai ilmoituksen viranomaisille?

Ei vielä kysymyssääntöjä

Kysymys Oletko kokenut fyysistä väkivaltaa? Esimerkiksi fyysinen hyökkäys tai sen yritys, kuten lyöminen, potkiminen tai aseiden käyttö, jonka tarkoituksena on saada aikaan fyysistä vahinkoa. on Piilota kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle

Kysymys Oletko kokenut fyysistä väkivaltaa? Esimerkiksi fyysinen hyökkäys tai sen yritys, kuten lyöminen, potkiminen tai aseiden käyttö, jonka tarkoituksena on saada aikaan fyysistä vahinkoa. on Näytä kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle

59. Oletko kokenut seksuaalista häirintää?

Esimerkiksi seksuaalinen ehdottelu tai epätoivottu huomio, joka voi sisältää ehdottelevia katseita, sopimattomia fyysisiä eleitä tai sopimattomia lahjoja. *

- Kyllä
- Ei

Kysymyksen säännöt

Oletko kokenut seksuaalista häirintää?

Esimerkiksi seksuaalinen ehdottelu tai epätoivottu huomio, joka voi sisältää ehdottelevia katseita, sopimattomia fyysisiä eleitä tai sopimattomia lahjoja.

Kyllä

Sääntö: Näytä kysymyksiä

Jos vaihtoehto on valittu Näytä kysymyksiä Oletko tehnyt seksuaalisesta häirinnästä virallisen raportin tai ilmoituksen viranomaisille?, Seksuaalisen häirinnän aiheuttaja?, Kuinka usein koet seksuaalista häirintää työssäsi?, Missä seksuaalista häirintää tapahtuu useimmiten?, Väkivaltaiseen tilanteeseen useimmiten liittyvä vuorokauden aika?, Liittyikö seksuaaliseen häirintään?, Kuinka useasti olet arviolta kokenut seksuaalista häirintää viimeisen vuoden sisällä?, Seksuaalisesta häirinnästä aiheutuneet seuraukset?, Onko seksuaalinen häirintä vähentynyt tai lisääntynyt viimeisen vuoden aikana?, Aiheuttiko seksuaalinen häirintä sairauspoissaolon työstä?, Oletko saanut henkistä jälkipurkua seksuaalisen häirinnän jälkeen?

Ei

Sääntö: Piilota kysymyksiä

Jos vaihtoehto on valittu Piilota kysymyksiä Oletko saanut henkistä jälkipurkua seksuaalisen häirinnän jälkeen?, Onko seksuaalinen häirintä vähentynyt tai lisääntynyt viimeisen vuoden aikana?, Missä seksuaalista häirintää tapahtuu useimmiten?, Seksuaalisen häirinnän aiheuttaja?, Seksuaalisesta häirinnästä aiheutuneet seuraukset?, Kuinka usein koet seksuaalista häirintää työssäsi?, Oletko tehnyt seksuaalisesta häirinnästä virallisen raportin tai ilmoituksen viranomaisille?, Kuinka useasti olet arviolta kokenut seksuaalista häirintää viimeisen vuoden sisällä?, Väkivaltaiseen tilanteeseen useimmiten liittyvä vuorokauden aika?, Liittyikö seksuaaliseen häirintään?, Aiheuttiko seksuaalinen häirintä sairauspoissaolon työstä?

60. Kuinka usein koet seksuaalista häirintää työssäsi?

Jokaisessa työvuorossa

Viikoittain

Kuukausittain

Harvemmin

Kysymyksen säännöt

Kuinka usein koet seksuaalista häirintää työssäsi?

[Ei vielä kysymyssääntöjä](#)

Kysymys Oletko kokenut seksuaalista häirintää? Esimerkiksi seksuaalinen ehdottelu tai epätoivottu huomio, joka voi sisältää ehdottelevia katseita, sopimattomia fyysisiä eleitä tai sopimattomia lahjoja. on Piilota kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle

Kysymys Oletko kokenut seksuaalista häirintää? Esimerkiksi seksuaalinen ehdottelu tai epätoivottu huomio, joka voi sisältää ehdottelevia katseita, sopimattomia fyysisiä eleitä tai sopimattomia lahjoja. on Näytä kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle

61. Kuinka useasti olet arviolta kokenut seksuaalista häirintää viimeisen vuoden sisällä?

- 1-5
- 6-10
- 11-15
- Yli 15 kertaa

Kysymyksen säännöt

Kuinka useasti olet arviolta kokenut seksuaalista häirintää viimeisen vuoden sisällä?

[Ei vielä kysymyssääntöjä](#)

Kysymys Oletko kokenut seksuaalista häirintää? Esimerkiksi seksuaalinen ehdottelu tai epätoivottu huomio, joka voi sisältää ehdottelevia katseita, sopimattomia fyysisiä eleitä tai sopimattomia lahjoja. on Piilota kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle

Kysymys Oletko kokenut seksuaalista häirintää? Esimerkiksi seksuaalinen ehdottelu tai epätoivottu huomio, joka voi sisältää ehdottelevia katseita, sopimattomia fyysisiä eleitä tai sopimattomia lahjoja. on Näytä kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle

62. Onko seksuaalinen häirintä vähentynyt tai lisääntynyt viimeisen vuoden aikana?

- Vähentynyt merkittävästi
- Vähentynyt
- Pysynyt samanlaisena
- Lisääntynyt
- Lisääntynyt merkittävästi

Kysymyksen säännöt

Onko seksuaalinen häirintä vähentynyt tai lisääntynyt viimeisen vuoden aikana?

Ei vielä kysymyssääntöjä

Kysymys Oletko kokenut seksuaalista häirintää? Esimerkiksi seksuaalinen ehdottelu tai epätoivottu huomio, joka voi sisältää ehdottelevia katseita, sopimattomia fyysisiä eleitä tai sopimattomia lahjoja. on Piilota kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle

Kysymys Oletko kokenut seksuaalista häirintää? Esimerkiksi seksuaalinen ehdottelu tai epätoivottu huomio, joka voi sisältää ehdottelevia katseita, sopimattomia fyysisiä eleitä tai sopimattomia lahjoja. on Näytä kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle

63. Seksuaalisen häirinnän aiheuttaja?

- Potilas tai asiakas
- Omainen
- Sivullinen tai ulkopuolinen
- Kollega tai muu työntekijä, esim. vastaanottavan sairaalan henkilö
- Esimies tai johtoporras
- Muu

Kysymyksen säännöt

Seksuaalisen häirinnän aiheuttaja?

Ei vielä kysymyssääntöjä

Kysymys Oletko kokenut seksuaalista häirintää? Esimerkiksi seksuaalinen ehdottelu tai epätoivottu huomio, joka voi sisältää ehdottelevia katseita, sopimattomia fyysisiä eleitä tai sopimattomia lahjoja. on Piilota kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle
Kysymys Oletko kokenut seksuaalista häirintää? Esimerkiksi seksuaalinen ehdottelu tai epätoivottu huomio, joka voi sisältää ehdottelevia katseita, sopimattomia fyysisiä eleitä tai sopimattomia lahjoja. on Näytä kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle

64. Liittyikö seksuaaliseen häirintään?

- Alkoholi
- Huumeet
- Sairauden aiheuttama tilanne
- Ei mikään näistä

Kysymyksen säännöt

Liittyikö seksuaaliseen häirintään?

Ei vielä kysymyssääntöjä

Kysymys Oletko kokenut seksuaalista häirintää? Esimerkiksi seksuaalinen ehdottelu tai epätoivottu huomio, joka voi sisältää ehdottelevia katseita, sopimattomia fyysisiä eleitä tai sopimattomia lahjoja. on Piilota kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle
Kysymys Oletko kokenut seksuaalista häirintää? Esimerkiksi seksuaalinen ehdottelu tai epätoivottu huomio, joka voi sisältää ehdottelevia katseita, sopimattomia fyysisiä eleitä tai sopimattomia lahjoja. on Näytä kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle

65. Missä seksuaalista häirintää tapahtuu useimmiten?

 Kohdeosoite Ambulanssi Sairaala tai hoitolaitos Oma asemapaikka Muu

Kysymyksen säännöt

Missä seksuaalista häirintää tapahtuu useimmiten?

Ei vielä kysymyssääntöjä

Kysymys Oletko kokenut seksuaalista häirintää? Esimerkiksi seksuaalinen ehdottelu tai epätoivottu huomio, joka voi sisältää ehdottelevia katseita, sopimattomia fyysisiä eleitä tai sopimattomia lahjoja. on Piilota kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle

Kysymys Oletko kokenut seksuaalista häirintää? Esimerkiksi seksuaalinen ehdottelu tai epätoivottu huomio, joka voi sisältää ehdottelevia katseita, sopimattomia fyysisiä eleitä tai sopimattomia lahjoja. on Näytä kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle

66. Väkivaltaiseen tilanteeseen useimmiten liittyvä vuorokauden aika?

 Aamu, kello 6-12 Päivä, kello 12-18 Ilta, kello 18-24 Yö, kello 00-06

Kysymyksen säännöt

Väkivaltaiseen tilanteeseen useimmiten liittyvä vuorokauden aika?

Ei vielä kysymyssääntöjä

Kysymys Oletko kokenut seksuaalista häirintää? Esimerkiksi seksuaalinen ehdottelu tai epätoivottu huomio, joka voi sisältää ehdottelevia katseita, sopimattomia fyysisiä eleitä tai sopimattomia lahjoja. on Piilota kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle

Kysymys Oletko kokenut seksuaalista häirintää? Esimerkiksi seksuaalinen ehdottelu tai epätoivottu huomio, joka voi sisältää ehdottelevia katseita, sopimattomia fyysisiä eleitä tai sopimattomia lahjoja. on Näytä kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle

67. Seksuaalisesta häirinnästä aiheutuneet seuraukset?

- Pelkotila
- Ahdistuneisuus
- Fyysiset oireet
- Unettomuus tai uniongelmat
- Viha
- Syyllisyys
- Stressi
- Avuttomuuden tunne
- Burnout
- Muu

Kysymyksen säännöt

Seksuaalisesta häirinnästä aiheutuneet seuraukset?

Ei vielä kysymyssääntöjä

Kysymys Oletko kokenut seksuaalista häirintää? Esimerkiksi seksuaalinen ehdottelu tai epätoivottu huomio, joka voi sisältää ehdottelevia katseita, sopimattomia fyysisiä eleitä tai sopimattomia lahjoja. on Piilota kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle
Kysymys Oletko kokenut seksuaalista häirintää? Esimerkiksi seksuaalinen ehdottelu tai epätoivottu huomio, joka voi sisältää ehdottelevia katseita, sopimattomia fyysisiä eleitä tai sopimattomia lahjoja. on Näytä kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle

68. Aiheuttiko seksuaalinen häirintä sairauspoissaolon työstä?

- Kyllä
 Ei

Kysymyksen säännöt

Aiheuttiko seksuaalinen häirintä sairauspoissaolon työstä?

Ei vielä kysymyssääntöjä

Kysymys Oletko kokenut seksuaalista häirintää? Esimerkiksi seksuaalinen ehdottelu tai epätoivottu huomio, joka voi sisältää ehdottelevia katseita, sopimattomia fyysisiä eleitä tai sopimattomia lahjoja. on Piilota kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle
Kysymys Oletko kokenut seksuaalista häirintää? Esimerkiksi seksuaalinen ehdottelu tai epätoivottu huomio, joka voi sisältää ehdottelevia katseita, sopimattomia fyysisiä eleitä tai sopimattomia lahjoja. on Näytä kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle

69. Oletko saanut henkistä jälkipurkua seksuaalisen häirinnän jälkeen?

- Kyllä, ja siitä oli apua
- Kyllä, mutta siitä ei ollut apua
- En, mutta siihen olisi ollut mahdollisuus
- En, jälkipurkuun ei ollut mahdollisuutta

Kysymyksen säännöt

Oletko saanut henkistä jälkipurkua seksuaalisen häirinnän jälkeen?

[Ei vielä kysymyssääntöjä](#)

Kysymys Oletko kokenut seksuaalista häirintää? Esimerkiksi seksuaalinen ehdottelu tai epätoivottu huomio, joka voi sisältää ehdottelevia katseita, sopimattomia fyysisiä eleitä tai sopimattomia lahjoja. on Piilota kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle

Kysymys Oletko kokenut seksuaalista häirintää? Esimerkiksi seksuaalinen ehdottelu tai epätoivottu huomio, joka voi sisältää ehdottelevia katseita, sopimattomia fyysisiä eleitä tai sopimattomia lahjoja. on Näytä kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle

70. Oletko tehnyt seksuaalisesta häirinnästä virallisen raportin tai ilmoituksen viranomaisille?

- Kyllä
- Ei

Kysymyksen säännöt

Oletko tehnyt seksuaalisesta häirinnästä virallisen raportin tai ilmoituksen viranomaisille?

Ei vielä kysymyssääntöjä

Kysymys Oletko kokenut seksuaalista häirintää? Esimerkiksi seksuaalinen ehdottelu tai epätoivottu huomio, joka voi sisältää ehdottelevia katseita, sopimattomia fyysisiä eleitä tai sopimattomia lahjoja. on Piilota kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle
Kysymys Oletko kokenut seksuaalista häirintää? Esimerkiksi seksuaalinen ehdottelu tai epätoivottu huomio, joka voi sisältää ehdottelevia katseita, sopimattomia fyysisiä eleitä tai sopimattomia lahjoja. on Näytä kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle

71. Oletko kokenut seksuaalista väkivaltaa?

Esimerkiksi pakotettu seksuaalinen teko, raiskaus tai genitaalialueiden koskettelu sekä edellä mainittujen tekojen yritys. *

- Kyllä
- Ei

Kysymyksen säännöt

Oletko kokenut seksuaalista väkivaltaa?

Esimerkiksi pakotettu seksuaalinen teko, raiskaus tai genitaalialueiden koskettelu sekä edellä mainittujen tekojen yritys.

Kyllä

Sääntö: Näytä kysymyksiä

Jos vaihtoehto on valittu Näytä kysymyksiä Oletko saanut henkistä jälkipurkua seksuaalisen väkivallan jälkeen?, Missä seksuaalista väkivaltaa tapahtuu useimmiten? Väkivaltaiseen tilanteeseen useimmiten liittyvä vuorokauden aika?, Oletko tehnyt seksuaalisesta väkivallasta virallisen raportin tai ilmoituksen viranomaisille?, Seksuaalisen väkivallan aiheuttaja?, Aiheuttiko seksuaalinen väkivalta sairauspoissaolon työstä?, Kuinka useasti olet arviolta kokenut seksuaalista väkivaltaa viimeisen vuoden sisällä?, Onko seksuaalinen väkivalta vähentynyt tai lisääntynyt viimeisen vuoden aikana?, Liittyikö seksuaaliseen väkivaltaan?, Seksuaalisesta väkivallasta aiheutuneet seuraukset?, Kuinka usein koet seksuaalista väkivaltaa työssäsi?

Ei

Sääntö: Piilota kysymyksiä

Jos vaihtoehto on valittu Piilota kysymyksiä Aiheuttiko seksuaalinen väkivalta sairauspoissaolon työstä?, Kuinka useasti olet arviolta kokenut seksuaalista väkivaltaa viimeisen vuoden sisällä?, Seksuaalisesta väkivallasta aiheutuneet seuraukset?, Kuinka usein koet seksuaalista väkivaltaa työssäsi?, Onko seksuaalinen väkivalta vähentynyt tai lisääntynyt viimeisen vuoden aikana?, Liittyikö seksuaaliseen väkivaltaan?, Oletko saanut

henkistä jälkipurkua seksuaalisen väkivallan jälkeen?, Väkivaltaiseen tilanteeseen useimmiten liittyvä vuorokauden aika?, Missä seksuaalista väkivaltaa tapahtuu useimmiten?, Oletko tehnyt seksuaalisesta väkivallasta virallisen raportin tai ilmoituksen

viranomaisille?, Seksuaalisen väkivallan aiheuttaja?

72. Kuinka usein koet seksuaalista väkivaltaa työssäsi?

Jokaisessa työvuorossa

Viikoittain

Kuukausittain

Harvemmin

Kysymyksen säännöt

Kuinka usein koet seksuaalista väkivaltaa työssäsi?

[Ei vielä kysymyssääntöjä](#)

Kysymys Oletko kokenut seksuaalista väkivaltaa? Esimerkiksi pakotettu seksuaalinen teko, raiskaus tai genitaalialueiden koskettelu sekä edellä mainittujen tekojen yritys. on Piilota kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle

Kysymys Oletko kokenut seksuaalista väkivaltaa? Esimerkiksi pakotettu seksuaalinen teko, raiskaus tai genitaalialueiden koskettelu sekä edellä mainittujen tekojen yritys. on Näytä kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle

73. Kuinka useasti olet arviolta kokenut seksuaalista väkivaltaa viimeisen vuoden sisällä?

- 1-5
- 6-10
- 11-15
- Yli 15 kertaa

Kysymyksen säännöt

Kuinka useasti olet arviolta kokenut seksuaalista väkivaltaa viimeisen vuoden sisällä?

[Ei vielä kysymyssääntöjä](#)

Kysymys Oletko kokenut seksuaalista väkivaltaa? Esimerkiksi pakotettu seksuaalinen teko, raiskaus tai genitaalialueiden koskettelu sekä edellä mainittujen tekojen yritys. on Piilota kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle

Kysymys Oletko kokenut seksuaalista väkivaltaa? Esimerkiksi pakotettu seksuaalinen teko, raiskaus tai genitaalialueiden koskettelu sekä edellä mainittujen tekojen yritys. on Näytä kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle

74. Onko seksuaalinen väkivalta vähentynyt tai lisääntynyt viimeisen vuoden aikana?

- Vähentynyt merkittävästi
- Vähentynyt
- Pysynyt samanlaisena
- Lisääntynyt
- Lisääntynyt merkittävästi

Kysymyksen säännöt

Onko seksuaalinen väkivalta vähentynyt tai lisääntynyt viimeisen vuoden aikana?

Ei vielä kysymyssääntöjä

Kysymys Oletko kokenut seksuaalista väkivaltaa? Esimerkiksi pakotettu seksuaalinen teko, raiskaus tai genitaalialueiden koskettelu sekä edellä mainittujen tekojen yritys. on Piilota kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle

Kysymys Oletko kokenut seksuaalista väkivaltaa? Esimerkiksi pakotettu seksuaalinen teko, raiskaus tai genitaalialueiden koskettelu sekä edellä mainittujen tekojen yritys. on Näytä kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle

75. Seksuaalisen väkivallan aiheuttaja?

- Potilas tai asiakas
- Omainen
- Sivullinen tai ulkopuolinen
- Kollega tai muu työntekijä, esim. vastaanottavan sairaalan henkilö
- Esimies tai johtoporras
- Muu

Kysymyksen säännöt

Seksuaalisen väkivallan aiheuttaja?

Ei vielä kysymyssääntöjä

Kysymys Oletko kokenut seksuaalista väkivaltaa? Esimerkiksi pakotettu seksuaalinen teko, raiskaus tai genitaalialueiden koskettelu sekä edellä mainittujen tekojen yritys. on Piilota kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle

Kysymys Oletko kokenut seksuaalista väkivaltaa? Esimerkiksi pakotettu seksuaalinen teko, raiskaus tai genitaalialueiden koskettelu sekä edellä mainittujen tekojen yritys. on Näytä kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle

76. Liittyikö seksuaaliseen väkivaltaan?

- Alkoholi
- Huumeet
- Sairauden aiheuttama tilanne
- Ei mikään näistä

Kysymyksen säännöt

Liittyikö seksuaaliseen väkivaltaan?

Ei vielä kysymyssääntöjä

Kysymys Oletko kokenut seksuaalista väkivaltaa? Esimerkiksi pakotettu seksuaalinen teko, raiskaus tai genitaalialueiden koskettelu sekä edellä mainittujen tekojen yritys. on Piilota kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle

Kysymys Oletko kokenut seksuaalista väkivaltaa? Esimerkiksi pakotettu seksuaalinen teko, raiskaus tai genitaalialueiden koskettelu sekä edellä mainittujen tekojen yritys. on Näytä kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle

77. Missä seksuaalista väkivaltaa tapahtuu useimmiten?

 Kohdeosoite Ambulanssi Sairaala tai hoitolaitos Oma asemapaikka Muu

Kysymyksen säännöt

Missä seksuaalista väkivaltaa tapahtuu useimmiten?

Ei vielä kysymyssääntöjä

Kysymys Oletko kokenut seksuaalista väkivaltaa? Esimerkiksi pakotettu seksuaalinen teko, raiskaus tai genitaalialueiden koskettelu sekä edellä mainittujen tekojen yritys. on Piilota kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle

Kysymys Oletko kokenut seksuaalista väkivaltaa? Esimerkiksi pakotettu seksuaalinen teko, raiskaus tai genitaalialueiden koskettelu sekä edellä mainittujen tekojen yritys. on Näytä kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle

78. Väkivaltaiseen tilanteeseen useimmiten liittyvä vuorokauden aika?

 Aamu, kello 6-12 Päivä, kello 12-18 Ilta, kello 18-24 Yö, kello 00-06

Kysymyksen säännöt

Väkivaltaiseen tilanteeseen useimmiten liittyvä vuorokauden aika?

Ei vielä kysymyssääntöjä

Kysymys Oletko kokenut seksuaalista väkivaltaa? Esimerkiksi pakotettu seksuaalinen teko, raiskaus tai genitaalialueiden koskettelu sekä edellä mainittujen tekojen yritys. on Piilota kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle

Kysymys Oletko kokenut seksuaalista väkivaltaa? Esimerkiksi pakotettu seksuaalinen teko, raiskaus tai genitaalialueiden koskettelu sekä edellä mainittujen tekojen yritys. on Näytä kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle

79. Seksuaalisesta väkivallasta aiheutuneet seuraukset?

- Pelkotila
- Ahdistuneisuus
- Fyysiset oireet
- Unettomuus tai uniongelmat
- Viha
- Syyllisyys
- Stressi
- Avuttomuuden tunne
- Burnout
- Muu

Kysymyksen säännöt

Seksuaalisesta väkivallasta aiheutuneet seuraukset?

Ei vielä kysymyssääntöjä

Kysymys Oletko kokenut seksuaalista väkivaltaa? Esimerkiksi pakotettu seksuaalinen teko, raiskaus tai genitaalialueiden koskettelu sekä edellä mainittujen tekojen yritys. on Piilota kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle

Kysymys Oletko kokenut seksuaalista väkivaltaa? Esimerkiksi pakotettu seksuaalinen teko, raiskaus tai genitaalialueiden koskettelu sekä edellä mainittujen tekojen yritys. on Näytä kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle

80. Aiheuttiko seksuaalinen väkivalta sairauspoissaolon työstä?

- Kyllä
- Ei

Kysymyksen säännöt

Aiheuttiko seksuaalinen väkivalta sairauspoissaolon työstä?

Ei vielä kysymyssääntöjä

Kysymys Oletko kokenut seksuaalista väkivaltaa? Esimerkiksi pakotettu seksuaalinen teko, raiskaus tai genitaalialueiden koskettelu sekä edellä mainittujen tekojen yritys. on Piilota kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle

Kysymys Oletko kokenut seksuaalista väkivaltaa? Esimerkiksi pakotettu seksuaalinen teko, raiskaus tai genitaalialueiden koskettelu sekä edellä mainittujen tekojen yritys. on Näytä kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle

81. Oletko saanut henkistä jälkipurkua seksuaalisen väkivallan jälkeen?

- Kyllä, ja siitä oli apua
- Kyllä, mutta siitä ei ollut apua
- En, mutta siihen olisi ollut mahdollisuus
- En, jälkipurkuun ei ollut mahdollisuutta

Kysymyksen säännöt

Oletko saanut henkistä jälkipurkua seksuaalisen väkivallan jälkeen?

[Ei vielä kysymyssääntöjä](#)

Kysymys Oletko kokenut seksuaalista väkivaltaa? Esimerkiksi pakotettu seksuaalinen teko, raiskaus tai genitaalialueiden koskettelu sekä edellä mainittujen tekojen yritys. on Piilota kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle

Kysymys Oletko kokenut seksuaalista väkivaltaa? Esimerkiksi pakotettu seksuaalinen teko, raiskaus tai genitaalialueiden koskettelu sekä edellä mainittujen tekojen yritys. on Näytä kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle

82. Oletko tehnyt seksuaalisesta väkivallasta virallisen raportin tai ilmoituksen viranomaisille?

- Kyllä
- Ei

Kysymyksen säännöt

Oletko tehnyt seksuaalisesta väkivallasta virallisen raportin tai ilmoituksen viranomaisille?

Ei vielä kysymyssääntöjä

Kysymys Oletko kokenut seksuaalista väkivaltaa? Esimerkiksi pakotettu seksuaalinen teko, raiskaus tai genitaalialueiden koskettelu sekä edellä mainittujen tekojen yritys. on Piilota

~~kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle~~

Kysymys Oletko kokenut seksuaalista väkivaltaa? Esimerkiksi pakotettu seksuaalinen teko, raiskaus tai genitaalialueiden koskettelu sekä edellä mainittujen tekojen yritys. on Näytä

kysymyksiä sääntö tälle kysymykselle

HYVÄ ENSIHOITOPALVELUSSA TYÖSKENTELEVÄ!

Opiskelen Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu Xamk:ssa ensihoidon kehittämisen ja johtamisen ylempää ammattikorkeakoulututkintoa. Teen tutkimusta työpaikkaväkivallasta ensihoitopalveluissa Suomessa.

Tutkimuksen tarkoituksena on selvittää Suomessa ensihoitopalveluiden ja ensihoitajien kokemaa työpaikkaväkivaltaa. Tavoitteena on saada valtakunnallinen selvyys työpaikkaväkivallan määrästä, laadusta ja vaikutuksista ensihoitopalveluille ja ensihoitajille. Työpaikkaväkivallaksi on tässä tutkimuksessa määritetty asiakkaista, potilaista, omaisista, sivullisista tai kollegoista lähtöisin oleva verbaalinen väkivalta, omaisuuden vahingoittaminen tai varkaus, uhkailu, fyysinen väkivalta, seksuaalinen häirintä ja seksuaalinen väkivalta.

Vastaukset käsitellään luottamuksellisesti ja noudattaen tutkimuseettisen neuvottelukunnan hyviä tieteellisiä sekä eettisiä menetelmiä. Tutkimuksessa ei kerätä henkilötietoja. Tutkimukseen osallistuminen on vapaaehtoista ja osallistumisen voi keskeyttää missä tahansa vaiheessa ilman syytä tai seurauksia. Yksittäistä vastaajaa ei voi tunnistaa tutkimuksen aineistosta tai tuloksista.

Vastaaminen tapahtuu Wepropol-lomakkeella. Vastaamiseen menee aikaa noin 10-20 minuuttia. Tutkimustulokset julkaistaan opinnäytetyönä sekä lehtiartikkelina alan julkaisuissa. Vastaukset poistetaan lehtiartikkelin julkaisun yhteydessä, kuitenkin viimeistään 5/2022.

Tarvittaessa lisätietoja tutkimuksesta antaa tutkimuksen tekijä. Tutkimuksen ohjaa Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun yliopettaja Hilla Nordquist, hilla.nordquist@xamk.fi.

Yhteistyöterveisin,

Toni Jäntti
Ensihoitaja YAMK-opiskelija
btoja001@edu.xamk.fi